

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
NAKIŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ, MESLEKİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
BÜNYESİNDE YER ALAN ÜLKER MUNCUK MÜZESİNDEKİ
GELENEKSEL
İŞLEMELİ ÜRÜNLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE
EĞİTİME KATKISININ BELİRLENMESİ ÜZERİNE
BİR ARAŞTIRMA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
SİBEL AKÇİN

TEZ DANIŞMANI
Yrd. Doç. YAKUDE DEVELİOĞLU

ANKARA-2006

ÖZET

Eserlerin ya da ürünlerin dillerinde saklanan kültüre bekçilik yaptıkları gibi gelecek kuşaklara bu eserlerin tanıtılmasında, geçmiş ile gelecek arasında köprü görevi görmede ve belki de eserlerin ait oldukları dönemleri dile getirmede elçilik görevi yaptıkları aşikardır. Bu kültür birikiminin okullarda, sınıflarda kullanılması bireylerde yaratıcı düşünmeyi geliştirdiği gibi kültür mozağine yeni mozaiklerin eklenmesini sağlayacaktır.

“Gazi Üniversitesi, Meslek Eğitim Fakültesi Bünyesindeki Ülker Muncuk Müzesinde Yer Alan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Değerlendirilmesi ve Eğitime Katkısının Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma” konusunun amacı ;öğrencilerin müze ile ilgili görüşlerinin ve eğitime katkısının belirlenmesidir.

Bu araştırma tarama modelindedir. Araştırma evrenini Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesinde yer alan 50 adet ürün ve 2004-2005 eğitim öğretim yılında fakülte bünyesinde bölüm öğrencilerinin 3. ve 4. sınıflarından olan 400 bireyden oluşturmaktadır.

Verilerin çözümlenmesinde $y=fx100/n$ formülü kullanılmıştır.

Araştırmanın bilgi formu bulgularına bakıldığında 50 ürünün çoğunluğunun Türk işinden oluştuğu bunu dival işi, hesap işi, suzeni , tel kırma ile sarma, çin iğnesi, kordon tutturma takip etmektedir. Ürünlerde en çok örtü ve 20.y.y.’da yapıldığı , ilk hallerini korudukları ve işlemede bez dokuma ve pamuklu iplik kullanıldığı görülmektedir. Kullanılan kenar temizlemede elde baskı dikişi, kullanılan renklerde krem, altın sim-sırma koyu zeytin yeşili kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bezeme konularında yaprak, dal, daire, kurdele, erkek figürü,

Arapça yazılar, kompozisyon özelliklerinde bağlantılı tekrarlamalı kullanıldığı görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren 400 öğrencinin 22-23 yaş arası olduğu, en çok nakış bölümü 3. sınıf öğrencilerinin yararlandığı, çoğunluğunun müzeden haberdar oldukları, kaynak açısından müzeyi yetersiz buldukları, müzede işitsel görsel cihazların olmadığı, kurslar düzenlenmediği, çalışma ortamının uygun olduğu, seçilen ürüne kolaylıkla ulaştıkları, ürünlerin etiket bilgilerinin yeterli olduğu, ürünlerin yeni tasarımda kullanılması gerektiğini ve seçtikleri ürünlerde değişiklik yaptıkları anlaşılmaktadır.

ABSTRACT

It is obvious that as well as they are a safe guard of the culture preserved at the languages of the products, they are also messangers for being a bridge between the past and the present, perhaps for the expression of periods they belong to. The fact that this cultural accumulation is used at schools and classes will help add new mosaics to cultural mosaic, besides improving creative thinking.

The purpose of the study "Evaluation of the Traditional Embroidered Products at the Museum of Ülker Muncuk, at Gazi University, Faculty of Vocational Education and Determination of their Contribution to Education"; is to determine the ideas of the students over the museum and its contribution to education.

This study is in the model of scanning. The sampling of the study consists of 50 products present at the museum of Faculty of Vocational Education of Gazi University and 400 students at the 3rd and 4th grades of the faculty at the educational year of 2004-2005.

The Formula of $y = \frac{fx}{n} \times 100$ was used at the analysis of the data.

At the findings of the knowledge form of the study, it was seen that the majority of 50 products consisted of Turkish works and came such works as Dival work, count work, Suzeni, Rolling with thread breaking, Chinese needle, cord stitching next it was found that the products were mostly covered in the 20th century, they preserved their original conditions and clothe weaving and cotton yarn was used at the embroidery. it was also determined that hand press stitching was applied at border cleaning and the colours used were cream, golden, silver, dark olive. Leave, branch, circle, ribbon, human figures were used as decoration topics and Arabic writings, motives were also used repetitively as composition features.

it was also found that 400 students taken into the content of the study were at the ages of 22-23, that mostly students of embroidery departments benefited from the museum, most of them were aware of the museum but they thought it was not sufficient in terms of sources, that there were no audio-visual devices, there organized no courses, the environment of study was suitable, they reached at the chosen product easily, the labeling was adequate enough, that the they thought the product should be used at new designs and that they made some changes they chose.

ÖNSÖZ

El Sanatları, yüzyıllardır büyük bir çeşitlilik içinde insanların duygularını ve sanatsal beğenilerini aktarma aracı olmuştur. Çağlarına tanıklık ederler. Yaşantının yoğunluk kazanmasında, kişinin doğaya, çevresine uymasında, farklı istek ve gereksinimlerinin doyuma kavuşmasında yardımcı olmakta farklı görevler yüklenmiş bulunmaktadır.

Bir milletin yaşamında ve tanınmasında en değerli ve en canlı belgelerdir. Kendine ait kültür birikimini ve motiflerini en iyi şekilde dile getiren ve şahitlik yapan el sanatları önemli bir yere sahiptir. Bugün bu önemli eserleri müzelerde el sanatlarının geçmişindeki karakteriyle karşılarız. Bu müzeler bize el sanatlarının bilgi birikimde ayna görevi görmektedir.

Müzeler bünyelerinde barındırdıkları eserlerin gölgesindeki bilgilerde saklıdır. Müzeler bu eserlerin sadece sergilendiği yada korunduğu kurumlar değildir. Eserlerin yada ürünlerin dillerinde saklanan kültüre bekçilik yaptıkları gibi gelecek kuşaklara bu eserlerin tanıtılmasında, geçmiş ile gelecek arasında köprü görevi görmede ve belki de eserlerin ait oldukları dönemleri dile getirmede elçilik görevi yaptıkları aşikardır. Bunun yanı sıra bu kültür birikiminin okullarda, sınıflarda kullanılması bireylerde yaratıcı düşünmeyi geliştirdiği gibi kültür mozağine yeni mozaiklerin eklenmesini de sağlayacaktır.

Bu çalışmanın genel amacı; Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesindeki Ülker Muncuk Müzesinde yer alan geleneksel işlemeli ürünlerin değerlendirilmesi ve eğitime katkısının belirlenmesidir.

Araştırma bu amaç çerçevesinde giriş bölümünde problem, araştırmanın önemi, amacı, sınırlılıkları açıklanmış, kavramsal boyutta konu ile ilgili araştırmalara ve tanımlara yer verilmiştir. Yöntem bölümünde araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, veri toplama tekniği, veri aracının geliştirilmesi ve uygulanması, verilerin analizi hakkında bilgiler açıklanmıştır. Bulgular ve yorum bölümünde verilerin analiz edilip yorumlanmıştır. Son bölümde verilerden elde edilen sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

Bu araştırmanın yürütülmesinde büyük uğraş veren , katkı ve emeği büyük olan saygı değerli öğretmenim Yrd . Doç. Yakude Develioğlu' na sonsuz teşekkür ederim.

Araştırmamın oluşmasında yardımcı olan Gazi Üniversitesi , Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesinde yer alan Ülker Muncuk Müzesi yetkilisi Dilek Erdal'a, Fakülte bünyesindeki bölüm öğrencilerine teşekkür ederim .

Bu araştırma esnasında benden desteğini esirgemeyen , her zaman yanımda olan ve bana her zaman güvenen babam Kuddüsü Akçin 'e , annem Gül Akçin 'e , kardeşlerime ve Öner Akçin 'e sonsuz teşekkür ederim .

Araştırmam sırasında kaybettiğim, varlığı ile bana her zaman destek olmuş, hayatımdaki önemli insana , dostuma Ebru Korkut'a sonsuz teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖZET.....	I
SUMMARY.....	IV
ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
TABLolar LİSTESİ.....	XI
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	XIII
ÇİZİMLER LİSTESİ.....	XV

BÖLÜM I

1. PROBLEM.....	1
1.1. Problem.....	1
1.2. Araştırmanın amacı.....	6
1.3. Alt problemler.....	6
1.4. Araştırmanın Önemi.....	7
1.5. Sayıtlılar.....	8
1.6. Sınırlılıklar.....	9

BÖLÜM II

KAVRAMSAL BOYUT VE İLGİLİ YAYINLAR

2. KAVRAMSAL BOYUT	10
2.1. El sanatlar.....	10
2.2. Müze.....	11
2.3. Türkiye’de Müze Tarihi.....	12
2.4. Türkiye’de Müze Çeşitleri.....	16
2.5. Müzenin Görevleri.....	19
2.6. İşleme.....	20
2.6.1. Türk işi	21
2.6.2. Dival işi	21
2.6.3. Suzeni (Kasnak işi).....	22
2.6.4. Çin iğnesi.....	22
2.6.5. Hesap işi	23
2.6.6. Kordon tutturma	23
2.2. İlgili Yayınlar.....	24

BÖLÜM III

YÖNTEM

3. YÖNTEM.....	25
3.1. Araştırmanın Modeli.....	25
3.2. Evren ve Örneklem.....	25

Sayfa No

3.3. Veri Toplama Tekniği.....	26
3.3.1. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi.....	26
3.3.2. Veri Toplama Aracının Uygulanması.....	27
3.3.3. Verilerin Analizi	28

BÖLÜM IV**BULGULAR VE YORUMLAR**

4. BULGULAR VE YORUMLAR	29
4.1. Bilgi Formlarından Elde Edilen Bilgiler.....	29
4.1.1. Bilgi Formlarından Elde Edilen Bilgilerin Değerlendirilmesi	30
4.1.1.1.İncelenen Geleneksel İşlemeli Ürünlerin İşleme Teknikleri	180
4.1.1.2. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Kullanım Alanları.....	181
4.1.1.3. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Yapılış Tarihleri.....	183
4.1.1.4. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Bugünkü Durumu.....	184
4.1.1.5. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Gereçler.....	185
4.1.1.6. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Yapımında Kullanılan İğne Teknikler.....	189

Sayfa no

4.1.1.7. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Renkler.....	192
4.1.1.8. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemini Ürünlerin Bezeme Konuları.....	199
4.1.1.9. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Kompozisyon Özellikleri.....	204
4.2.Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi Bünyesinde Yer Alan Bölümdeki Öğrencilere Uygulanan Anketlerden Elde Edilen Bilgiler:.....	206
4.2.1. Anket Uygulanan Bireylerin Kişisel (demografik)Bilgileri.....	206
4.2.1.1. Anket Uygulanan Bireylerin Yaş Durumları.....	206
4.2.1.2. Anket Uygulanan Bireylerin Bulundukları Bölümlerin Dağılımı	207
4.2.1.3. Anket Uygulanan Bireylerin Bulundukları Sınıfların Dağılımı.....	209
4.2.2. Anket Uygulanan Bireylerin Müzeden Eğitim-Öğretimde Yararlanma Konusundaki Görüşlerinin Dağılımları.....	210
4.2.2.1. Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Tanımı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	210
4.2.2.2. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin Kurumlarının Bünyesindeki Müzeden Haberdar Olma Durumu.....	214
4.2.2.3. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Eğitimde Kullanılması İle İlgili Görüşleri	216

Sayfa no

4.2.2.4. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Faydası İle İlgili Görüşleri.....	218
4.2.2.5. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzedden Yararlanmaları İle İlgili Görüşleri.....	221
4.2.2.6. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzenin Kaynak Açısından Yeterliliği İle İlgili Görüşleri..	223
4.2.2.7. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Tanıtımında Kullanılan Yazılı Gereçler İle İlgili Görüşleri.....	225
4.2.2.8. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin Müzedeki Görsel Ve İşitsel Araçların Bulunma Durumu İle İlgili Görüşleri.....	228
4.2.2.9. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Tanıtımında Kullanılan Yazılı Gereçler İle İlgili Görüşleri.....	230
4.2.2.10. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzede Eğitim Amaçlı Kursların Düzenlenme Durumu İle İlgili Görüşleri.....	232
4.2.2.11. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzenin Öğrencilerin Çalışmalarında Uygun Ortam Olma Durumu İle İlgili Görüşleri.....	234

Sayfa no

4.2.2.12. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzeden Seçtikleri Ürünlere Kolaylıkla Durumları İle İlgili Görüşleri	236
4.2.2.13. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzedeki Sergilenen Ürünlerin Etiket Bilgileri Durumları İle İlgili Görüşleri.....	238
4.2.2.14. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzedeki Ürünlerin Yeni Tasarımlarda Kullanılması Durumları İle İlgili Görüşleri.....	240
4.2.2.15. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzedeki Ürünlerin Yeni Tasarımlarda Kullanılması Durumları İle İlgili Görüşleri.....	242

BÖLÜM V**SONUÇ VE ÖNERİLER**

5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	234
5.1. Sonuç.....	234
5.2. Öneriler.....	250
KAYNAKÇA.....	251
EKLER.....	255
EK 1. Anket Formları.....	256
EK 2. Gerekli İzinler.....	260

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo No	Sayfa no
1. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin İşleme Tekniklerine Göre Dağılımları.....	180
2. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünler Uygulama Alanlarına Göre Dağılımları	182
3. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Yapılış Tarihlerine Göre Dağılımları.....	183
4. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Bugünkü Durumu Göre Dağılımları.....	184
5. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Gereçlerin Dağılımı.....	187
6. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin İşlemede Ve Kenarda Kullanılan Tekniklerin Dağılımları.....	190
7. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Renklerin Dağılımları.....	194
8. İncelenen Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Bezeme Konularına Göre Dağılımları.....	200
9. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Motiflerinde Kullanılan Kompozisyon Özellikleri Dağılımı.....	205
10. Anket Uygulanan Bireylerin Yaş Özellikleri Dağılımı.....	207
11. Anket Uygulanan Bireylerin Bölüm Özellikleri Dağılımı.....	208

Sayfa no

12. Anket Uygulanan Bireylerin Sınıf Özellikleri Dağılımı.....	209
13. Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Tanımı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	211
14. Anket Uygulanan Bireylerin Kurumlarının Bünyesindeki Müzeden Haberdar Olma Durum	215
15. Anket Uygulanan Bireylerin 3. Soruya Verdikleri Cevapların Dağılımı.....	217
16. Anket Uygulanan Bireylerin ,Müzelerin Faydası İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı	220
17. Anket Uygulanan Bireylerin Müzeden Yararlanmaları İle İlgili Görüşlerinin Dağılım.....	222
18. Anket Uygulanan Bireylerin, Müzenin Kaynak Açısından Yeterliliği İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	224
19. Anket Uygulanan Bireylerin, Müzelerin Tanıtımında Kullanılan Yazılı Gereçler İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	227
20. Anket Uygulanan Bireylerin Müzedeki Görsel Ve İşitsel Araçların Bulunma Durumu İle İlgili Görüşleri.....	229
21. Anket Uygulanan Bireylerin Müzelerin Tanıtımında Kullanılan Yazılı Gereçler İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	231
22 Anket Uygulanan Bireylerin , Müzede Eğitim Amaçlı Kursların Düzenlenme Durumu İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	233
23. Anket Uygulanan Bireylerin , Müzenin Öğrencilerin Çalışmalarında Uygun Ortam Olma Durumu İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	235

Sayfa no

24.Anket Uygulanan Bireylerin ,Müzeden Seçtikleri Ürünlere Kolaylıkla	
Durumları İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	237
25.Anket Uygulanan Bireylerin , Müzedeki Sergilenen Ürünlerin Etiket	
Bilgileri Durumları İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı.....	239
26 Anket Uygulanan Bireylerin , Müzedeki Ürünlerin Yeni	
Tasarımlarda Kullanılması Durumları İle İlgili Görüşleri.....	241
27.Anket Uygulanan Bireylerin , Müzedeki Ürünlerin Yeni Tasarımlarda	
Kullanılırken Yapılan Değişiklikler İle İlgili Görüşleri	243

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf No	Sayfa no
1 Örtü	30
2 Örtü	33
3 Peşkir.....	36
4 Örtü	39
5 Peşkir	42
6 Örtü	45
7 Örtü	48
8 Örtü	51
9 Çevre	54
10 Uçkur	57
11 Peşkir.....	60
12 Örtü	63
13 Havlu	69
14 Peşkir	72
15 Uçkur	75
16 Örtü	78
17 Uçkur	81
18 Örtü	84
19 Örtü	87

	Sayfa no
20 Bindallı	90
21 Bohça	93
22 Çanta	96
23 Çanta	99
24 Bindallı	102
25 Bohça	105
26 Kur'an Kabı	108
27 Bohça	111
28 Bindallı	114
29 Bohça	117
30 Örtü	120
31 Uçkur	123
32 Uçkur	126
33 Çevre	129
34 Örtü	132
35 Bohça	135
36 Bohça	138
37 Çarşaf	141
38 Duvar Süsü	144
39 Levha, resimlik	147
40 Örtü	150
41 Uçkur	153
42 Örtü	155

	Sayfa no
43 Örtü	158
44 Peşkir	161
45 Peşkir	164
46 Peşkir	167
47 Peşkir	170
48 Milli Kıyafet Cepken	173
49 Çocuk Cepkeni	176
50 Milli Kıyafet Cepken	177

ÇİZİMLER LİSTESİ

Cizim No	Sayfa no
1 Örtü	32
2 Örtü	35
3 Peşkir	38
4 Örtü	41
5 Peşkir	44
6 Örtü	47
7 Örtü	50
8 Örtü	53
9 Çevre	56
10 Uçkur	59
11 Peşkir	62
12 Örtü	65
13 Havlu	68
14 Peşkir	71
15 Uçkur	74
16 Örtü	77
17 Uçkur	80
18 Örtü	83
19 Örtü	86
20 Bindallı	89
21 Bohça	92

	Sayfa no
22 Çanta	95
23 Çanta	98
24 Bindallı	101
25 Bohça	104
26 Kur'an Kabı	107
27 Bohça	110
28 Bindallı	113
29 Bohça	116
30 Örtü	119
31 Uçkur	122
32 Uçkur	125
33 Çevre	128
34 Örtü	131
35 Bohça	134
36 Bohça	137
37 Çarşaf	140
38 Duvar Süsü	143
39 Levha, resimlik	146
40 Örtü	149
41 Uçkur	152
42 Örtü	155
43 Örtü	158

	Sayfa no
44 Peşkir	161
45 Peşkir	164
46 Peşkir	167
47 Peşkir	170
48 Milli Kıyafet Cepken	173
49 Çocuk Cepken	176
50 Milli Kıyafet Cepken	179

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1. Problem

“Yüzyıllar boyu toplumumuzun yaşam zevkini, duygu ve düşüncelerini v.s. ve buna bağlı olarak da sanat anlayışını bünyesinde toplayan, aksettiren, el sanatlarımız çok zengin ve muhteşem bir geçmişe sahiptir.” (ÖNLÜ, 1994, s. 331)

El sanatları; İnsanların gereksinimlerini karşılayacak uğraşlar şeklinde ortaya çıkmış, yaşayış özellikleri ve iklim koşullarına uygun gelişmeler göstererek, belirli kültürlerin özelliklerini yansıtır hale gelmiştir. El sanatlarında üretim, insanın hatta toplum duygu ve düşüncelerini teknik ve madde ile beraber yoğrulmasıyla oluşmaktadır. (AYTAÇ, 1997, s.1)

El sanatları; işleme, süsleme gibi daha çok el emeği ile yapılan ve incelikle işlenen eserlerdir. Güzel sanatların bir kolu olan el sanatları göz nurunun, ince zevkin, uzun sabrın, gönüllerde yatan düşüncelerin sanat olarak dökülmesidir. Tahta oymacılığından sedef kakmacılığına kadar, iğne oyası ve dantele ye kadar hepsi el sanatlarıdır. (Yeni Rehber Ansiklopedisi, cilt 6, s.298)

Geçmişten günümüze insanların yaşam alanı ile ilgili el sanatları geniş bir yelpazeye sahiptir. Gerek kullanım alanının zenginliği, gerekse de kullanılan malzeme bakımından geçmişteki el sanatları önemli bir yere sahiptir.

Her toplumun kendine özgü kültür birikimi, gelenek-görenekleri, dili, karakteri, rengi olduğu gibi, halk topluluklarını içinden doğarak gelişen halk sanatları

bulunmaktadır. Müzik, oyun, edebiyat v.b. alanların yanı sıra; el sanatları, o toplumun kendi özgü değerleri yansıtan en önemli alandır. Kültür birikiminin;biçimlerle, renklerde ve çeşitli tekniklerle en içten ve doğal yansıması olan el sanatları bir kişiye mal edilmemiş, yapanları hep gizli kalmıştır.(ALPASLAN, 2003, s.11)

Bir milletin yaşamında ve tanınmasında en değerli ve en canlı belgelerdir. Kendine ait kültür birikimini ve motiflerini en iyi şekilde dile getiren ve şahitlik yapan el sanatları önemli bir yere sahiptir. Bugün bu önemli eserleri müzelerde el sanatlarının geçmişindeki karakteriyle karşılarız. Bu müzeler bize el sanatlarının bilgi birikimde ayna görevi görmektedir.

Etnografya milletin yaşama şekillerinin tasvir edilmesi ve onları tanıma ilmidir. İnsan topluluklarının meydana getirdiği maddi kültürleri tasvir eder. Giyim, süs eşyası, ev aletler, bir yayık veya beşiğin yapılışı etnografyanın konusu içine girer. (Yeni Rehber Ansiklopedisi, cilt 7, s.58)

Bir başka tanımıyla etnografya; çeşitli kavimlerin (halkların) yaşama tarzlarını düşüncelerini meydana getirmiş oldukları maddi kümen manevi kültür unsurlarını sistemli bir şekilde tespit ve tasvir eden ilimdir.(Türk Ansiklopedisi, cilt 15, s. 354)

Etnografya müzeleri bize el sanatlarının geçmişi hakkında bilgiler veren köklü kurumlardır. Bir toplumun duygu ve düşüncelerini ifade etme şeklini, zamanını değerlendirme, belki de geçimini sağlamada kullandığı el sanatları çeşitlerini kuşaktan kuşağa aktarmada yardımcı kurumlardır.

Müze; eski sanat eserlerinin, tarihi hatıraların etnolojik ve etnoğrafik eşyanın bir konudaki ilmi ve teknik keşiflerin, buluşların koleksiyonların kısaca her hangi bir bakımdan anlam ve değer ifade eden şeylerin içine konulup gösterildiği, doğrudan bu maksat için yapılmış veya bu maksada tahsis edilerek iç düzeni buna göre tertiplemiş umuma açık binalar. (Yeni Türk Ansiklopedisi, cilt 7, s.2546)

Müze; toplumun bilimsel ve kültürel geçmişini yansıtan ve geleceğini biçimleyerek öğeleri araştıran, toplayan ve koruyan, sergileyen, belgeleyen, yaşatan ve yönlerinden yaygın bir eğitim kurumudur. (ATAGÖK, 1985, s.3)

Erbay'a göre müze; kültürel değerleri taşıyan unsurlardan oluşan bir bütünü çeşitli biçimlerde halkın beğenisine yükseltmek ve eğitmek için sergilemek amacı güden kamu yararına yöneltilen sürekli bir kurumdur.

Müzeler, insanoğlunun başlangıçtan günümüze kadar olan sosyal, iktisadi ve kültürel hayatındaki birikimlerini bünyesinde toplayan müzeler onları korumakta ve sergilemektedir. (VAROL; 20001, s.16)

Müzeler el sanatlarıyla ilgili geniş konu yelpazesine, zengin desen ve motif özelliğine sahip,kullanılan malzemenin ayrıcalığı ve kullanım alanının zenginliği ile ilgili bilgiler sunması açısından müzeler göz ardı edilmeyecek kadar önemlidir.

Geçmiş ile gelecek arsında köprü görevi gören müzeler, bireylerin estetik görüşünü, yaratıcı düşünme gücünü olumlu yönde etkilemektedir.

Müzeler insanlığa geçmişten esintiler sunma işlevinin yanı sıra önemli bir işlevi de eğitime yardımcı bir kurum olmasıdır. Müzeler geleneksel el sanatlarıyla

ilgili bilgi birikimi sunduğu gibi, bu bilgi birikimi eğitimde; yeni ürünlerin ortaya çıkmasında, ürünlerin günümüze kazandırılmasında, çağdaş tasarımların oluşmasında da önemli bir yere sahiptir.

Eğitim belli bir konuda bir bilgi ve bilim dalında yetiştirme ve geliştirme, eğitime işi olarak tanımlanmaktadır. (T.D.K. Türkçe Sözlük, 1992)

Ertürk'e göre eğitim; bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir.

Müzeler bu anlamda önemli bir yaygın eğitim kurumudur. Özellikle de uygulamalı sanat dallarında bireylere uygun ortam ve bilgi birikimi sunma görevini en iyi yerine getiren kurumlar arasındadır.

Zihni harekete geçiren, öğrenmek isteyenlere ortam ve araç sağlayan müzeler; mevcut yapıyla insanların ufkunu genişleterek yeni fikir ve olaylara yön verebilmektedir. (VAROL, 2001, s.19)

Okullarda, sınıflarda anlatılmaya çalışılan soyut konular müzelerde yapılacak eğitim ile somutlaşacak ve bu sayede öğrenme daha kalıcı olacaktır. Müzelerdeki sanat birikimi gözlemlenecek ve belki de değerlendirilecektir.

Müzelerin eğitim süresince kullanılması önemli bir kurum olduğu gerçeği 21.y.y. eğitimcileri tarafından sık sık dile getirilmekte ve bu bağlamda çalışmalar yapılmaktadır. (VAROL, 2001, s.34)

Günümüzde yapılan eğitim sadece okul ortamı ile sınırlı kalmaktadır. Bu da beraberinde kuru bilgi, ezbercilik, öğretmen merkezli eğitimi getirmektedir. Halbuki hızla gelişen teknoloji eğitim sistemini de etkilemektedir.

“Teknolojinin gelişimi ile eğitim alanındaki gelişmeler paralel olarak ilerlemektedir. Günümüzde her yerde eğitim yapabileceği savunulmakta ve uygulanmaktadır. Yaygın eğitim kurumu olan müzelerde buna en belirgin özelliği olarak karşımıza çıkabilir. (ALTAN, 2003, s.41)

Özellikle mesleki eğitim fakültesi uygulamalı sanat dallarında okuyan öğrencilerin müzelerle ilgilenmeleri, bilgi birikimi sağlamaları, ve her şeyden önemlisi kültür birikimini ilerletecek yaratıcı düşünme gücünü geliştirmeleri açısından müzeler önemli bir bilgi kaynağıdır.

Müzeler bünyelerinde barındırdıkları eseri ile geçmişe ışık tuttukları gibi eğitim ile bireylerin yaratıcı düşünme gücünü geliştirmesine yardımcı olacaktır. Yapılan beyin fırtınaları ile bilgileri çözümleme, geliştirme ve karşılaştırma yetenekleri gelişecektir.

“Eldeki kültürel değerlerin eğitimde belge olarak kullanılması, eğitim için vermeye çalıştığımız soyut konuları elle tutulur, gözle görülür hale getirecektir. (TOKER, 1987, s. 33)

Etkili bir öğretim için müzeler somut veriler ile ideal bir eğitim ortamı olabilir. Müzelerin bu potansiyelinden faydalanarak, bu ortamları eğitim açısından etkin kılmak çağdaş müzecilik anlayışının temel ilkelerinin birisidir. Müzeler bilimsel kurumlar olmasının yanı sıra bilgi, iletişim, belgeleme ve eğitim merkezleri olma özellikleri ile de birer yaygın eğitim kurumlarıdır. (ALTUN, 2003, s.6)

Bu araştırma; eğitim-öğretim ortamlarını düzenlemede daha somut verilerin kullanılabilmesine yardımcı olması düşüncesi ile müzelerin eğitime katkısının belirlenmesi ve kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla planlanıp yürütülmüştür.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı; Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesindeki Ülker Muncuk müzesinde yer alan geleneksel işlemeli ürünlerin değerlendirilmesi ve eğitime katkısının belirlenmesidir. Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır.

1.3. Alt problemler

-Gazi Üniversitesi bünyesinde bulunan müzede yer alan geleneksel işlemeli ürünleri nelerdir?

-Fakülte bünyesindeki öğrencilerin müzede bulunan geleneksel eserlerden eğitim-öğretimde yararlanma konusundaki görüşleri ve beklentileri nelerdir?

-Müze fakülte bünyesindeki öğrencilere bir eğitim ortamı olarak yardımcı oluyor mu ?

-Öğrencilerin müzeden yararlanma nedenleri nelerdir ?

-Müzede bulunan geleneksel eserlerin eğitime hangi yönden katkısı vardır ?

1.4. Araştırmanın Önemi

Toplumların yaşama alanı ile ilgili bilgilerde el sanatları en değerleri ve en canlı örnekleridir. El sanatları bu konuda geniş bir yelpazeye sahiptir. Geçmişe ayna tuttukları gibi, bize de o dönemin kültürü hakkında bilgi vermektedir.

Bugün eğitim yalnızca okul ortamında sınırlandırılmaktadır. Değişen dünya hayatı teknoloji ile paralel ilerlemektedir. Bu değişim eğitimi de önemli yönde etkilemektedir. Her yerde eğitim yapılmalıdır. Özellikle müzeler bu konuda önemli bir yere sahiptir. Müzeler bu yönde kullanıldıklarında; sadece eserleri koruyan sergileyen kurum olmaktan uzaklaştığı gibi kullanılmayı bekleyen bilgi birikimi değerlendirilecektir.

Müze ile eğitim beraber oldukları sürece, hem eğitim sınıflarla sınırlı kalmayacak, hem de bireylerin beyin fırtınası yapma, bilgileri geliştirme, kavrama, çözümleme özellikleri de gelişecektir.

“Eldeki kültürel değerlerinde eğitimde belge olarak kullanılmasında, eğitim için vermeye çalıştığımız soyut konuları ele tutulur, gözle görülür hale getirecektir.” (TOKER, 1987, s.33)

Bireylerin estetik görüşü, üretme gücü, bilgileri yorumlama, çözümleme, değerlendirme, özelliklerini etkileyen müzeler, eğitimde kullanıldığında, bireylerin öğrenme merakında ve gücünde önemli değişiklikler olabilir. Bu sayede verilmeye soyut bilgiler, somutlaşarak öğrenmenin kalıcı olmasını sağlayacaktır.

Müzeler, kültür motiflerinin bireylere aktarılmasında önemli bir yere sahip olduğu kadar, verilen eğitimin kalıcı olması bakımından da önemlidir. Eğitimi ezbercilikten kurtaran, bireylerin gözlem yaparak ve yaşayarak öğrenmesinde imkan veren kurumlardır.

Müzeler bünyelerinde barındırdıkları eserlerin gölgesindeki bilgilerde saklıdır. Müzeler bu eserlerin sadece sergilendiği yada korunduğu kurumlar değildir. Eserlerin dillerinde saklanan kültüre bekçilik yaptıkları gibi, gelecek kuşaklara bu eserlerin tanıtılmasında, geçmiş ile gelecek arasında köprü görevi görmede ve belki de eserlerin ait oldukları dönemleri dile getirmede elçilik görevi gördüğü aşıkardır.

Müzeler özellikle tüm bireylere açık olması bakımından eğitime kolaylık sağlayan kurumlardır. Eğitimin sadece okullarda yada sınıflarda sınırlı kalması düşünülemez. Özellikle de Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesinde yer alan uygulamalı bölümler açısından önemli bir bilgi kaynağıdır. Müzeler gerek anlatılan konulara zemin teşkil etmesi açısından, gerekse de bireylerin yeni tasarımlarda yeni ufuklar açması açısından önemlidir. Bu nedenle müzeler koruma, sergileme, belgeleme v.b. işlevlerinin yanı sıra eğitime destek yada yeni bir can damarı olması açısından önemli bir yere sahiptir. Bu araştırma özellikle bunu dile getirmek amacıyla yapılmıştır.

1.5. Sayıtlılar

Bu araştırmanın temelindeki aşağıdaki sayıtlılar yer almaktadır.

- Araştırma için seçilen geleneksel işlemeli ürünler evreni temsil etmede yeterlidir.

- Veri toplamak amacıyla geliştirilen ve uygulanan anket sorularını konu açıklayıcı nitelikte seçildiği konusunda bilgilerine başvuru alan uzmanların katkıları yeterlidir.

- Araştırma için geliştirilen ölçme aracı ile yeterli bilgi sağlanmıştır.

- Veri çözümlemede kullanılacak ölçekler ve istatistiksel yöntemlerin konuyu açıklamada güvenilir olduğu,

- Araştırmaya katılan öğrencilerin anket sorularına verdikleri yanıtlar içten ve gerçeği yansıtmaktadır.

- Ortaya konan sonuçların ve önerilerin Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesindeki müzede yer alan geleneksel işlemeli ürünlerin değerlendirilmesinde ve eğitime katkısının belirlenmesinde yardımcı olacağı varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırmanın belirlenen amaçlara ulaşması için;

- Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesinde yer alan müze ile sınırlıdır.

- Bu müzede bulunan geleneksel işlemeli ürünler ile sınırlıdır.

- Araştırma amaçlarda cevap aranacak sorular ile sınırlıdır.

- Araştırma amaçlarda cevap aranacak sorular ile sınırlıdır.

- Veri toplanacak araç olarak kullanılan bilgi formu ve ankette ter alan sorular ve bununla ilgili kişilerce verilecek yanıtlar ile sınırlıdır.

- Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesinde yer alan bölümlerin 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL BOYUT VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma konusu ile ilgili literatür taramasına dayalı El Sanatları, Müze, Türkiye’de Müze Tarihi, Türkiye’de Müze Çeşitleri, Müzenin Görevleri, İşleme , Türk İşi, Dival İşi, Suzeni (Kasnak İşi), Çin İğnesi, Hesap İşi, Kordon Tutturma konularında açıklamalara yer verilmiştir.

Ayrıca müze ve eğitim ile ilgili araştırmaların özetleri verilmiştir.

2.1. Kavramsal Boyut

2.1.1. El Sanatları

El Sanatları artistik zeka ve yeteneği olan insanların değişik hammadde ve el aletleriyle, bazı teknikler kullanarak, hoş a giden güzel biçimler ve renkler yaratmaları için yaptıkları uğraşlardır. Bütün folklorik sanatlar gibi bir milletin yaşamasında ve tanınmasında en değerli ve en değerli belgelerdir. Ayrıca el sanatları üretici ile Türk ulusunun ekonomik kalkınmasında çok önemli rol oynayan kaynaklardan birisidir.

El Sanatları, yüzyıllardır büyük bir çeşitlilik içinde insanların duygularını ve sanatsal beğenilerini aktarma aracı olmuştur. Bu sanat ürünlerinin belli mesajları vardır. Ürettikleri çağın değer yargılarını, teknik, araç-gereç, beceri, estetik yönlerini, dünya görüşlerini, yapılarını belgelerler.

El Sanatları ürünlerimiz toplumumuzda önemli birer iletişim aracıdır. Karşılıklı bağlamaları, anlaşmaları, duyguları simgeleri vurgularlar. Çağlarına tanıklık ederler. Yaşantının yoğunluk kazanmasında, kişinin doğaya, çevresine uymasında, farklı istek ve gereksinimlerinin doyuma kavuşmasında yardımcı olmakta farklı görevler yüklenmiş bulunmaktadır. (KAZICIOĞLU, 1994,s. 271)

El Sanatları, bir ülkenin kültür seviyesinin aynası olup, bu ürünler aynı zamanda o ülkenin kültürel kişiliğinin en canlı belgelerini temsil ederler. (DOĞANÖZ , 1994, s. 107)

2.1.2. Müze

Müze, tarih öncesi ve tarih devletlerine ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili yer üstünde yer altında ve su altındaki tüm taşınır ve taşınmaz belgeler olarak nitelenen kültür varlıklarını saptayan, bilimsel metotlarla açığa çıkaran, inceleyen ve akademik düzeyde değerlendiren, bir laboratuvar gibi dikkatli ve hassas çalışan, kültür varlıkları koruyan, tanıtan sürekli ve geçici olarak sergileyen, çalışmaların bilimsel sonuçlarını yayımlayan, halkın kültür ve tabiat varlıkları konusundaki ilgisini ve sanat zevkini yükselten, çok hızlı bir şekilde gelişen teknoloji karşısında kaybolmaya yüz tutan geleneksel kültürü, yabancı kültür şoklarından korumada ve dünya görüşünü geliştirmede her yaştan insana ömür boyu yardımcı ve etken olan, faaliyeti sürekli bir kültür, bilim ve eğitim kurumudur. (AKURGAL, 1998, s. 52)

Müze; toplumun bilimsel ve kültürel geçmişini yansıtan ve geleceğini biçimleyecek öğeleri araştıran, toplayan ve koruyan, sergileyen, belgeleyen, yaşatan ve yönlendiren yaygın bir eğitim kurumudur. (ATAGÖK, 1985, s. 3)

Müzeler, toplum adına kültürel birikim toplayan , belgeleyen, koruyan ve bilimsel yöntemlerle oluşturduğu koleksiyonun halka sergilenmesi aracılığı ile halka yönelik eğitim veren bir kurumdur. (TOPALLI, 2001, s. 1)

Müzeler el sanatlarıyla ilgili geniş konu yelpazesine, zengin desen ve motif özelliğine sahip, kullanılan malzemenin ayrıcalığı ile kullanım alanının zenginliği ile ilgili bilgi alınmaktadır. Bu açıdan müzeler göz ardı edilmeyecek kadar önemlidir.

2.1.3. Türkiye’de Müze Tarihi

Müzeler, geçmiş insanı ve hayatı hakkında bilgi sunma işlevini yerine getiren kurumlardır. Bütün toplumlar gibi Anadolu’nun da kendine ait bir kültür birikimi vardır. Özellikle Anadolu’nun konumu itibariyle bir çok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır.

“Anadolu toprakları daima bir medeniyet kaynağı ve kültür yatağı olmuştur. En eski zamanları yad ile bu geçmiş zamanların şimdiki benzerliklerini göstererek insanı şaşırtan tarih, Milattan önce Bergama’da Antakya’da birçok yerlerde ve sonraları da Bizans’ta müzeler mevcut olduğunu gösteriyor.” (HİSAR, 1956, s. 261)

Türkler’de müze kavramının temeli olan koruma ve sergileme düşüncesini 13. y.y.’da Anadolu Selçuklar ile başlatabiliriz. Selçuk Saraylarında armağanların

saklandığı ve bunlar için özel odalar tahsis edildiği, özel sandıklar yaptırıldığı bilinmektedir. (ALTUN, 2003, s. 6)

Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra birçok eserin korunmasını emretmiş, mozaik ve fresklerin sökülmesini önlemiş özellikle Ayasofya ve Kariye camii'nin günümüze kadar gelebilmesini sağlamıştır. (GERÇEK, 1999, s. 152)

Savaşlarda elde edilen değerli ve az bulunur nesneler, hediyeler ve kutsal emanetler Osmanlı Devleti'nin başkenti olan İstanbul'da Topkapı Sarayı'nda korunmuştur. Bu değerli eşyalar devlet malı olarak sarayın demirbaşına işlenmiştir. (ERGEÇ, 1995)

Özellikle savaşla ilgili eşyalar, ganimetler ve diğer ülkelerden gelen hediyelerin saklanmış olması bugünkü Askeri Müzenin temelini oluşturmuştur. (GERÇEK, 1999, s. 160)

“Türk müzelerinin büyük bir kısmı, müze yapılmamış binalarda, eski camii, medrese ve imaretlerde kurulmuştur. Eski bir tarihe malik olan bu binalar, içlerinde ancak bir müzenin yerleşmesi sayesinde harap olmaktan, hatta belki de tamamen yıkılmaktan kurtulabilmişlerdir. (EYİCE, 1950, s. 267)

Türkiye'deki ilk müzenin kurulması 19. y.y. ortalarında gerçekleştirilmiştir. Fethi Ahmet Paşa tarafından kurulan ilk müzede çeşitli eski eşyalar bulunmaktaydı.

İlk özel olmayan Türk Müzesi 1846'da Fethi Ahmet Paşa tarafından eski silah v.b. askeri malzeme ile geçmiş dönemlere ait işlenmiş parçaların, Topkapı Sarayı, Hagia Eirene Kilisesinde toplanmasıyla kurulmuştur. Bu müzeler Mecmua-i Esliha-i

Antika (Eski Silahlar Koleksiyonu) ve Mecmua-i Asar-ı Antika (Eski Eserler Koleksiyonu) adıyla Arkeolojik Eserler Müzesinin temelleri atılmış oluyordu.” (YILMAZ, ARZU, 1996, s.11)

Burada toplanmış olan eserlerden dolayı müze adı ilk defa Ali Paşa’nın sadrazamlığı ve Saffet Paşa’nın Milli Eğitim Bakanlığı sırasında verilmiştir. Koleksiyon Müze-i Hümayun adını almış ve başına 8 Temmuz 1869’da Edward Goold atanmıştır. (EYİCE, 1956, s. 1598). Bu dönemde Antikçağ eserlerini kapsayan koleksiyon Müze-i Hümayun (İmparatorluk Müzesi) adını alıyor. Bu dönemde pek çok eser İstanbul’a getirilmiş ve eserlerin resimli Fransızca kataloğu yayınlanmıştır. Ali Paşa’nın vefatı ile Müze-i Hümayun kaldırılmıştır. 1872 yılında Ahmet Vefik Efendi Müze-i Hümayun’u yeniden kurmuş ve müdürlüğüne Dr. Philip Anton Dethier’i getirmiştir. Dethier zamanında 36 maddelik ilk Asar-ı Atika Nizamnamesi (Eski Eserler Tüzüğü) çıkarılmıştır. Böylece serbest bir şekilde yurt dışına çıkarılan eserlerin çıkışları önlenmiş, vilayetlere gönderilen genelgeler ile eski eserlerin toplanması ve korunması istenmiştir. Dethier’in ölümünden sonra ilk Türk müzecisi olan Osman Hamdi Bey müze müdürü olarak atanmıştır.

Osman Hamdi Bey ile Türk müzeciliği yeni bir döneme girmiştir. İlk bilimsel Türk kazısını yapan ve sarayda bulunduğu değerli eserlerle, diğer bölgelerde bulunan eserlerle birlikte müzeyi bir imparatorluk müzesi haline getirmiştir. (GERÇEK, 1999, s. 197)

Osman Hamdi Bey, müze için yeni bir binanın yapımı işine başlamıştır. Bu müzenin ilk bölümü 1891’de, ikinci bölümü ise 1908’de bitirilerek şimdiki biçimini almıştır. (İstanbul Arkeoloji Müzesi) (CEZAR, 1971, s. 71)

Osman Hamdi Bey, aynı zamanda sanayi-i Nefise’nin de kurucusu ve müdürü olmuştur. Bu okulun binasını da kendisi yaptırmıştır. (15 Mart 1883). 1910 yılında vefat eden Osman Hamdi Bey’in yerine kardeşi Halit Ethem Bey geçmiş ve 1930

yılına kadar görev yapmıştır. Ethem Bey özellikle Anadolu müzelerinin gelişmesinde önemli katkıları olmuş, anıtların, eski eserlerin korunması içinde çalışmalarda bulunmuştur. (EYİCE, 1956, s. 1604)

Cumhuriyet Dönemine geldiğimizde Türk müzeciliği heyecanlı ve yapıcı bir kimlik kazanmıştır.

“ T.B.M.M.’nin eski eserler ve müzeler ile yakından ilgilenmesi ve Hars dairesine bağlı olarak Asar-ı Atika ve Müze, Güzel Sanatlar ve Kütüphaneler müdürlüklerinin kurulması büyük önem taşımaktadır.” (ERGEÇ, 1992, s. 18)

1924’te Topkapı Sarayı’nın onarılarak mevcut eşyası ile birlikte ziyarete açılması kararlaştırılmıştır. Süleymaniye’deki Evkaf-ı İslamiye Müzesi, vakıflardan alınarak Müzeler Müdürlüğüne bağlanmış ve 1927 yılında Türk İslam Eserleri adıyla yeniden düzenlenerek ziyarete açılmıştır. Ayasofya, 1934’te Bakanlar Kurulu kararıyla müze olmuştur. Bu arada Ankara Etnoğrafya Müzesi binası tamamlanarak 1928’de hizmete girmiştir. Türk Tarih Kurumu ve Ankara’da Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesinin açılışı ile birlikte müzelere uzman personel yerleştirilerek Türk müzeciliğine daha bilimsel bir yön vermiştir. (ÖNDER, 1992, s. 11)

Atatürk müzeciliğin gelişmesinde yardım ve desteğini esirgememiştir. Türkiye’de ilk sanat müzesi Atatürk’ün emri ile 1937’de Dolmabahçe Sarayı’nda açılan Resim ve Heykel Müzesidir. 1874 yılındaki nizamnameden sonra 1973 yılında 1710 sayılı Eski Eserler Kanunu çıkarılmıştır. Ancak çok eksikleri bulunan bu yasa, 1983 yılında bazı değişikliklerle 286. sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu olarak yeniden düzenlenerek yürürlüğe konmuştur. (ALTUN)

2.1.4. Türkiye’de Müze Çeşitleri

Bütün toplumların kendine ait kültür birikimi vardır. Bu kültür birikimini gelecek nesillere ulaştırmak için müzeler ortaya çıkmıştır. Bugün, her alanın kendine ait müzelerinin olması müze fikrini daha da canlı tutmuştur.

Müzeler gruplara ayrılırken koleksiyonların içerikleri, nitelikleri veya bağlı oldukları birimler dikkate alınmıştır. Ülkemizdeki müzeler genellikle koleksiyonlara göre çeşitlilik göstermektedir. Ancak özel müzeler olarak tanımlanan müzeler uzmanlaşmış ve farklı koleksiyonları ile Türkiye’de gerçek anlamda bir çeşitlenmeye zemin hazırlanmıştır. (MAPRAN, 1994, s. 15)

Birçok yazar kaynaklarında müzeleri çeşitli şekilde gruplandırmışlardır. Bağlı oldukları kurumlara göre, koleksiyonlara göre, türlerine göre v.b. gibi gruplandırmalar yapmışlardır.

Sümer ATASOY’a göre müzeler;

- 1- Tarih ve Sanat Müzeleri
- 2- Arkeoloji ve Etnoğrafya Müzeleri
- 3- Arkeoloji Müzeleri
- 4- Etnoğrafya Müzeleri
- 5- Anıt Müzeleri
- 6- Müze Evleri
- 7- Devrim Müzeleri
- 8- Askeri Müzeler
- 9- Özel Müzeler
- 10- Açık Hava Müzeleri (ATASOY, 1983, s. 458)

Genel olarak müzeleri koleksiyonlarının ilgili alanlarına göre gruplandırmak gerekirse;

1. Sanat ve Tarih Müzeleri

Uygarlık tarihini yansıtan, tarihsel olduğu kadar kültürel ve sanatsal birikimleri içeren geniş kapsamlı müzelerdir. İstanbul Topkapı Sarayı Müzesi örnek olarak gösterilebilir. Belli bir dönemi, sanatçıyı ya da akımı ele alan, kronolojik olarak sıralayan müzeleri Sanat müzeleri olarak adlandırabiliriz.

2. Tarih Müzeleri

Genel olarak bir şehrin, bir bölgenin, bir ülkenin ya da toplumun tarih kronolojisinin, ekonomik, siyasi, toplumsal öğelerinin bir araya toplanmasıyla oluşturulurlar. (MAPRAN, 1994, s. 16)

Ülke, yöre, toplum, kişi, akım gibi bir değere sahip gelişimi, sistemli bir biçimde inceleyen, açıklayan, yazılı ve görsel belgeleri koleksiyonlarında toplayan müzelerdir. (VAROL, 2001, s. 21)-

3. Etnoğrafya Müzeleri

Etnoğrafya bir milletin yaşayıp şekillerinin tasvir edilmesi ve onları tanıma ilmidir. İnsan topluluklarının meydana getirdiği maddi kültürleri tasvir eder. Giyim, süs eşyası, ev aletleri, avcılık, yapı maddeleri, tarım aletleri, halk sanatına ait aletler, bir yayık veya beşiğin yapılışı etnoğrafyanın konusu içine girer. (Yeni Rehber Ansiklopedisi, Cilt 7, s. 58)

Etnoğrafya müzeleri; bir toplumun duygu ve düşüncelerini ifade etme şeklini, zamanını değerlendirme, giyim tarzı ve el sanatları ile ilgili bilgi verirler.

4. Arkeoloji Müzeleri

Tarihi başlangıcından günümüze kadar kültür birikiminin sergilendiği müzelerdir. Daha çok kazılardan elde edilen maddi kültürün ifade edilmesinde önemli rol oynamaktadır.

5. Askeri Müzeler

Askeri müzelerde daha çok devletin ordusunun giyim, kuşam, silahlar, savaşta kullanılan araçlar v.b. eserlerin gelişimini sergileyen müzelerdir.

6. Açık Hava Müzeleri

Açık hava müzelerinde bir aracın geçmişten günümüze kültür birikiminin sergilendiği müzelerdir. Bununla birlikte eski toplumlara ait yapıların kazı sonucunda elde edilen halinin sergilendiği müzelerdir. Örneğin; Ankara...

7. Tabiat, Tarih ve Jeoloji Müzeleri

Tarih içinde doğa ve fizik bilimlerinin araştırılıp uygulandığı müzelerdir. Bu müzeler aynı zamanda jeolojik araştırmaları da kapsamaktadır. Türkiye’de maden Tetkik Arama Tabiat Tarihi Müzesi bu müzelere örnek gösterilebilir.

8. Uzmanlık Müzeleri

Bu müzeler belli bir üretim alanının gelişim süreçlerini yansıtan müzelerdir. İstanbul Sağlık Müzesi, İstanbul Karikatür Müzesi A.Ü. oyuncak Müzesi gibi müzeler bu müzelere örnek gösterilebilir. (ALTUN, 2003, s.18)

2.1.5. Müzenin Görevleri

Müzeciliğin ilk ortaya çıktığı zamanlarda toplama, biriktirme, saklama gibi amaçlara hizmet ederdi. Zaman içerisinde evlerde, kiliselerde, tapınaklarda toplanan eserlerin halka sunulmaya başlanması ile müzeciliğin amaçlarında çeşitlilik meydana getirmiştir. Eserleri sadece sergilemek yetmemiş, ilgi çekici olacak şekilde eğitici sunma yolları ortaya çıkmıştır. Koruma, belgeleme, depolama, sergileme, toplama gibi uzmanlık alanları ortaya çıkmıştır. Özellikle sergileme işini eğitim amaçlı yapmaya başlamış, eğitimde gerek alanla ilgili uzmana yönelik, gerekse halka yönelik olarak planlama ve uygulama yoluna gidilmiştir.

Kültürü gelecek kuşaklara aktarılmasında müzeler önemli konuların en başında gelmektedir. Bireylerin özellikle de çocukların ve gençlerin tarihi anlamasında, dün ve bugün arasında bağlantı kurmasında ve yorumlamasında önemli rol oynar. Bu da ancak eğitim ile gerçekleşmektedir.

Kısaca müzelerin topluma yararı şöyledir:

- Müzeler geçmiş değerleri korur.

- Müzeler geçmişî sunar, yaratıcılığı uyarır.
- Müzeler geleceğı yönlendirecek değerleri yerleştirir.
- İnsancıl değerleri geliştirir.
- Toplumun birbirini tanınasını sağlar.
- Bireyin kendi yaşadığı toplumu tanınasını sağlar.
- Toplumların bilimsel ve sanatsal gelişimine katkıda bulunur. (TOPALLI, 2001, s. 7)

2.6. İşleme

İşleme; ipek, yün, keten, pamuk, metal v.b. iplikler kullanılarak, çeşitli iğneler ve uygulama biçimleri aracılığıyla; keçe, deri, dokuma v.b. üzerine yapılan bezemelere denir. (BARIŞTA, 1995, s. 1)

İşleme; çeşitli yüzeyler üstüne, iğne ve iplik, bazen ince tel ile yapılan süslemedir. Çoğunlukla işlemler dokumalar üzerine yapılırsa da keçe, deri v.b. başka gereçlerin üzerine de yapılabilir. Dokuma sanatı ile çok kaynaşmış olan işleme, işlemenin yapıldığı kumaş ve ipliğe göre çeşitlenir. (ALPARSLAN, 2003, s. 154)

İşleme; değişik kumaş ve deri üzerine elde veya makinede, iğne veya tığ ile, değişik iplikler, rafya, sim, sırma, pul-boncuk, inci çeşitli kıymetli taşlar kullanılarak düz veya kabarık olarak yapılan süslemelere denir. (ÖZDİLER, 1990, s. 7)

İşleme el sanatlarının bir kolu olup, Türk kültürünü oluşturan temel öğelerden birisidir. İşlemenin tarihi geçmişe dayanmakla birlikte günümüzde halen kullanım

alanı bulunmaktadır. Türk kadınları gördüğü eşyaları süslemek amacıyla işleme yapmıştır.

2.6.1. Türk İşi

Türk işi; dokumanın atkı ve çözgü iplikleri sayılarak işlenen bazı hesap işi iğnelerin yumuşak, yuvarlak kıvrımlı çizgilerin oluşturduğu desenler içinde uygulanması ile gerçekleşen işlemeye denir.

İşleme; Desenin içini sayılarak yapılan (mürver, muşabak, hasır iğne, civankaşı, pesent gibi) Türk işi iğnelerinden biri ile doldurularak veya desen çizgilerine uygun yönlendirilmiş sayılardan yapılan (balıksırtı, varev sorma düz pesent gibi) iğnelerinden biri ile gerçekleştirilir.

Türk işi ve hesap işi geleneksel Türk işleme sanatında yer alan tekniklerdir. Renk renk işlenen motifler, büyüleyici kompozisyonlar oluştururlar. Türk kadınının duygularını, yaratıcılığını ve üstün zevkini yansıtmaları bakımından önemlidir. Geçmişten bugüne değin uygulanarak gelmiş ve bugünde güncelliğini yitirmemiştir. (ALPASLAN, 2003, s. 171)

2.6.2. Dival İşi

Dival işi; tersi ile yüzü farklı görüntüde olan, tek yüzlü bir işlemedir. Desen kartondan, özel bıçağı ile oyulur, kumaşa yapıştırılır, daha sonra kartona gerilerek “ cülde “ adı verilen özel tezgahta, üstten çok katlı sim ya da sırma ile alttan mumlanmış iplikle karşılıklı tutturularak yapılan işleme tekniğidir. (ALPASLAN, 2003, s. 177)

Dival; özellikle kadife, canfes, atlas, tafta gibi kumaşlar üzerine mukavva kalıp kullanılarak işlenen nakıştır. Dival işi tek yüzlü bir işlemedir. Desenin altı özel olarak hazırlanan karton ile kabartılıp yedi kat sırma ile desen üzerinden atlatılarak, kenarlarda iplik ile karşılıklı tutturulur. Aynı işlem yan yana uygulanarak işlenir. (KORKUSUZ, 1997, s.356)

Dival işinde desenin kartonla işlenmeyen bölümlerinde çeşitli Türk işi teknikleri ve pul, boncuk, tırtıl, kordon v.b. gereçler, yardımcı iğneler olarak kullanılır.

2.6.3. Suzeni (Kasnak İşi)

Suzeni; üzerine motif çizilmiş bez kasnağa gerilir. İğne veya tığ ile kasnağın altındaki iplikler veya yünler baş parmak yardımıyla üstten çekilir. İşleme motifin sınırı içinde bir zincir halinde sürdürülür. Bu tip işleme daha çok büyük parçalarda (yorgan yüzü, bohça v.b.) kullanılır.

Geniş ve büyük tahta kasnağa gerilen kumaş üzerine tığ ile yapılan zincir işine kasnak işi adı verilir. Kasnak işi iğne ile de yapılabilir. Bu nedenle bazı çevrelerde suzeni adı verilmiş fakat zamanla unutularak kasnak işi adı yaygın bir hal almıştır. (KORKUSUZ, s. 377)

2.6.4. Çin İğnesi

Çin iğnesi, desenin yüzeyini tamamen kapatan renkli bir işlemedir. Renkli iplikler birbirinin içine girerek kaynaştığı ve düz bir yüzey meydana getirdiği için desen boyanmış hissini verir. (KORKUSUZ, 1997, s. 173)

Renkli ipliklerin birbirinin içine girerek kaynaştığı ve desen yüzeyini tamamen kapatarak düz bir yüzey oluşturduğu, bu özellikleri ile boyanmış hissini veren bir iğne tekniğidir. Bu nedenle aynı tekniğe “ iğne boyası “ da denir. (ALPASLAN, 2003, s. 160)

2.6.5. Hesap İşi

Hesap işi, dokumanın en ve boy iplikleri sayılarak yapılan iğne teknikleridir. Hesap işi iğneleri Türk işlemlerinde de kullanılmıştır. Geleneksel işleme tekniklerindendir. (ALPASLAN, 2003, s. 178)

Hesap işi; tersi yüzü ile farklı olan, dokuma iplikleri sayılarak desen işlenen geleneksel Türk işlemlerinden birisidir. Her işleme gibi kendine has iğne teknikleri vardır. Antika, susma, civankaşı, sarma, düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi ve çiğerdeldi hesap işi iğne tekniklerindendir.

2.6.6. Kordon Tutturma

Kordon tutturma; işlemede tersi ile yüzü farklı olan, önce desenin çizilmesi, daha sonra da bükülmüş sim ipliklerin desen çizgileri üzerinden kendi renginde ipliklerle gösterilmeden tutturulması ile meydana getirilen işleme tekniğidir. Bu işleme tekniği daha çok bindallı, cepken, yastık, örtü v.b. ürünlerde uygulanır.

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmanın problemini açıklamaya ve yorumlamaya yardımcı olacağı düşünülen araştırmalar yapıp tarihe göre verilmiştir.

Varol (2001) “ İlköğretim Okulları ikinci Kademe Programı Resim-iş Dersinde Müze Eğitiminin Yeri ve Önemi “ isimli araştırmasını ilköğretimdeki resim-iş derslerinde müzenin eğitim yeri olarak göstermek amacıyla yapmıştır.

Topallı (2001) “ İlk ve Orta Dereceli Okullarda Güzel Sanatlar Eğitimi Kapsamında Müze Eğitiminin Rolü ve Önemi “ isimli araştırmasını ilk ve orta dereceli okullarda resim-iş derslerinde müze eğitimi konusunun verilmesi ve bir ders içerisinde yer alan tüm etkinlikler kullanılarak verilmeye çalışılması amacıyla yapmıştır.

Altun (2003) “ Müzelerin Eğitimdeki Yeri ve Bu Bağlamda Müzelerin Eğitim Olanakları “ isimli araştırmasında müzelerin eğitim olanakları açısından yeterlikleri konusunda, müze yetkililerinin görüşlerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren, örneklem, veri toplama aracının geliştirilmesi, veri toplama aracının uygulanması ve verilerin analizi yer almaktadır.

3.1 Araştırma Modeli

Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi Bünyesinde Yer Alan Ülker Muncuk Müzesindeki Geleneksel İşlemleri Ürünlerin Değerlendirilmesi Ve Eğitime Katkısının Belirlenmesi amacıyla yapılan bu araştırma tarama modelindedir. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır.

3.2 Evren ve Örnekleri

Bu araştırmanın çalışma evrenini Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesinde yer alan Ülker Muncuk müzesindeki ürünler ile fakülte bünyesinde yer alan bölüm öğrencilerinden (3.ve 4 sınıfları) oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesinde bulunan müzedeki tesadüfi yöntemle seçilen 50 adet geleneksel işlemeli ürün ve anket uygulanan 8 bölümdeki 400 öğrenci oluşturmaktadır.

3.3 Veri Toplama Tekniği

Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi Bünyesindeki Müzede Yer Alan Ülker Muncuk Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Değerlendirilmesi ve eğitime katkısı amacıyla bilgi formları ile anketler hazırlanmış ve hazırlanan anketler kaynak gruplara uygulanarak veriler toplanmıştır.

3.3.1 Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Araştırmaya temel teşkil eden verilerin elde edilmesi için müzedeki ürünler için bilgi formu ve araştırmanın kaynak grubu olan Mesleki Eğitimi Fakültesi öğrencileri için anket formu geliştirilmiştir.

Araştırmada yararlanmak üzere ilgili literatür incelenerek konu ile ilgili tez, kitap, makale ve diğer yayınlar taranmıştır.

Araştırma kapsamına giren müzedeki geleneksel işlemeli eserleri; yüzyıl, ürün türü, işleme tekniği, bugünkü durumu, kullanılan gereçler, renkler, bezenme konuları, kompozisyon özellikleri bakımından değerlendirmek amacıyla bilgi formları kullanılmıştır. Bilgi formlarımdan elde edilen veriler doğrultusunda müzenin genel karakteristik özelliği ve eğitimde kullanılabilirliği hakkında detaylı bilgi elde edilmeye çalışılmıştır.

Anketler hazırlanırken ihtiyacı duyulan veriler müze ve eğitim ile ilgili olarak yayınlanan ilgi literatür taranarak elde edilmiştir. Bu sayede aranacak olan nitelikler belirlenmiştir. Ayrıca bu konuda yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri incelemiştir. Yapılan bu çalışmalar sonucunda 18 tane soru hazırlanmıştır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde kişisel (demografik) bilgileri içeren Bu bölüme öğrencilerin adı, soyadı, yaşları, bölümleri ve kaçınıcı sınıf oldukları seçenekli olarak yer almaktadır.

İkinci bölümde bireylerin müzeler hakkındaki görüşleri çoktan seçmeli, müze ve eğitim ile ilgili sorular, müzeden yararlanma olanakları gibi sorular evet – hayır olarak yer almaktadır.

Ayrıca müzedeki görevli bireyden müze ile ilgili açıklama ve görüş alınmıştır. Bu sayede müzenin işlevi ve eğitime katkısı belirlemiştir.

3.3.2. Veri Toplama Aracının Uygulanması

Veri toplama araçlarından hazırlanan bilgi formları müzede bulunan 50 adet geleneksel işlemeli ürünlere uygulanmıştır. Her ürün için ayrı bilgi formu kullanılmıştır. Ürünlerin fotoğrafları çekilmiş ve çizimleri yapılmıştır.

Anket formları Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde yer alan 8 adet bölümde öğrenim gören 3 ve 4. sınıf öğrencilerine uygulanmış ve cevaplanan anketler araştırmacı tarafından geri alınmıştır.

3.3.3. Verilen Analizi

Araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanan bilgi formları ve anket sorularında elde edilen veriler istatistiksel yöntemle değerlendirilmiştir. Bilgi formları ve anket sorularından elde edilen cevaplar $y = f \times 100 / n$ formülü kullanılarak yüzdeleri hesaplanmıştır.

Bu araştırmada bilgi formlarından ve anket sorularından elde edilen veriler ilgili konu başlıkları altında seçilen geleneksel işlemeli ürünler ürün türü, işleme tekniği, yapılış tarihi, bugünkü durumu, kullanılan gereçler, teknikler, renkler, kompozisyon özellikleri ve bezeme konuları yönünden incelenmiş olup tablolastırılıp yorumlanarak araştırma bulguları ve yorum bölümünde sunulmuştur.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE TARTIŞMA

Bu bölümde araştırma için toplanan verilerin çözümü ve yorumu yer almaktadır. Öncelikle Gazi Üniversitesi, Meslek Eğitim Fakültesi Bünyesinde Yer Alan Müzedeki Geleneksel İşlemeli Ürünler için oluşturulan bilgi formlarında elde edilen verilerin analizi, daha sonra eğitime katkısının belirlenmesi için oluşturulan anketlerden elde edilen verilerin analizi yer almaktadır.

4.1. Bilgi Formlarından Elde Edilen Bilgiler

Müzeden araştırma kapsamına alınan geleneksel işlemeli 50 tane ürün incelemeye alınarak, hazırlanan bilgi formları uygulanmıştır. Elde edilen ürünlerin fotoğrafları çekilerek çizimleri yapılmıştır. Sonuçları değerlendirilerek, aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

4.1.1 Bilgi Formlarından Elde Edilen Bilgilerin Değerlendirilmesi

BİLGİ FORMU 1

Örnek no : 1
Fotoğraf no : 1
Çizim no : 1
Envanter no : 555
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Lekeli
Ürünün boyutları : 40 x 115 cm
Kullanılan gereçler

Zeminde : Yöresel dokunma

İşlemede: Altın yassı tel, pamuk ipliği

Kenar temizlemede: Pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz pesent, verev pesent, gözeme, antika, düz sarma

Kenar temizlemede: Antika

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

İşlemede : Açık turuncu, koyu turuncu, gök mavisi, siyah, çimen yeşili, yosun yeşili, soman rengi, sarı yassı tel, sarı

Kenar temizlemede: Krem

Kullanılan Bezeme Konuları

Bitkisel bezeme : Karanfil ve goncaları, dallar

Geometrik bezeme : -

Nesneli Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Kullanılan kompozisyon Özellikleri: Bağlantılı tekrarlama, ters simetrik

Eserin Tanımı: Dikdörtgen bir formun iki kısa kenarına karanfil, goncalar, dallar ve Yapraklardan oluşan motifler bağlantılı tekrarlama olarak yerleştirilmiştir. Yerleştirilen bu üçgen motifin birincisinin ve üçüncüsünün üzerine motifler uzunlamasına ters simetrik olarak yerleştirilmiştir. Oluşturulan kompozisyonun kenarları ince bir su ile çevrelenmiş ve tek motiflerin ucu üçgen şekli ile kapatılmıştır. kumaşın karşısı aynı sistem ile işlenmiştir. Kumaşın kısa kenarları antika tekniği ile bastırılmıştır.

ÇİZİM 1

BİLGİ FORMU 2

Örnek no : 2
Fotoğraf no : 2
Çizim no : 2
Envanter no : 418
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Lekeli
Ürünün boyutları : 50 x 86 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşletmede : Pamuk ipliği, altın yassı tel

Kenar temizlemede : Pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşletmede : Düz pesent, verev sarma, Sap işi, Tahrirli pesent

Kenar Temizlemede : İğne oyası (zürafa ve Kaya)

Kullanılan Renkler

Zeminde : Tütün rengi

İşletmede : Açık kiremit, koyu kiremit, yavruağzı, açık mavi, gece mavisi, gök mavisi, zeytin yeşili, sarı yassı tel, altın sim sırma, açık ve koyu gül kurusu

Kenar temizlemede: Zeytin yeşili, açık kiremit, yavruağzı

Kullanılan Bezeme Konuları

Bitkisel bezeme : Yıldız çiçeği, goncalar, yapraklar, stilize çiçek

Geometrik bezeme : Üçgen ağaçlar, dallar

Nesneli Bezeme : -

Figürlü Bezeme : -

Yazılı Bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlama

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir forumun kısa kenarına stilize çiçek, yıldız çiçeği, goncalar, üçgen ağaç ve yapraklardan oluşan motifler bağlantılı olarak yerleştirilmiştir. Bağlantılı tekrarlamalı olan motifler farklı renklerde işlenerek hareketlendirilmiştir. Motiflerin altına hatlar üzerine stilize goncalar ve yapraklardan oluşan bir su yerleştirilmiştir. Kısa kenarın tamamına ve uzun kenarda desenin bitimine kadar olan kısma çeşitli renklerde zürafa ve kayadan oluşan iğne oyası tekniği kullanılarak temizlenmiştir

ÇİZİM 2

BİLGİ FORMU 3

Örnek no : 3
Fotoğraf no : 3
Çizim no : 3
Envanter no : 029
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Peşkir
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Renkleri solmuş, lekeli
Ürünün boyutları : 37 x 71 cm
Kullanılan Gereçler
Zeminde : Bez dokuma
İşlemede : İpek ipliği, altın yassı tel
Kenar temizlemede: Pamuk iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Verev pesent, susma, verev susma, verev puan

Kenar temizlemede: El ile bastırma

Kullanılan Renkler

Zeminde: Krem

İşlemede: Kırmızı, sarı, siyah, çimen yeşili, gül kurusu, zeytin yeşili, sarı yassı tel, gök mavisi

Kenar temizlemede: Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize çiçek, dallar ve yapraklar

Geometrik bezeme: Kareler

Nesneli bezeme : -

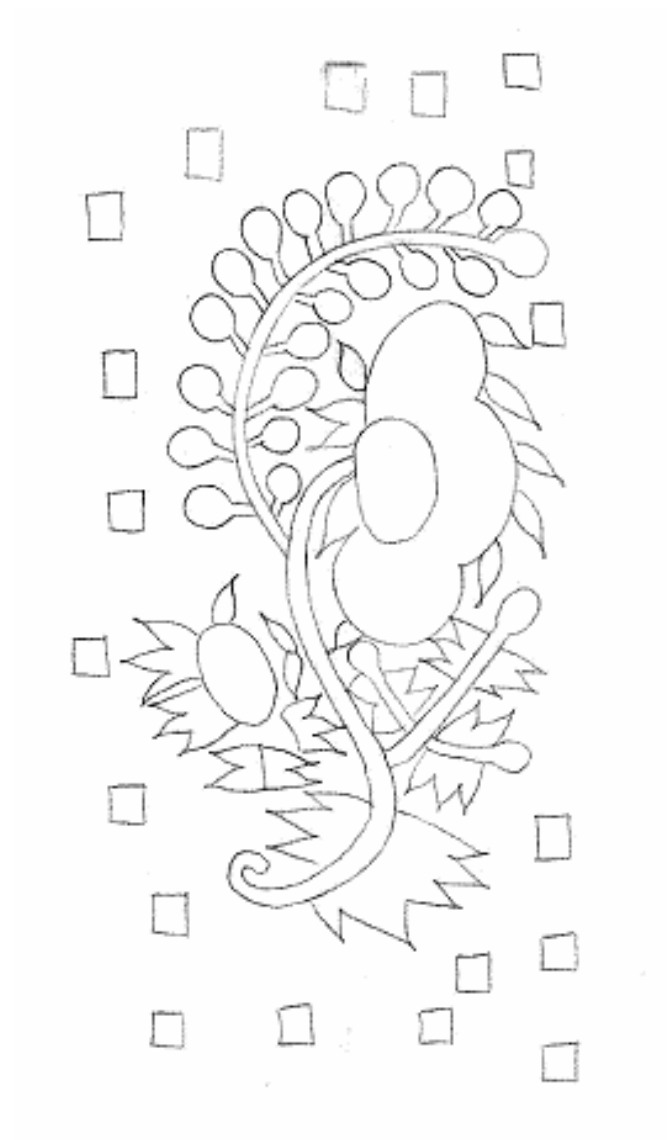
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlar

Eserin Tanımı: Dikdörtgen bir forumun kısa kenarına stilize çiçek, dallar ve yapraklardan oluşan atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. İki motifin altına karelerden oluşan susma tekniği ile işlenmiş ince bir su yerleştirilmiştir. Motiflerin arasına sim ile serpmeye susmalar çalışılmıştır. Kumaşın karşısına aynı sistemde motifler işlenmiştir. Kumaşın kısa kenarı el ile bastırılmıştır.

ÇİZİM 3

BİLGİ FORMU 4

Örnek no : 4
Fotoğraf no : 4
Çizim no : 4
Envanter no : 59
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış, lekeli
Ürünün boyutları : 52 x 132 cm
Kullanılan Gereçler

Zeminde : Tülbent bez

İşlemede:Yassı tel, ipek iplik

Kenar temizlemede: Pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Balıksırtı, verrev pesent, düz pesent, hasır iğne

Kenar temizlemede: El ile bastırma

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

İşlemede : Gök mavisi, gece mavisi, açık,orta yavruağzı, açık zeytin yeşili, kiremit rengi, soman rengi, sarı yassı tel, sarı sim sırma

Kenar temizlemede: Beyaz

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize gül çiçeği, mineler, açmamış goncalar, dallar, yaprak

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına stilize gül çiçeği, açmamış goncalar, dallar, yaprak ve minelerden oluşan motif bağlantılı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Türk işi iğne teknikleri ile işlenen motiflerin altına sarı sim sırma ile hasır iğne işlenerek su formu oluşturmuştur. Kısa kenarları el ile bastırılmıştır.

ÇİZİM 4

BİLGİ FORMU 5

Örnek no : 5
Fotoğraf no : 5
Çizim no : 5
Envanter no : 428
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Peşkir
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 47 x 140 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Pamuklu dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik, altın tassı tel

Kenar temizlemede: Pamuklu ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Düz pesent, balıksırtı, zincir iğnesi

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

İşlemede : Zeytin yeşili, kırmızı, yağ yeşili, açık-sık lamen, sarı, turuncu, açık-orta mavi, kahverengi, sarı yassı tel

Kenar temizlemede: Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize armut, yaprak, dallar, mineler

Geometrik bezeme: Dikdörtgen, zikzak

Nesneli bezeme : -

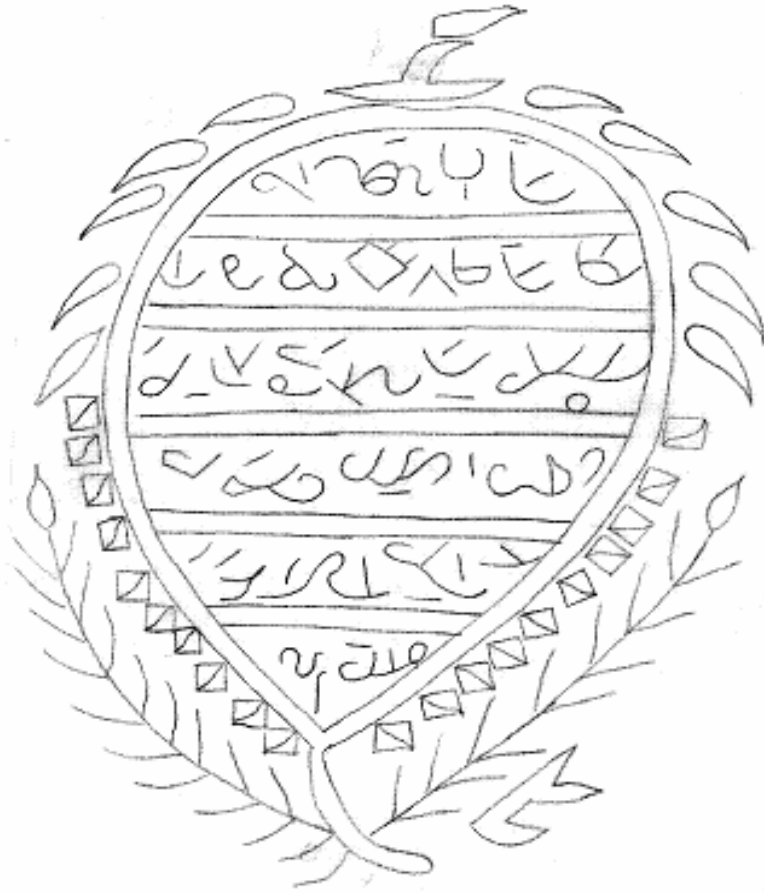
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : Arapça yazılar

Kullanılan kompozisyon çeşitleri: Düzgün tekrarlama

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kınarına stilize armut motifi, kenarında yapraklar, mineler, dallardan oluşan desen yan yana üç tane yerleştirilmiştir. Armut motifinin içi eşit aralıklarda bölünmüş ve bu aralıklara Arapça yazılar işlenmiştir. Üç armut motifinin altına dikdörtgen zikzaklardan oluşan bir su yerleştirilmiştir. Kumaşın kısa kenarı el ile bastırılmıştır.

ÇİZİM 5

BİLGİ FORMU 6

Örnek no : 6
Fotoğraf no : 6
Çizim no : 6
Envanter no : 106
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : 46 x 128 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : İpek iplik

Kenar temizlemede: İpek iplik, pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Verev sorma, balıksırtı, gözeme, düz sarma,

Kenar temizlemede: Saçak bırakma, verev sarma.

Kullanılan Renkler

Zeminde :Krem

İşlemede : Kırmızı, orta mavi, siyah, sarı, somon rengi, açık yap yeşili

Kenar temizlemede: Kırmızı, krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Dallar, yapraklar, stilize çiçekler, stilize

Geometrik bezeme: Stilize kalp

Nesneli bezeme : -

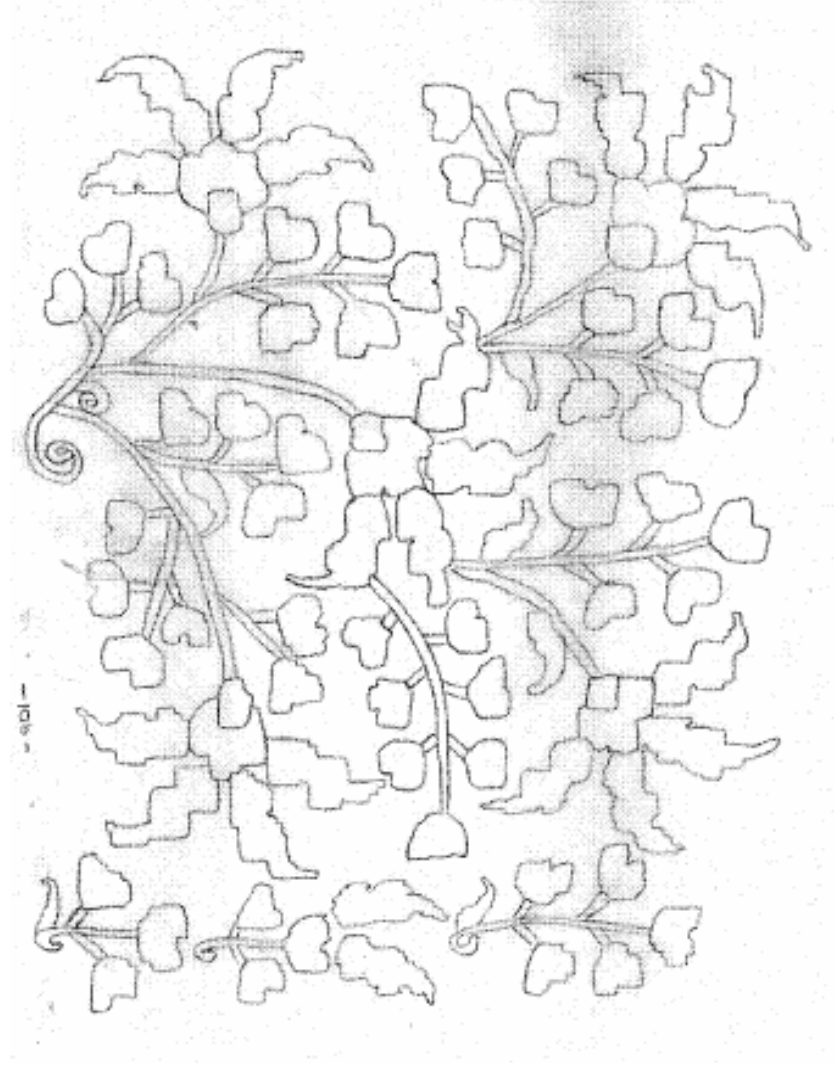
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlamalı

Eserin Tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kınarına stilize kalp şeklinde mineler, dallar, yapraklar ve stilize çiçeklerden oluşan motifler yerleştirilmiştir. Kumaşın bütün yüzeyi bu motiflerle bezenmiştir. Büyük iki motif kısa kenarın alt kısmına aralarına stilize kalp motifleri yerleştirilmiştir. Üzerine birbirini eden küçük motifler yerleştirilmiştir. Kumaşın kenarları verev sarma ile işlenmiştir. Kısa kenarlarda kumaşın kendi ipinden saçak yapılmıştır.

ÇİZİM 6

BİLGİ FORMU 7

Örnek no : 7
Fotoğraf no : 7
Çizim no : 7
Envanter no : 95
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Lekeli
Ürünün boyutları : 55 x 164 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Mermerşahi

İşlemede : pamuklu iplik, yassı tel

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz pesent, düz sarma, susma

Kenar temizlemede: İğne oyası (kayalar), tuğ danteli

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

İşlemede : Gri, açık-orta taba, petrol mavisi, kahverengi, bej, koyu zeytin yeşili, orta yağ yeşili, yosun yeşili, altın yassı tel

Kenar temizlemede: Koyu kahverengi, açık taba, koyu yağ yeşili

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Kıvrımlı dallar, yaprak, mine, tomurcuk

Geometrik bezeme: Daire

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlama

Eserin Tanımı: Dikdörtgen bir forumun kısa kenarına yapraklar, dallar, daire, kıvrımlı dallar ve mineden oluşan motif bir ters, bit düz birbirini takip edecek şekilde yerleştirilmiştir. motiflerin işlenmesinde daha çok mat renkler kullanılmış, sarı yassı tel ile dallar işlenerek parlaklık elde edilmeye çalışılmıştır. Motiflerin altına sarı yassı tel ve çeşitli renklerde susma tekniği ile bir su işlenmiştir. Kumaşın kısa kenarı ve uzun kenarında desenin bitimine kadar olan kısım önce tıp oyası, sonrada üzerine iğne oyası yapılarak temizlenmiştir.

Çizim 7

BİLGİ FORMU 8

Örnek no : 8
Fotoğraf no : 8
Çizim no : 8
Envanter no : 401
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 40 x 96 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : İnce bez dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik

Kenar temizlemede : Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Düz pesent, düz sarma, gözeme

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

İşlemede : Koyu saman rengi, orta-koyu turuncu, koyu zeytin yeşili, orta çimen yeşili, kahverengi, gri, sarı yassı tel

Kenar temizlemede : Beyaz

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Yıldız çiçek, dallar, yapraklar

Geometrik bezeme: Yarım ay şeklinde kayalar, kareler

Nesneli bezeme : -

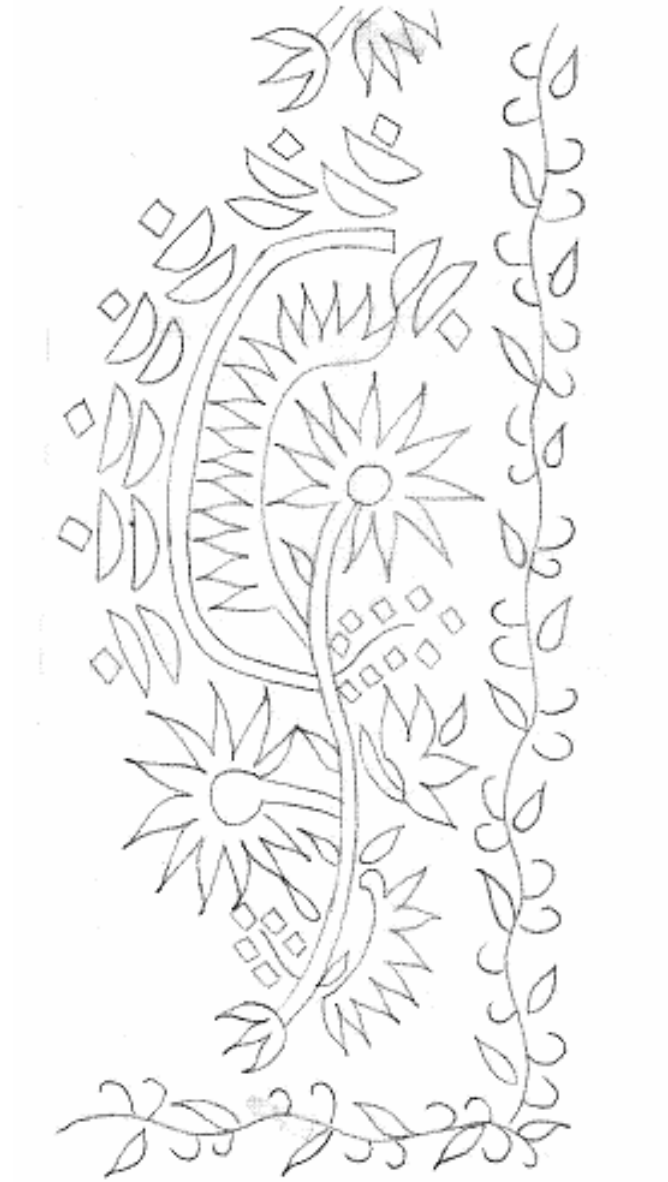
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşiti : Atlamalı tekrarlama

Eserin Tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına yıldız çiçeği, kayalar, dallar, yapraklardan oluşan motif atlamalı tekrarlama olarak yerleştirilmiştir. İki motifin alt kısmına kıvrımlı dallar ve yapraktan oluşan bir su yerleştirilmiştir. kumaşın kısa kenarı el ile bastırılarak temizlenmiştir.

ÇİZİM 8

BİLGİ FORMU 9

Örnek no : 9
Fotoğraf no : 9
Çizim no : 9
Envanter no : 51
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Çevre
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Lekeli, yıpranmış
Ürünün boyutları : 74 x 76 cm
Kullanılan Gereçler
Zeminde : Bez dokuma
İşlemede : Pamuklu iplik, yassı tel
Kenar temizlemede : Sim sırma

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Gölge pesent, düz pesent, düz sarma, gözeme

Kenar temizlemede: Tığ oyası

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

İşlemede : Açık-orta yavruağzı, açık gök mavisi, havacı mavisi, açık yağ yeşili, koyu zeytin yeşili, bej, sarı sim sırma, sarı yassı tel

Kenar temizlemede : Altın sim sırma

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize çiçek, palmiye ağacı, ağaç

Geometrik bezeme: Daire puanlar, yuvarlak tomurcuklar

Nesneli bezeme : Çadır, taşlar

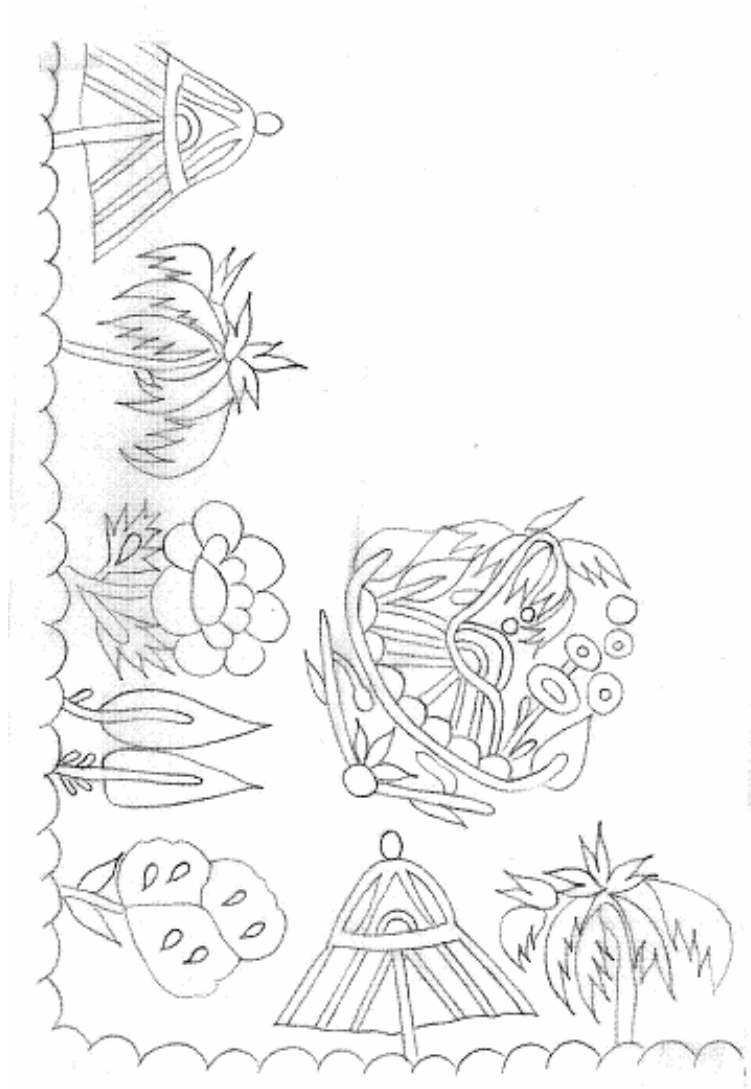
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Kare bir formun dört kenarına çadır, palmiye ağacı, stilize çiçek, ağaç ve çiçeklerden oluşan motiflerden aralarında bağlantı olmadan yan yana bir birini tekrar edecek şekilde yerleştirilmiştir. Altına yarım dairelerden oluşan bir su yerleştirilmiştir. Kare formun köşelerine palmiye ağacı, yuvarlak tomurcuklar, ağaçlar, dal, yaprak ve yarım dairelerden oluşan motifler yerleştirilmiştir. kumaşın kenarı tığ oyası ile sim sırma kullanılarak temizlenmiştir.

ÇİZİM 9

BİLGİ FORMU 10

Örnek no : 10
Fotoğraf no : 10
Çizim no : 10
Envanter no : 61
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Uçkur
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Lekeli
Ürünün boyutları : 26 x 192 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik, sim sırma

Kenar temizlemede : Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Düz pesent, gölgeli pesent, verev sarma, balıksırtı, puan, gözeme, muşa bak, düz sarma

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

İşlemede : Açık gök mavisi, gök mavisi, açık-koyu sarı, koyu turuncu, koyu somon, bej, koyu gül kurusu, ateş kırmızısı, açık yağ yeşili, yaprak yeşili, koyu yağ yeşili, açık yavru ağzı, koyu zeytin yeşili, sarı sim sırma

Kenar temizlemede : Beyaz

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Armut, dallar, yapraklar, üç yapraklı stilize çiçek, kıvrımlı dallar, tomurcuk

Geometrik bezeme: Daire puanlar

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri : Atlamalı tekrarlamalı

Eserin tanımı : Dikdörtgen bir forumun kısa kenarına üç yapraklı stilize çiçek, armut, dallar, yapraklardan oluşan motifler atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Motiflerin altına kıvrımlı dallar, tomurcuklar ve yapraklarda oluşan bir su yerleştirilmiştir. kumaşın kısa kenarı el ile bastırılarak temizlenmiştir.

çizim 10

BİLGİ FORMU 11

Örnek no : 11
Fotoğraf no : 11
Çizim no : 11
Envanter no : 412
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Peşkir
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 48 x 132 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Pamuklu dokuma

İşlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede: Pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Civan kaşı, balık sırtı, verev sarma, susma

Kenar temizlemede: Saçak bırakarak

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

İşlemede : Sarı sim sırma, koyu vişne çürüğü

Kenar temizlemede : Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize yıldız çiçeği, stilize yapraklar dallar

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

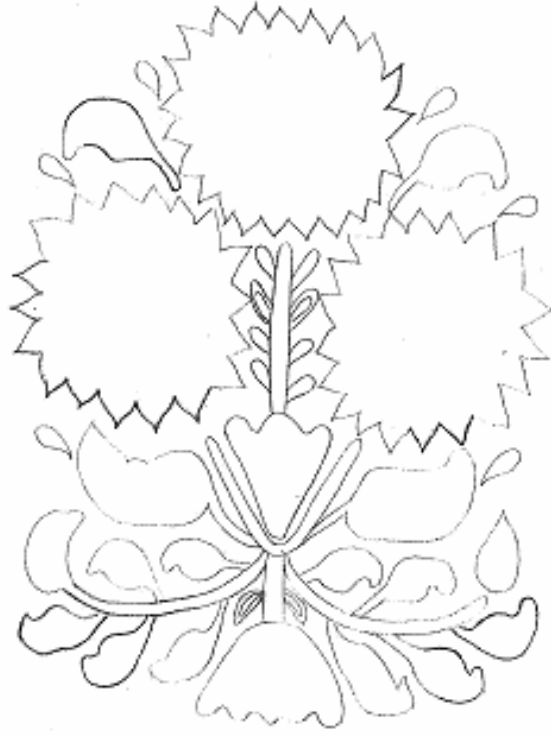
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri : Atlamalı tekrarlama

Eserin tanımı : Dikdörtgen bir formun kısa kenarına stilize yıldız çiçeği, dallar ve stilize yapraklardan oluşan motifler atlamalı tekrarlama olarak yerleştirilmiştir. Motiflerde türk işi iğne tekniklerinden ağırlıkla civankaşı ve balıksırtı kullanılmıştır. Yan yana 3 tane konulan motiflerin altına civankaşı iğne tekniği ile işlenmiş bir su formu yerleştirilmiştir. kumaşın kendi dokuma iplikleri kullanılarak saçak bırakma yöntemi ile kenarları temizlenmiştir.

ÇİZİM 11

BİLGİ FORMU 12

Örnek no : 12
Fotoğraf no : 12
Çizim no : 12
Envanter no : 49
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : -

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Pamuklu dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik, yassı tel

Kenar temizlemede: Pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Dönerek pesent, muşa bak, düz sarma, gözeme

Kenar temizlemede: Muşabak, düz sarma

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

İşlemede : Açık-koyu yağ yeşili, açık mavi, gece mavisi, açık-orta-koyu yavruağzı, koyu zeytin yeşili, koyu kahverengi, sarı, açık çimen yeşili, sarı yassı tel

Kenar temizlemede : Altın yassı tel

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Üzüm, mineler, stilize çiçek, kıvrımlı dallar

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : Fiyonk

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlama

Eserin tanımı : Kare bir formun kenarlarına kıvrımlı hatlar fiyonkla birbirine bağlanmıştır. Bu kıvrımlı hatların kenarı üzüm, yaprak, dal ve stilize stilize çiçek ile süslenmiştir. Kare formun köşelerine kenar hattında bulunan üzüm, dal, yaprak, fiyonk ve stilize çiçeğinden oluşan motif yerleştirilmiştir. Kumaşın kenarına önce yassı tel ile musabak iğne tekniği uygulanmış, daha sonra yassı tel ile düz sarma iğne tekniği uygulanarak kenarları temizlenmiştir.

ÇİZİM 12

BİLGİ FORMU 13

Örnek no : 13
Fotoğraf no : 13
Çizim no : 13
Envanter no : 150
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Havlu
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 80 x 170 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Yöresel bez dokuma

İşlemede : Pamuk ipliği, yassı tel, sim sırma

Kenar temizlemede: Yöresel bez dokuma

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Düz pesent, gölgeli pesent, muşa bak, düz sarma, verev pesent

Kenar temizlemede: Saçak bırakma

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

İşlemede : Açık mavi, gece mavisi, kirli sarı, koyu kirli sarı, hardal sarısı, açık-orta turuncu, koyu turuncu, açık yağ yeşili, koyu yağ yeşili, gümüş yassı tel, altın sim sırma

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Sümbül çiçeği, karanfil, dallar, yapraklar

Geometrik bezeme: Kareler

Nesneli bezeme : Vazo

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlamalı

Eserin tanımı : Dikdörtgen bir formun kısa kenarına vazo üzerinde sümbül çiçeği, karanfil, dallar, yapraklar ve dallar etrafında karelerden oluşan motifler yerleştirilmiştir. İki tane yan yana yerleştirilmiştir. İki tane yan yana yerleştirilen motiflerdeki sümbül çiçeklerdeki farklı renklerde işlenmiştir. Dalların üzeri altın sim sırma ile sarılmadan önce sarı pamuk ipliği ile düz Çin iğnesi tekniği ile doldurulmuştur. Dalların etrafındaki kareler gümüş yassı tel ile sarılmıştır. Kumaşın kısa kenarına altın sim sırma ile pesent iğne tekniği işlenerek bir su formu oluşturulmuştur. Suyun 1 cm altından kumaşın iğlikleri enine çekilerek saçak bırakılarak kenar temizlemesi yapılmıştır.

ÇİZİM 13

BİLGİ FORMU 14

Örnek no : 14
Fotoğraf no : 14
Çizim no : 14
Envanter no : 37
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Peşkir
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 50 x 115 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Yöresel dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik

Kenar temizlemede: Yöresel dokuma

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Verev pesent, balıksırtı, düz sarma, verev sarma susma

Kenar temizlemede: Saçak bırakma

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

İşlemede : Beyaz, kahverengi, kirli sarı, koyu kirli sarı, kırmızı, açık saman rengi, koyu yaprak yeşili, koyu turuncu açık yağ yeşili

Kenar temizlemede : Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Karanfil çiçeği, dallar, yapraklar

Geometrik bezeme: Zig-zag çizgiler

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlamalı

Eserin tanımı : Dikdörtgen bir forumun kısa kenarına karanfil çiçeği, dallar ve yapraklardan oluşan motifler atmalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Üç tane yan yana yerleştirilen motifte karanfil çiçekleri farklı renklerde işlenerek hareketlendirilmiştir. Kumaşın kısa kenarına zig-zag hatlar susma iğne tekniği ile işlenerek su formu oluşturulmuştur. Suyun 1 cm altında kumaşın en iplikleri çekilerek saçak bırakılmıştır.

ÇİZİM 14

BİLGİ FORMU 15

Örnek no : 15
Fotoğraf no : 15
Çizim no : 15
Envanter no : 124
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Uçkur
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış, lekeli
Ürünün boyutları : 25 x 252 cm
Kullanılan Gereçler
Zeminde : Tafta
İşlemede : Sim sırma
Kenar temizlemede: İpek iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Verev pesent, gözeme, verev sarma, düz sarma

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Koyu sık lamen

İşlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede: Koyu sık lamen

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize çiçek, dallar, yapraklar, kıvrımlı dallar, tomurcuklar

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Geçmeli tekrarlamalı

Eserin tanımı : Dikdörtgen bir formun kısa kenarına stilize edilmiş çiçek, dal ve yapraktan oluşan motif geçmeli sıralamalı olarak yerleştirilmiştir. stilize motif altın sim sırma ile işlenmiştir. Motifin altına kıvrımlı dalların etrafına yerleştirilen tomurcuk ve yapraklar yerleştirilerek bir su formu hazırlanmış. Kumaşın kısa kenarları, kumaş rengi ipek iplik ile elde bastırılmıştır.

ÇİZİM 15

BİLGİ FORMU 16

Örnek no : 16
Fotoğraf no : 16
Çizim no : 16
Envanter no : 96
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Lekeli, yıpranmış
Ürünün boyutları : 52 x 160 cm
Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : Pamuk ipliği, yassı tel

Kenar temizlemede: Sim sırma

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Düz pesent, gölgeli pesent, verev pesent, dönerek pesent, verev sarma, balıksırtı, gözeme

Kenar temizlemede: Tığ oyası

Kullanılan Renkler

Zeminde : Tütün rengi

işlemede : Açık-orta-koyu yavruağzı, açık saman sarısı, koyu saman sarısı, orta turuncu, açık gök mavisi, gök mavisi, koyu havacı mavisi, çimen yeşili, zeytin yeşili, koyu zeytin yeşili, altın sim sırma, yassı tel

Kenar temizlemede : Altın sim sırma

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : mineler, stilize çiçek, yapraklar, tomurcuk

Geometrik bezeme: Üçgen ağaçlar, daireler

Nesneli bezeme : -

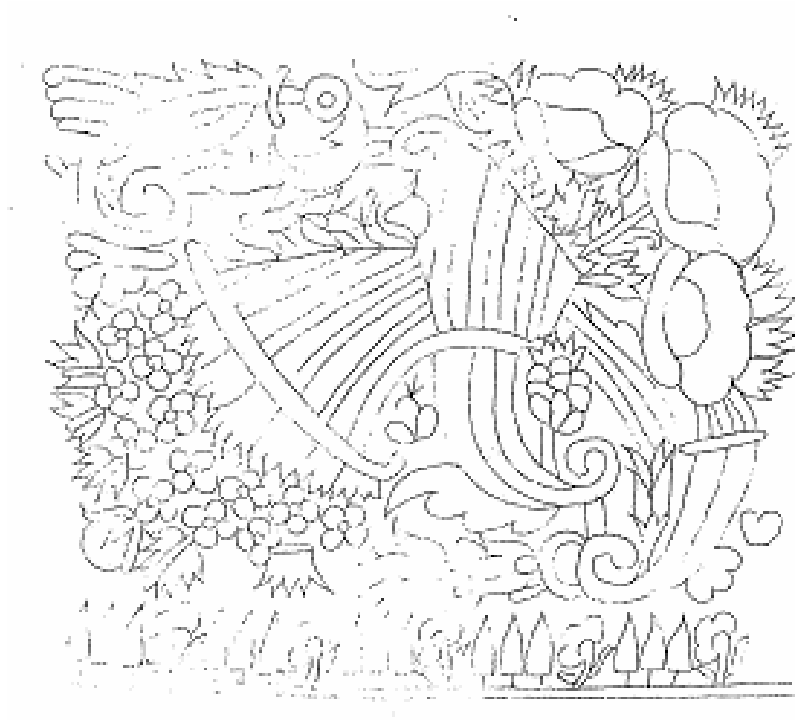
Figürlü bezeme : Bereket boynuzu

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlama

Eserin tanımı : Dikdörtgen bir formun kısa kenarına bereket boynuzu etrafında mineler, dallar, yapraklar, stilize çiçekler ve tomurcuklardan oluşan motif bağlantılı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Bereket boynuzu etrafındaki mineler farklı renklerde işlenerek kompozisyon hareketlendirilmiştir. Motifin alt kısmına üçgen ağaçlar ve çiçeklerden oluşan bir su formu yerleştirilmiştir. bereket boynuzu altın sim sırma ile işlenmiş etrafındaki motiflerde renkler kullanılmıştır. Kumaşın kısa kenarı ve uzun kenarın desen işlenen kısmına kadar altın sim sırma ile tığ oyası uygulanarak işlenmiştir

ÇİZİM 16

BİLGİ FORMU 17

Örnek no : 17
Fotoğraf no : 17
Çizim no : 17
Envanter no : 022
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Uçkur
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Lekeli

Ürünün boyutları : 24 x 200 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : İnce bez dokuma

İşlemede : İpek iplik, sim sarma

Kenar temizlemede: İpek iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede : Hasır iğne, gözeme, düz sarma

Kenar temizlemede: İğne oyası (zürafa)

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

İşlemede : Koyu sık lamen, koyu saman sarısı, koyu kum rengi, siyah, koyu şeker pembe, koyu mor, açık mavi

Kenar temizlemede : Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Dal, yaprak

Geometrik bezeme: Ağaç

Nesneli bezeme : Saz

Figürlü bezeme : Kadın, erkek

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri:

Eserin tanımı : Dikdörtgen bir formun kısa kenarına; oturmuş, saz çalan erkek figürü, karşısında ayakta duran kadın figürü ve kenarla stilize ağaç motifleri yerleştirilmiştir. Altına kıvrımlı hat, etrafına yapraklar yerleştirilmiştir. kısa kınar iğne oyası zürafa ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 17

BİLGİ FORMU 18

Örnek no : 18
Fotoğraf no : 18
Çizim no : 18
Envanter no : 408
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Lekeli
Ürünün boyutları : 40 x 70 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz pesent, dönerek pesent, gözeme, verrev sarma

Kenar temizlemede: İğne oyası (zürafa)

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

işlemede : Saman rengi, portakal rengi, açık-koyu kiremit rengi, koyu zeytin yeşili, çimen yeşili, gece mavisi, kahverengi, sarı sim

Kenar temizlemede : Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Yonca, dal, yaprak

Geometrik bezeme: Zig-zag, daire

Nesneli bezeme : Saksı

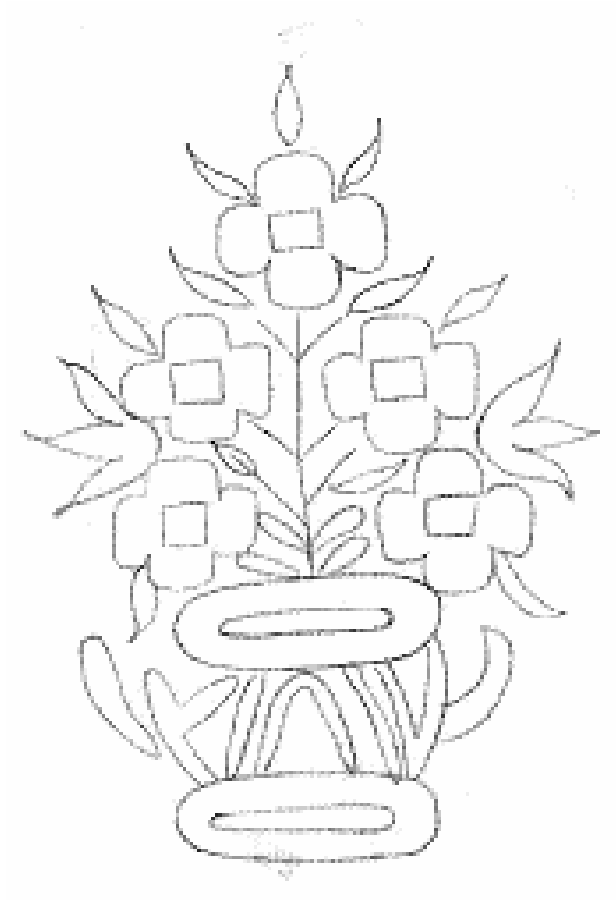
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlar

Eserin tanımı : Dikdörtgen bir formun kısa kenarına saksı içerisinde yonca dal ve yapraktan oluşan motif atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. motifler farklı renklerde işlenerek hareketlendirilmiştir. Altına zig zaglar ve etrafına daireler yerleştirilerek bir su formu oluşturulmuştur. Suyun etrafına ince sarma tekniği uygulanmıştır. Kumaşın kısa kınarı iğne oyası zürafa ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 18

BİLGİ FORMU 19

Örnek no : 19
Fotoğraf no : 19
Çizim no : 19
Envanter no : 421
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Lekeli
Ürünün boyutları : 36 x 52 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik, yassı tel

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Balıksırtı, verev sarma, Bartın z punanı

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

işlemede : Orta turuncu, koyu zeytin yeşili, gümüş yassı tel

Kenar temizlemede : Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Yaprak, dal

Geometrik bezeme: Daire

Nesneli bezeme : -

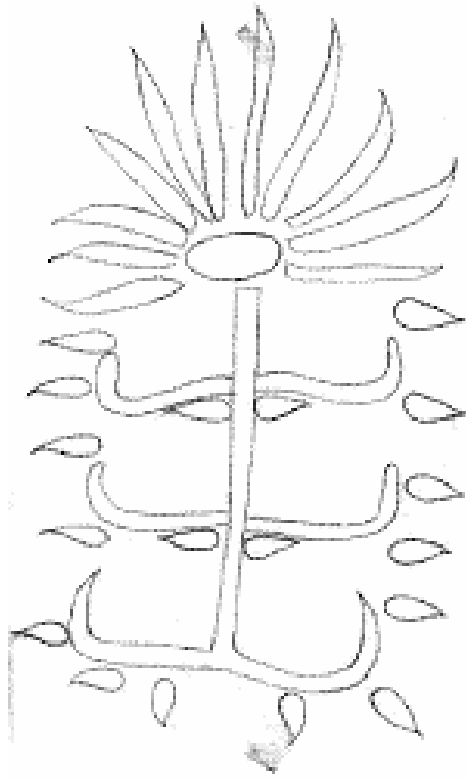
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlamalı

Eserin tanımı : Dikdörtgen bir formun kısa kenarına dal, yaprak daireden oluşan motifler atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Dallarda ve yapraklarda balıksırtı ve verev sarma teknikleri kullanılmış ve dalların arasına Bartın işi yapılmıştır. Kenarlar el ile baskı yapılarak temizlenmiştir.

Çizim 19

BİLGİ FORMU 20

Örnek no : 20
Fotoğraf no : 20
Çizim no : 20
Envanter no : 463
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Bindallı
İşleme tekniği : Türk işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış

Ürünün boyutları : -

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Atlas

İşlemede : İpek iplik, kurt, tırtıl, pul

Kenar temizlemede: Pamuklu dokuma, hazır harç

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Balıksırtı, sap işi

Kenar temizlemede: Hazır harç ile ve elde ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Türkuaz

işlemede : Sarı, beyaz sim

Kenar temizlemede : Beyaz, sarı

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Mineler, dal, yaprak

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

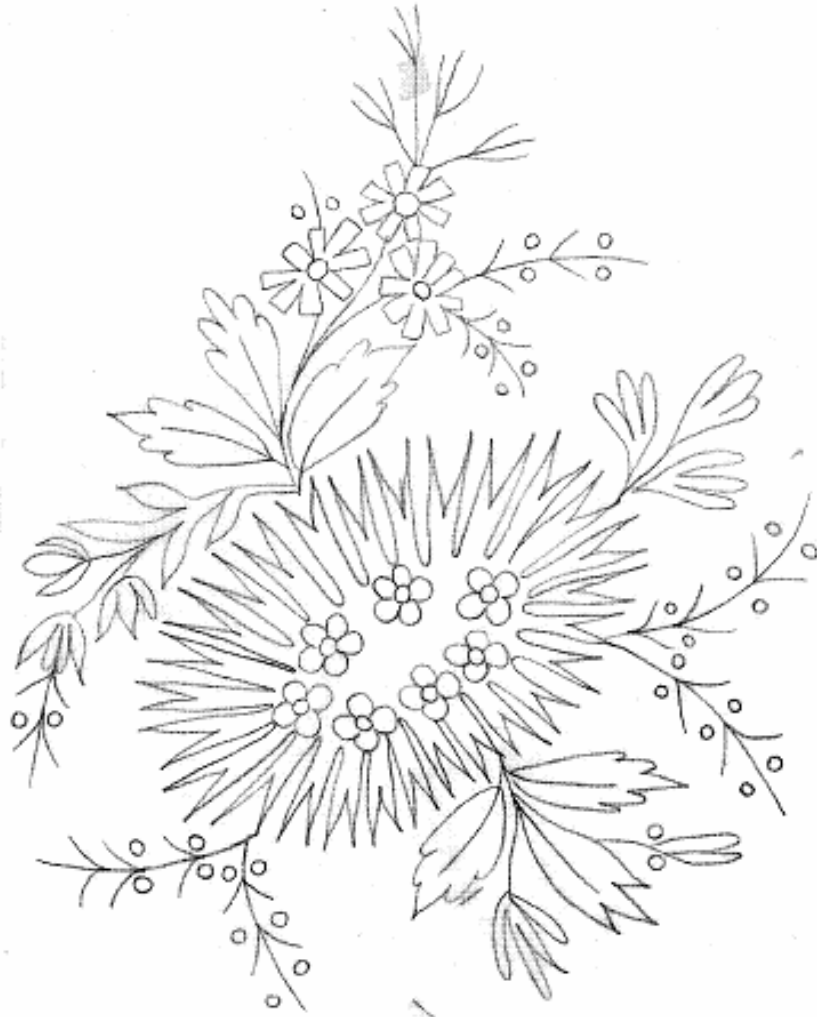
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlama, ters simetrik

Eserin tanımı : Bindallının üzerine mineler, etrafında zig zag ile oluşturulan çiçek, dal, yapraktan oluşan motifler yerleştirilmiştir. Bindallının kollarında ve yanlarında yırtmaç vardır. Yırtmaçların kenarları hazır harç şeklinde temizlenmiştir. Dik yaka yapılmıştır. Ön kısmında dokuz tane düğme şeklinde toplar vardı.

ÇİZİM 20

BİLGİ FORMU 21

Örnek no : 21
Fotoğraf no : 21
Çizim no : 21
Envanter no : 430
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Bohça
İşleme tekniği : Dival işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : 84 x 84 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Atlas

İşlemede : Sim sırma

Kenar temizlemede: Sentetik dokuma, pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, yarmalı sarma, hazır iğne

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Bordo

işlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede : Bordo

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize gül, tomurcuk, dallar, yapraklar, lale

Geometrik bezeme: Hatai dallar

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşiti: Atlamalı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Kare bir formun kenarlarına ve ortasına stilize gül, tomurcuk, dallar, yapraklar, lale ve hatai dallardan oluşan motif atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Dival işi iğne teknikleri ile işlenen bohçanın kenar temizliği sentetik dokuma ile elde baskı ile yapılmıştır.

ÇİZİM 21

BİLGİ FORMU 22

Örnek no : 22
Fotoğraf no : 22
Çizim no : 22
Envanter no : 231
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Çanta
İşleme tekniği : Dival işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış

Ürünün boyutları : 16 x 21 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Kadife

İşlemede : Sim sırma

Kenar temizlemede: Sentetik dokuma, pamuk iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, yarmalı sarma

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Yeşil

işlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede : Yeşil

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Papatya, lale,dal, yaprak

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

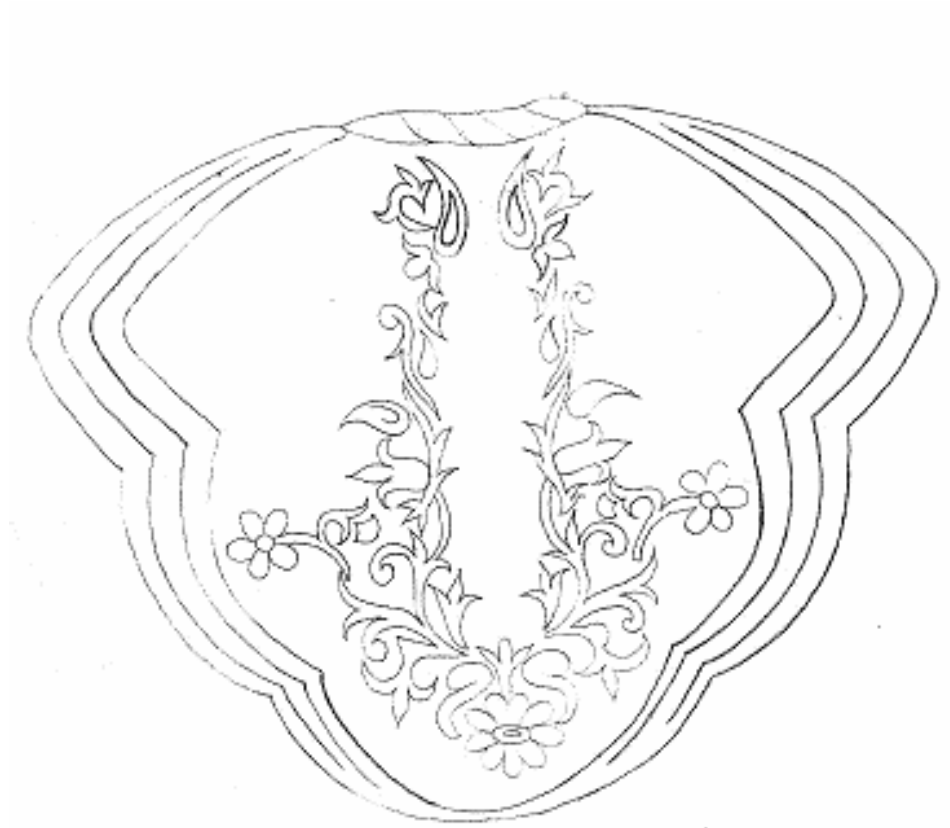
Kullanılan kompozisyon özellikleri: Ters simetrik

Eserin tanımı: Yarım elips şeklinde bir formun ortasına papatya, lale, dal ve yapraklardan oluşan motif simetrik olarak yerleştirilmiştir.

Kenarları kıvrımlı olan formun etrafına üç sıra yarım santimetre kalınlığında üç tane yan yana çizgiler yerleştirilerek çevrelenmiştir.

Çantanın içi sentetik dokuma ile astarlanmıştır. Sim renginde bir sap ile hareketlendirilmiştir.

Çizim 22

BİLGİ FORMU 23

Örnek no : 23
Fotoğraf no : 23
Çizim no : 23
Envanter no : 230
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Çanta
İşleme tekniği : Dival işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : 11 x 19 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Kadife

İşlemede : Sim sırma

Kenar temizlemede: Pamuk iplik, sentetik dokuma

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, yarmalı sarma

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Yeşil

işlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede : Yeşil

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Gül, mine, dal, yaprak

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

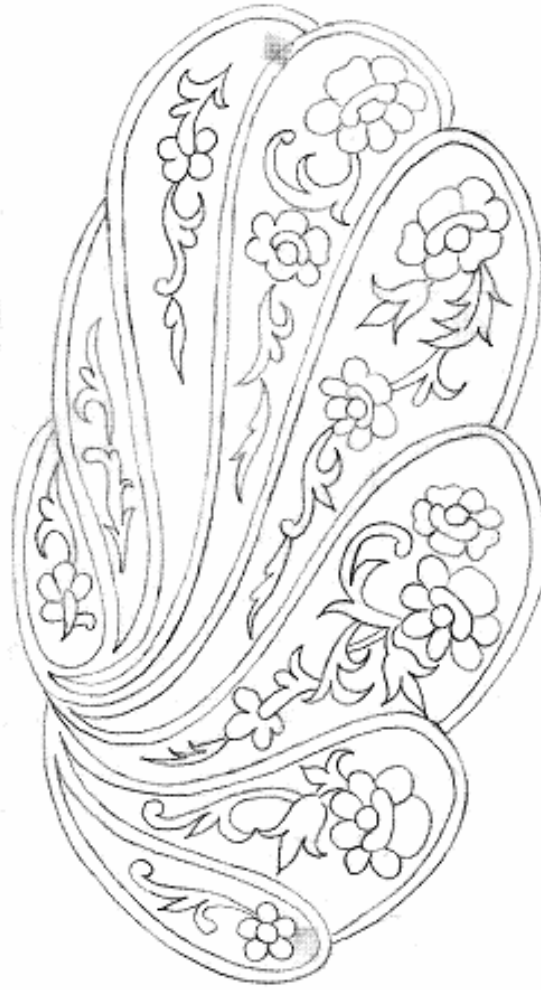
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşiti: Düzgün tekrarlamalı

Eserin tanımı: Yarım elips şeklinde bir formun içine “&” şeklinde çizgiler yerleştirilmiştir. Bu hatların içine gül, mine, dal ve yapraktan oluşan motif yerleştirilmiştir. Sentetik dokuma ile iç astarı dikilmiştir. Üst kısmında açıklık bırakılmış ve çanta formu elde edilmiştir.

ÇİZİM 23

BİLGİ FORMU 24

Örnek no : 24
Fotoğraf no : 24
Çizim no : 24
Envanter no : 480
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Bindallı
İşleme tekniği : Dival işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış

Ürünün boyutları : -

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Kadife

İşlemede : Sim sırma

Kenar temizlemede: Pamuklu dokuma, pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, yarmalı sarma

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Kırmızı

İşlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede : Beyaz, kırmızı

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Gül, dal, yaprak, mine

Geometrik bezeme: Yarım daire

Nesneli bezeme : Kurdela

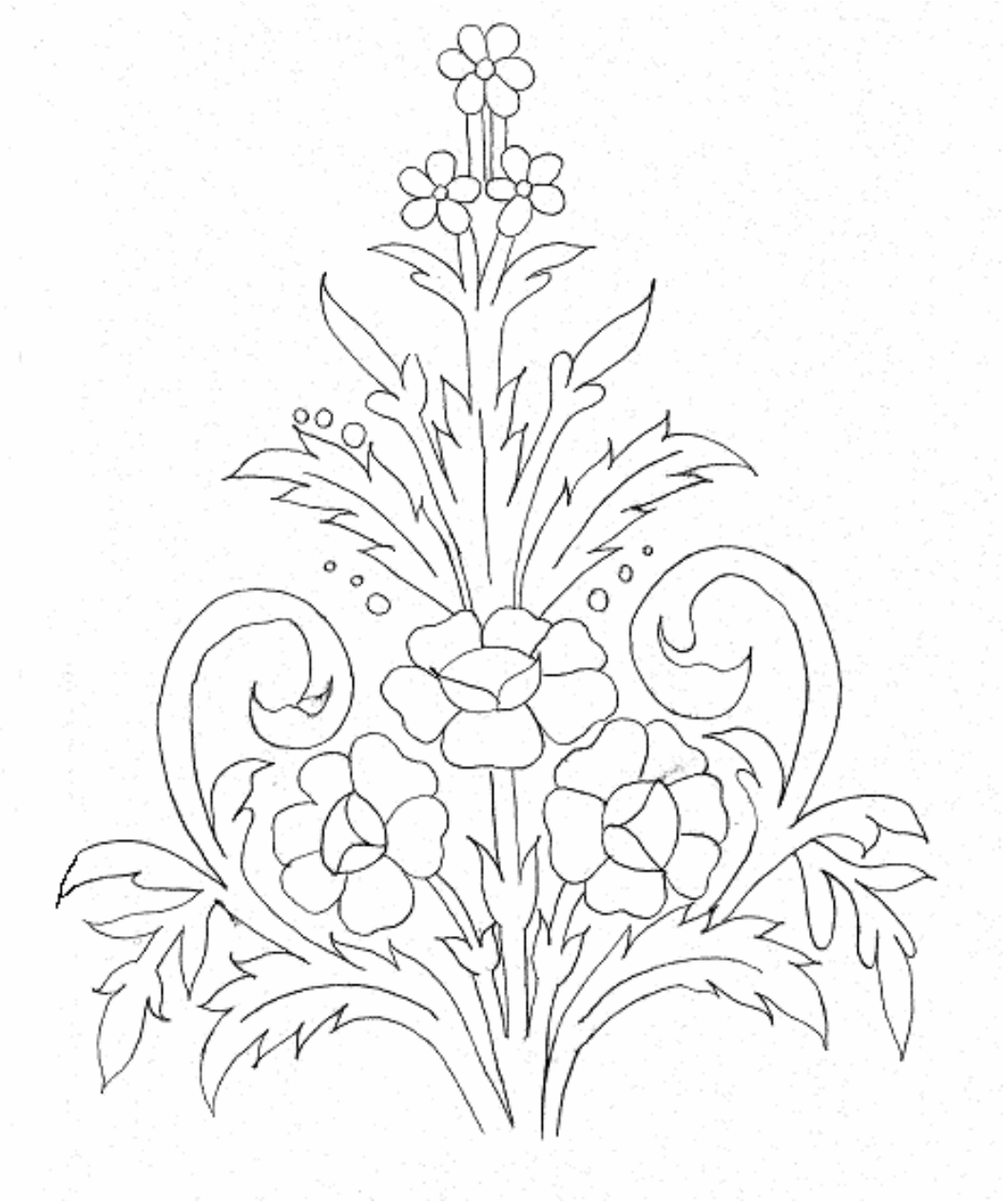
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşiti: Atlamalı tekrarlama, ters simetrik

Eserin tanımı: Eski Türk kadını kıyafeti olan bindallının etek uçlarından kollara doğru gül, dal, yaprak ve minelerden oluşan çiçek buketi kurdele ile bağlanarak yerleştirilmiştir. Yakadan etek uçlarına motiflerin kenarından alt kısma doğru yarım daire çiçek ve fiyonklardan oluşan bir su yerleştirilmiştir. Bindallının iç kısmı pamuklu dokuma ile astarlanmıştır. Astar kumaşı ve kadife elde baskı yöntemi ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 24

BİLGİ FORMU 25

Örnek no : 25
Fotoğraf no : 25
Çizim no : 25
Envanter no : 154
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Bohça
İşleme tekniği : Dival işi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 90 x 90 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Tafta

İşlemede : Sim sırma

Kenar temizlemede: Sentetik dokuma, hazır harç, pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, yarmalı sarma, sap işi

Kenar temizlemede: El ile baskı, saçak bırakma

Kullanılan Renkler

Zeminde : Bordo

işlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede : Bordo

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Mineler, kıvrımlı dallar, yapraklar

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşitleri: Bağlantılı tekrarlamalı, geçmeli tekrarlama, asimetrik

Eserin tanımı: Kare bir formun dörtkenarına kıvrımlı dalların iç kısmına mine, dal ve yapraklardan oluşan motif bağlantılı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Ortasında merkeze buket görünümü olan kalın dallar üzerinde etrafı sarılı dal, mine ve yapraktan oluşan motif yerleştirilmiştir. Etrafı daire şeklinde kenar suyu motifleri ile süslenmiştir. Kumaşın köşelerine kenar suyundan sonra ortada merkeze konan motifler yerleştirilmiştir. Kenarları el ile baskı yapılarak, hazır harç ile saçak bırakılmıştır.

ÇİZİM 25

BİLGİ FORMU 26

Örnek no : 26
Fotoğraf no : 26
Çizim no : 26
Envanter no : 653
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Kur'an kabı
İşleme tekniği : Dival işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : 20 x 24 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Atlas

İşlemede : Sim sırma

Kenar temizlemede: Sentetik dokuma, püskül, pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, yarmalı sarma

Kenar temizlemede: El ile baskı, püskül

Kullanılan Renkler

Zeminde : Fıstık yeşili

işlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede : Sıklamen

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Sümbül, lale, başak, dallar, yaprak

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşitleri: Düz simetrik, bağlantılı tekrarlama

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir kırma Kur'an kabı şekli verilerek kapak kısmına ve kapağın alt kısmına sümbül, lale, başak, dallar ve yapraklardan oluşan motifler simetrik olarak yerleştirilmiştir. Motiflerin etrafı 0.5 kalınlığında çizgilerle çevrelenmiştir. İç astarı olarak sık lamen rengi sentetik dokuma kullanılmış. Alt ucuna püskül yapılarak süslenmiştir. Gerek duvara asmada gerekse de taşımada kolaylık olması için ince bir sap yapılmıştır.

ÇİZİM 26

BİLGİ FORMU 27

Örnek no : 27
Fotoğraf no : 27
Çizim no : 27
Envanter no : 159
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Bohça
İşleme tekniği : Dival işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : 47 x 47 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Atlas

İşlemede : Sim sırma

Kenar temizlemede: Sentetik dokuma,pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, yarmalı sarma

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Koyu pembe

işlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede : Siyah

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Karanfil, papatya, yapraklar

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : Çark

Yazılı bezeme : -

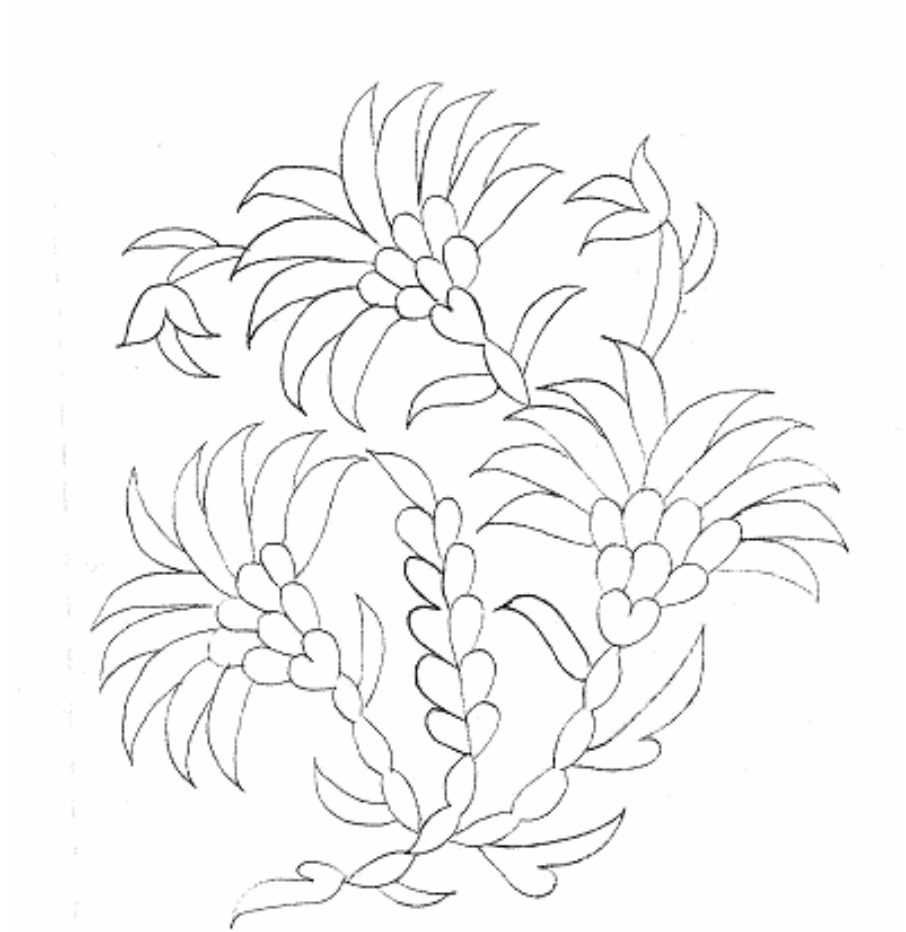
Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlamalı, asimetrik

Eserin tanımı: Kare bir formun ortasına ve köşelerine karanfil, dal ve yapraktan oluşan motif atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir.

Motiflerin arasına bir papatya etrafında çark şeklini anımsatan ve etrafında dönen dallar ve yapraklarda oluşan motif yerleştirilmiştir.

Yastığın etrafı 0.5cm kalınlığında çizgilerle çevriliyor. Altına siyah sentetik kumaş geçirilerek, elde baskı yapılıyor.

ÇİZİM 27

BİLGİ FORMU 28

Örnek no : 28
Fotoğraf no : 28
Çizim no : 28
Envanter no : 450
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Bindallı
İşleme tekniği : Dival işi

Bugünkü durumu : İlk hali

Ürünün boyutları : -

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Kadife

İşlemede : Sim sırma, kurt

Kenar temizlemede: Pamuklu dokuma, hazır harç, pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, yarmalı sarma

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Sıklamen

işlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede : Sıklamen

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize çiçek, dal, yaprak, papatya

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : Sepet

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Ters simetrik, bağlantılı tekrarlama

Eserin tanımı: Eski Türk kadını kıyafeti olan bindallının bütün yüzeyine sepet içinde stilize çiçek, dal, yaprak ve papatyadan oluşan motifler yerleştirilmiştir. Altına kalın ve ince su koyularak bindallı hareketlendirilmiştir. Yaka, kol ve etek uçlarına hazır harç dantel kullanılarak el ile baskı yapılmıştır.

ÇİZİM 28

BİLGİ FORMU 29

Örnek no : 29
Fotoğraf no : 29
Çizim no : 29
Envanter no : 160
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Bohça
İşleme tekniği : Dival işi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 88 x 90 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Atlas

İşlemede : Sim sırma, tırtıl, pul

Kenar temizlemede: Sentetik dokuma, pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, yarmalı sarma, tırtıl ve pul dikme

Kenar temizlemede: Makinede baskı dikişi

Kullanılan Renkler

Zeminde : Sıklamen

işlemede : Altın sim sırma

Kenar temizlemede : Sıklamen

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Papatya, stilize çiçekler, mineler, dal, yaprak, tomurcuklar

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : Sepet, kurdele

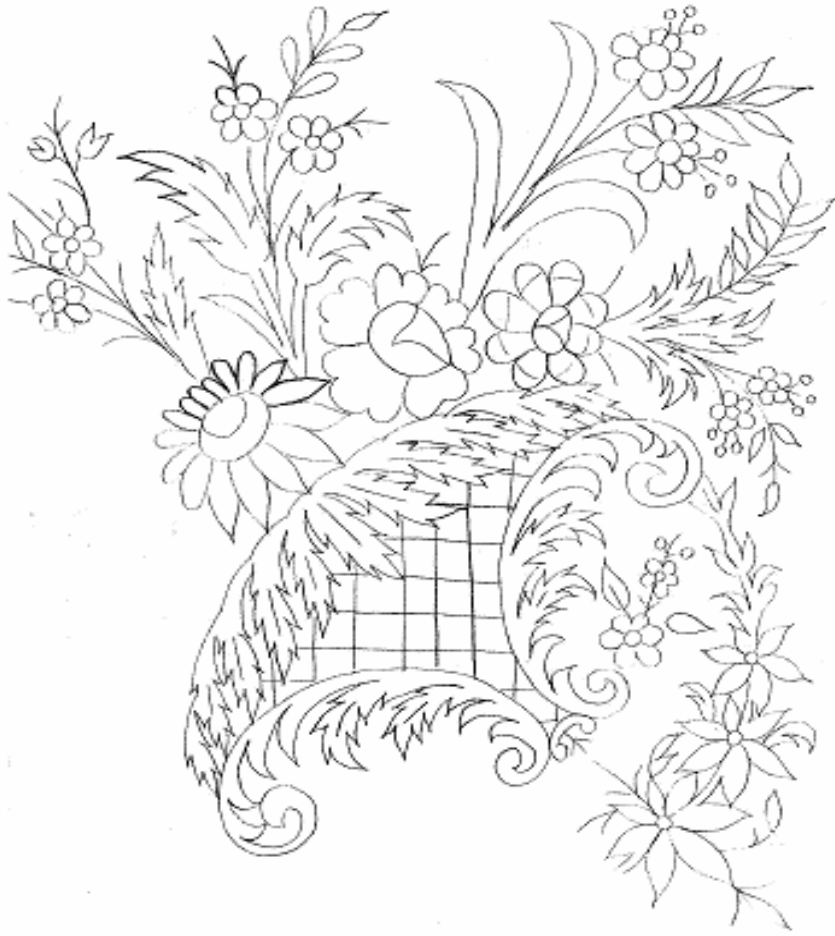
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlama, ters simetrik

Eserin tanımı: Kare bir formun köşelerine sepet içine yerleştirilen stilize çiçekler, papatya, dallar ve yapraklar yerleştirilmiştir. Sepetin etrafı ve alt kısmına çiçekler ve yapraklar yerleştirilerek motif oluşturulmuştur. Örtünün ortasına çiçek etrafına çiçek dal ve yapraklardan oluşan motifler yerleştirilmiş. Köşelerdeki motifler kurdele üstünde yerleştirilen mine ve tomurcuktan oluşan motiflerle birleştirilmiştir. Örtünün altına sentetik dokuma yerleştirilerek, kenarları el ile bastırılmıştır.

ÇİZİM 29

BİLGİ FORMU 30

Örnek no : 30
Fotoğraf no : 30
Çizim no : 30
Envanter no : 398
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Yassı tel ile sarma
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : 45 x 235 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Mermerşahi

İşlemede : Yassı tel ,sim sırma

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, verev sarma

Kenar temizlemede: Elde baskı dikişi

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

işlemede : Altın sim sarma, altın yassı tel

Kenar temizlemede : Beyaz

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize çiçek, dallar, yapraklar

Geometrik bezeme: Daireler

Nesneli bezeme : Kurdele

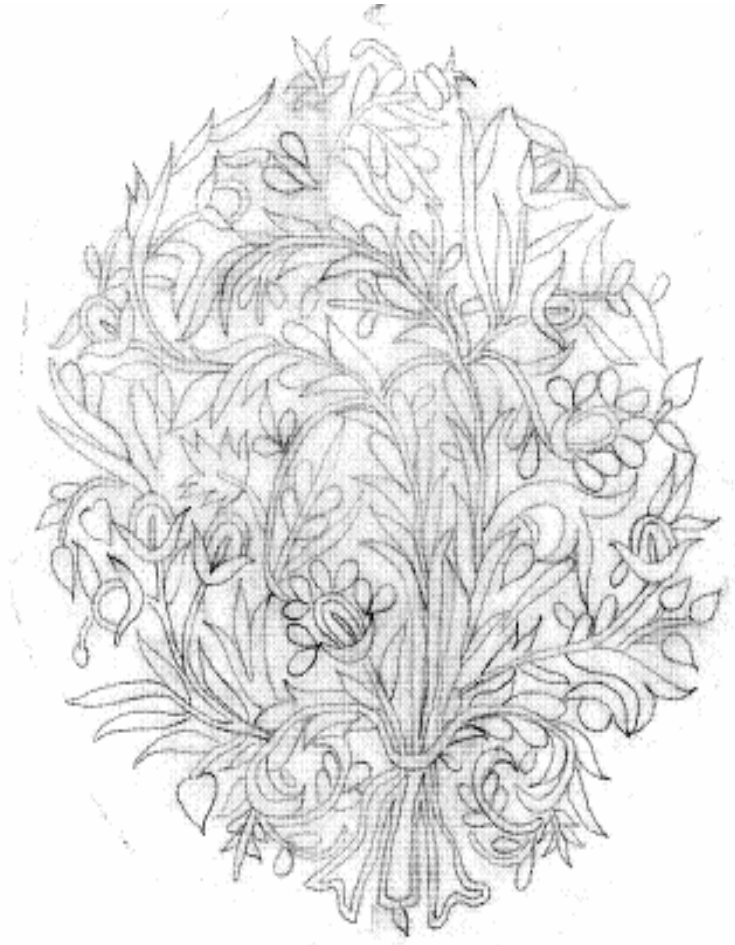
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı tekrarlamalı, asimetrik

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına stilize çiçek, daire yapraklardan oluşan bir buket motifi kurdele şekli ile bağlanmış motifler atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Buket motifi altı adet üçlü sıra olarak yerleştirilmiştir. bu motiflerin aralarına stilize edilmiş motifler ve geometrik şekillerle oluşturulmuş küçük motifler yerleştirilmiştir. Büyük motiflerden esinlenerek hazırlanan motifler motiflerin altına bir su formunda yerleştirilmiştir.

ÇİZİM 30

BİLGİ FORMU 31

Örnek no : 31
Fotoğraf no : 31
Çizim no : 31
Envanter no : 025+
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Uçkur
İşleme tekniği : Yassı tel ile sarma
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 23 x 274 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Mermerşahi

İşlemede : Yassı tel

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, puan

Kenar temizlemede: Makine ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

işlemede : Altın yassı tel

Kenar temizlemede : Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Dallar, yapraklar

Geometrik bezeme: Daireler

Nesneli bezeme : -

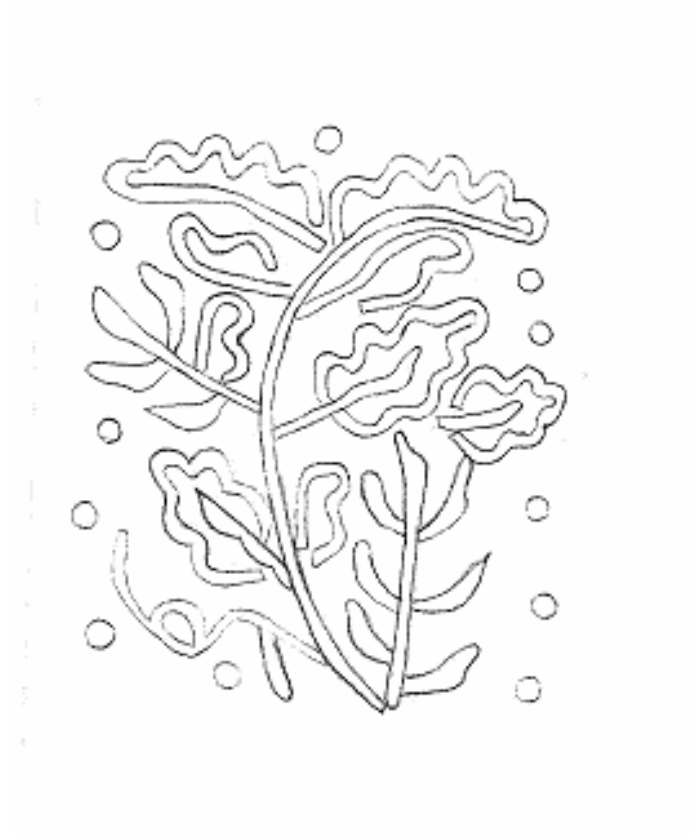
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına dallar, yapraklar ve küçük dairelerden oluşan motif bağlantılı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Motifler yassı tel ile düz olarak sarılmıştır. Kenarları makine dikişi ile bastırılarak temizlenmiştir.

ÇİZİM 31

BİLGİ FORMU 32

Örnek no : 32
Fotoğraf no : 32
Çizim no : 32
Envanter no : 1
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Uçkur
İşleme tekniği : Yassı tel ile sarma
Bugünkü durumu : Lekeli, yıpranmış
Ürünün boyutları : 50 x 140 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Mermerşahi

İşlemede : Klaptan

Kenar temizlemede: İpek iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma

Kenar temizlemede: İğne oyası zürafa

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

işlemede : Gümüş rengi

Kenar temizlemede : Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Mineler, yaprak, stilize lale

Geometrik bezeme: Daire,

Nesneli bezeme : Kurdele

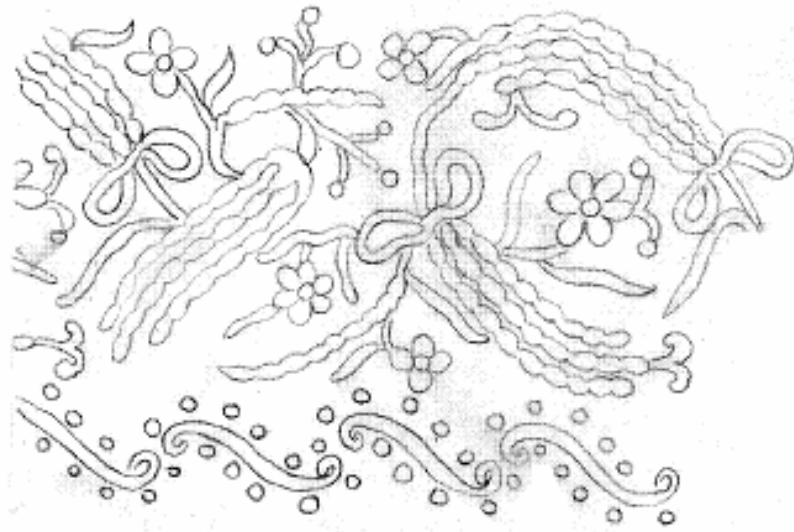
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına stilize lale, mine, dal ve yapraktan oluşan motif kurdele ile süslenmiş ve bağlantılı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Motifler gümüş klaptan ile düz sarma tekniği ile işlenmiştir. Motifin altına “ “ şekli ve etrafına küçük daireler ile oluşan motif atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Kısa kenarları krem pamuklu iplik ile iğne oyası zürafa tekniği ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 32

BİLGİ FORMU 33

Örnek no : 33
Fotoğraf no : 33
Çizim no : 33
Envanter no : 024
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Çevre
İşleme tekniği : Yassı tel ile sarma
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 63 x 66 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Mermerşahi

İşlemede : Yassı tel

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz sarma, ciğerdeldi

Kenar temizlemede: Makine dikişi ile

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

işlemede : Altın yassı tel

Kenar temizlemede : Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : -

Geometrik bezeme: Stilize yıldız çiçeği, yapraklar, daire

Nesneli bezeme : Kurdele

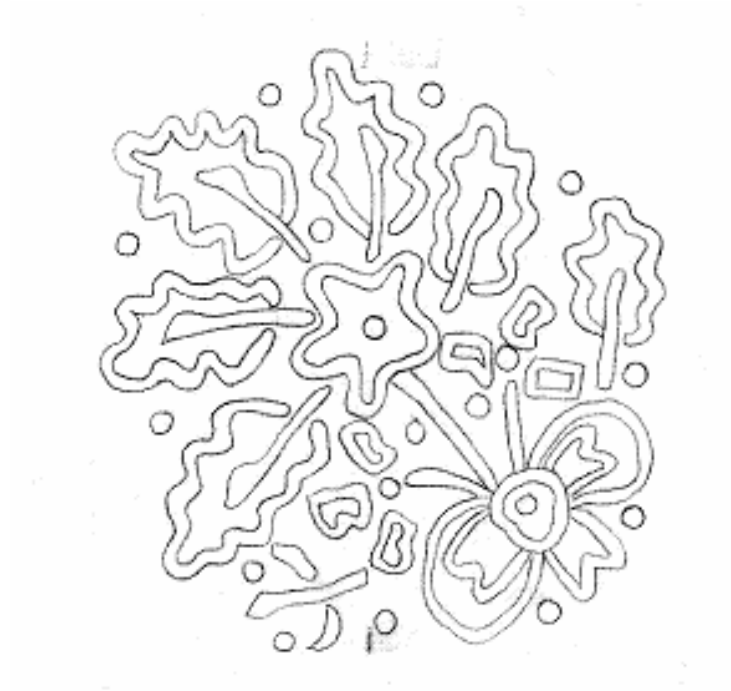
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Asimetrik, atlamalı tekrarlama

Eserin tanımı: Kare bir formun köşelerine stilize yıldız çiçeği, dallar, yaprak ve dairelerden oluşan motif yerleştirilmiştir. Motif kurdele ile birleştirilerek buket ifadesi yakalanmaya çalışılmıştır. Kenarları makine dikişi ile bastırılmıştır.

ÇİZİM 33

BİLGİ FORMU 34

Örnek no : 34
Fotoğraf no : 34
Çizim no : 34
Envanter no :194
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Suzeni
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 140 cm çapında

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Çuha

İşlemede : Pamuklu iplik

Kenar temizlemede: Sentetik dokuma, pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Zincir iğne, aplike

Kenar temizlemede: Makine dikişi ile

Kullanılan Renkler

Zeminde : Kırmızı

işlemede : Siyah, gri, koyu yağ yeşili, açık-orta-koyu gül kurusu, açık-koyu cam göbeği, beyaz, açık-orta-koyu zeytin yeşili, kirli sarı, hardal sarısı

Kenar temizlemede : Kırmızı

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Yıldız çiçeği, gül, kıvrımlı dallar, asma yaprağı

Geometrik bezeme: Daireler, üçgenler

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlama, bir merkeze yönlendirilmiş.

Eserin tanımı: Yuvarlak bir formun kenarına yıldız çiçeği, gül, asma yapraklar, kıvrımlı dallar ve dairelerden oluşan motif bağlantılı tekrarlama olarak yerleştirilmiştir. Bağlantılar ince çizgilerle kıvrımlı olarak gerçekleştirilmiştir. Merkeze daire; içerisine çiçek ve etrafına üçgenler; üçgenlerin etrafında küçük daireler yerleştirilmiştir. Bu büyük dairenin dört aynı ebatta daire yerleştirilmiştir. Bu dairelerin içine çiçek, asma yaprak, kıvrımlı dallar yerleştirilmiştir. Etrafları hareketli çizgilerle kare şeklinde çerçeve içerisine alınmıştır. etrafları sık bir şekilde daireler, çiçek, kıvrımlı dallar, asma yaprakları ile doldurulmuştur. Etrafi daire şeklinde çevrelenmiştir. Aplike tekniği asma yaprağında uygulanmıştır. Alt kısmı kırmızı sentetik kumaş ile makinede dikiş ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 34

BİLGİ FORMU 35

Örnek no : 35
Fotoğraf no : 35
Çizim no : 35
Envanter no :153
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Bohça
İşleme tekniği : Suzeni
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : 86 x 100 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : İpek dokuma

İşlemede : İpek iplik

Kenar temizlemede: Pamuklu dokuma, pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Zincir işi

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Mavi

işlemede : Açık-orta-koyu turuncu, açık-koyu kirli sarı, hardal sarısı, açık-koyu saman rengi, açık-orta-koyu zeytin yeşili, bej

Kenar temizlemede : Bej

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize çiçek, dal, yaprak, mineler

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : Vazo, ev

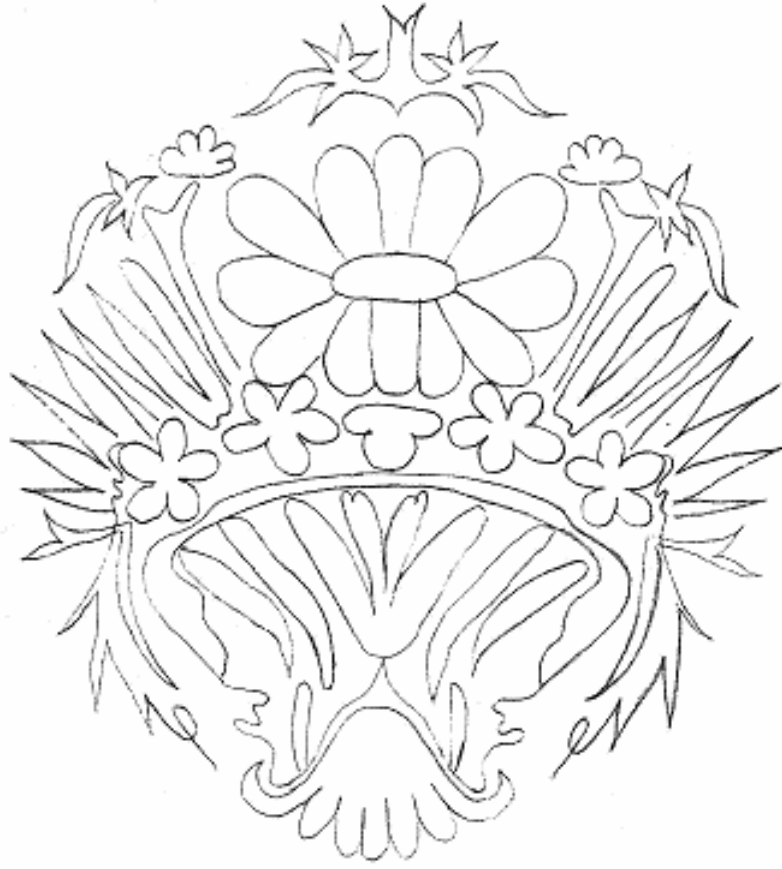
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Atlamalı, tekrarlamalı, bir merkeze yönlendirilmiş.

Eserin tanımı: Kare bir formun etrafına vazo üstünde stilize çiçek, dal, yaprak ve minelerden oluşan motifler atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Kare formun ortasına daire; içerisine ev yerleştirilmiştir. Evin etrafına stilize çiçek, dal ve yapraklar yuvarlak formda yerleştirilmiştir. etrafına üst üste kısa çizgiler yerleştirilmiştir altına pamuklu bir kokuma yerleştirilmiş ve iki kumaş el ile baskı yapılarak tutturulmuştur.

Çizim 35

BİLGİ FORMU 36

Örnek no : 36
Fotoğraf no : 36
Çizim no : 36
Envanter no : 102
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Bohça
İşleme tekniği : Suzeni
Bugünkü durumu : Yıpranmış, yırtılmış
Ürünün boyutları : 102 x 106 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : İpek

İşlemede : İpek iplik

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Zincir işi

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Kırmızı

işlemede : Açık-orta-koyu yağ yeşili, koyu zeytin yeşili, sarı, açık-orta-koyu turuncu, gök mavisi, koyucu havacı mavisi, beyaz, kiremit rengi

Kenar temizlemede : Kırmızı

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Nar çiçeği, tomurcuklar, dallar, tomurcuk, mine

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bir merkeze yönlendirilmiş, atlamalı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Kare bir formun kınarlarına narçiçeği, tomurcuğu, minesini, dallar ve yapraklardan oluşan motif atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. Merkezde daire içerisinde çiçekler ve yapraklar yerleştirilmiştir. Etrafına kenarlara konulan motiflerden yerleştirilmiştir. Etrafı daire formunda çevrelenmiştir. Küçük minelerle süslenmiştir. Etrafı el ile baskı yapılarak temizlenmiştir.

ÇİZİM 36

BİLGİ FORMU 37

Örnek no : 37
Fotoğraf no : 37+
Çizim no : 37
Envanter no : 85
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Çarşaf
İşleme tekniği : Suzeni
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 120 x 230 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : İpekli dokuma

İşlemede : Sim sırma, pamuklu iplik

Kenar temizlemede: Dantel

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Zincir işi

Kenar temizlemede: Dantel ile

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

İşlemede : Açık-orta-koyu kiremit rengi, yavruağzı, açık-koyu gül kurusu, açık-koyu yağ yeşili, orta kum rengi, koyu havacı mavi,sarı, altın sim sırma, altın yassı tel

Kenar temizlemede: Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Mineler, dal, yaprak

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

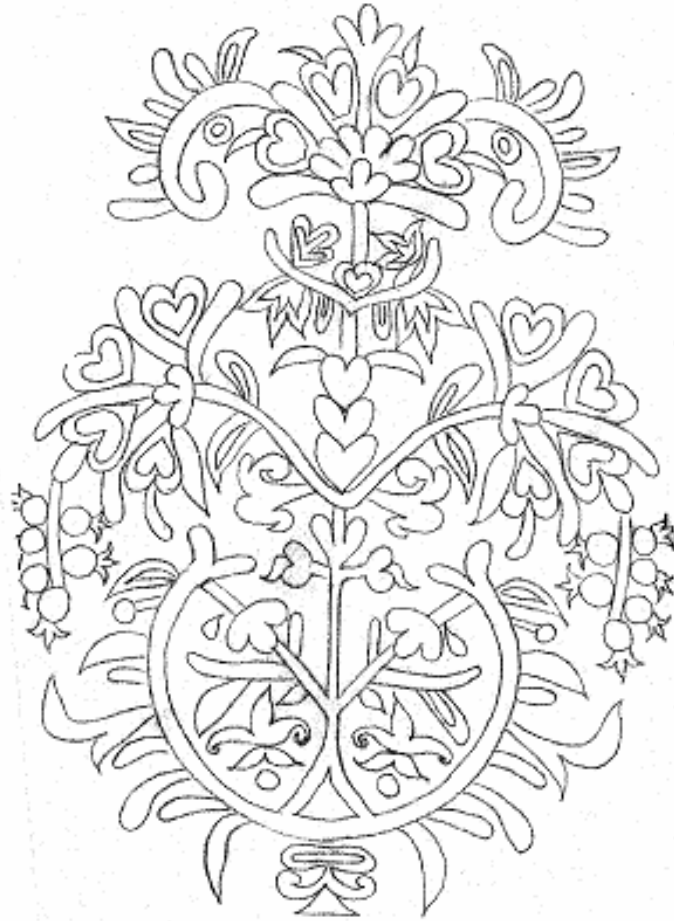
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşidi: Atlamalı tekrarlamalı, ters simetrik

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kınarına mineler, dal ve yapraklardan oluşan motifler atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir. ipekli dokuma üzerine işlene motiflerde genellikle altın yassı tel ağırlıkta kullanılmıştır. Çarşafın kenarı dantel ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 37

BİLGİ FORMU 38

Örnek no	: 38
Fotoğraf no	: 38
Çizim no	: 38
Envanter no	: 596
Tarihi	: 20.y.y
Ürün türü	: Duvar süsü
İşleme tekniği	: Çin iğnesi
Bugünkü durumu	: Yıpranmış
Ürünün boyutları	: 31 x 52 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Atlas

İşlemede : İpek iplik, kurdele

Kenar temizlemede: Kurdele, pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz Çin iğnesi, verev sarma, sap işi

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

İşlemede : Kırmızı, koyu gül pembe, orta-koyu toz pembe, açık-orta yağ yeşili, orta-koyu zehir yeşili, sarı, gri, sarı sim sırma

Kenar temizlemede: Koyu vişne çürüğü

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Gül karanfil, mineler, dal, yaprak

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : Arapça harfler

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun uzun kenarına gül, dal, yaprak, karanfil, minelerden oluşan buket uzunlamasına yerleştirilmiştir.gül motifleri kurdele ile oluşturulmuştur. Buketin sapı kurdele ile bağlanmıştır. Alt kısmına Arapça harflerle “ besmele ve küllü şeyhin malik Alla lâ vechehü” yazılmıştır.Üst kenarın köşelerine koyu vişne çürüğü rengine kurdele ile & ve alt kenarın köşelerine aynı renk kurdele ile çiçek yapılmıştır. Duvar süsünün etrafı vişneçürüğü kurdele ile çevrelenmiş ve el ile baskı yapılmıştır.

ÇİZİM 38

BİLGİ FORMU 39

Örnek no : 39
Fotoğraf no : 39
Çizim no : 39
Envanter no : 032
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Levha, resimlik
İşleme tekniği : Çin iğnesi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 61 x 70 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Atlas

İşlemede : İpek iplik, kurdele, pul

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz Çin iğnesi, gölgeli Çin iğnesi

Kenar temizlemede: Makine ile

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

İşlemede : Açık-orta-koyu toz pembe, leylak, koyu mor, açık-koyu zeytin yeşili, açık-koyu sarı, koyu kahverengi

Kenar temizlemede: Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Mineler, papatya, sümbül, dal, yaprak

Geometrik bezeme: Dikdörtgen

Nesneli bezeme : Kurdele

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Simetrik, bağlantılı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Kare bir formun ortasına papatya, sümbül, mine, dal ve yapraktan motifler kurdele ile buket şekli verilmiştir. Motifler simetrik yerleştirilmiştir. Buketin ucuna dikdörtgen formda beyaz kurdele ile çerçeve şekli yapılmış, siyah pullarla süslenmiştir. Kenarları makine dikişi ile dışa döndürülerek çevrilmiştir.

ÇİZİM 39

BİLGİ FORMU 40

Örnek no : 40
Fotoğraf no : 40
Çizim no : 40
Envanter no : 571
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Çin iğnesi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 80 x 150 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : İpek

İşlemede : İpek iplik, sim sırma

Kenar temizlemede: Püskül, pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz Çin iğnesi, gölgeli Çin iğnesi, düz sarma

Kenar temizlemede: Hazır püskül, makinede baskı dikişi

Kullanılan Renkler

Zeminde : Koyu pembe

İşlemede : Gece mavisi, açık havacı mavisi, sarı, açık çimen yeşili, koyu çimen yeşili, gri altın sim sırma, gümüş sim sırma, siyah, beyaz, açık saman rengi

Kenar temizlemede: Koyu pembe

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Yaprak, dal

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : Makine, kitap

Figürlü bezeme : Ay, yıldız, dünya, erkek

Yazılı bezeme : Arapça yazılar, tuğra

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Bağlantılı tekrarlamalı, düz simetrik

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun ortasına yapraklar ve dallarda oluşan motifler sekiz rakamı şeklinde yerleştirilmiştir. Oluşan iki dairenin bir tanesinin içine tuğra yerleştirilirken değerinin içine dünya kitap, makineden oluşan motifler, alt kısmına dönemin padişahının resmi, etrafına ay-yıldız motifleri yerleştirilmiştir. Örtünün etrafına Arapça yazılar yerleştirilmiştir. Kenarı hazır püskül ile elde baskı yöntemi ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 40

BİLGİ FORMU 41

Örnek no : 41
Fotoğraf no : 41
Çizim no : 41
Envanter no : 02
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Uçkur
İşleme tekniği : Hesap işi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 26 x 220 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik

Kenar temizlemede: İpek iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi

Kenar temizlemede: İğne oyası (zürafa)

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

İşlemede : Koyu turuncu, koyu saman sarısı, gök mavisi, koyu havacı mavisi, kahverengi, kiremit rengi, açık kırmızı, siyah, koyu zeytin yeşili, koyu toz pembe, sarı sim sırma

Kenar temizlemede: Beyaz

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Dal, stilize çiçek, stilize yaprak, tomurcuk

Geometrik bezeme: Kırıklı hat, verev çizgiler

Nesneli bezeme : Saksı

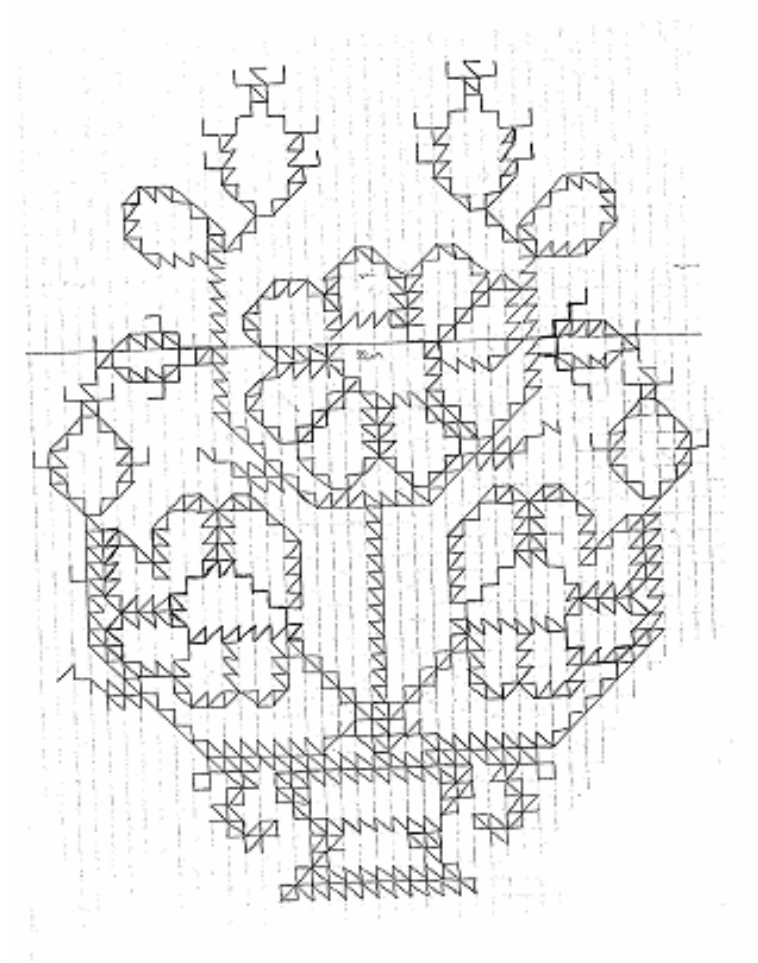
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon özellikleri: Ters simetrik, bağlantılı tekrarlama

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına saksı içinde çiçek, dal, stilize yaprak, tomurcuk ve verev çizgilerden oluşan motifler ters simetrik yerleştirilmiştir. Artına kırıklı hatlar etrafına tomurcuk su formunda yerleştirilmiştir. kumaşın karşısına aynı şekilde motifler işlenmiştir. Kenarları iğne oyası zürafa ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 41

BİLGİ FORMU 42

Örnek no : 42
Fotoğraf no : 42
Çizim no : 42
Envanter no : 110
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Hesap işi
Bugünkü durumu : Lekeli, yıpranmış
Ürünün boyutları : 50 x 124 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Mermerşahi

İşlemede : İpek iplik, sim-sırma

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi

Kenar temizlemede: İğne oyası

Kullanılan Renkler

Zeminde : Beyaz

işlemede : Açık-koyu turuncu, kirli sarı, açık gök mavisi, koyu havacı mavisi, açık-koyu zeytin yeşili, kahverengi, siyah,sarı sim

Kenar temizlemede: Koyu turuncu, açık zeytin yeşili, siyah, beyaz

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize çiçek, dal

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : Mescit

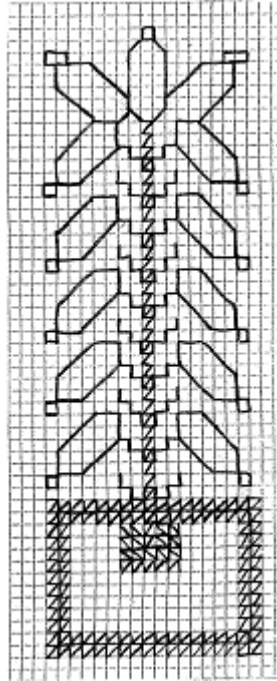
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşidi: Bağlantılı tekrarlama, düz simetrik

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına mescit, çiçek, dallardan oluşan motifler bağlantılı tekrarlama olarak yerleştirilmiştir. Mermerşahi kumaş üzerine hesap işi iğne teknikleri ile işlenen mescit motifleri tekrarlama olarak yerleştirilmiştir. Mescit motifleri arasına stilize çiçek ve dallar yerleştirilmiştir. Örtünün kenarları iğne oyası ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 42

BİLGİ FORMU 43

Örnek no : 43
Fotoğraf no : 43
Çizim no : 43
Envanter no : 400
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Örtü
İşleme tekniği : Hesap işi
Bugünkü durumu : Lekeli, yıpranmış
Ürünün boyutları : 50 x 124 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi

Kenar temizlemede: Antika ile

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

işlemede : Açık-koyu saman rengi, koyu portakal rengi, koyu turuncu, açık-koyu zeytin yeşili, açık orta sarı kahve.

Kenar temizlemede: Kırmızı

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Üzümler, stilize çiçek, yaprak, dal

Geometrik bezeme: Dikdörtgen çubuklar

Nesneli bezeme : -

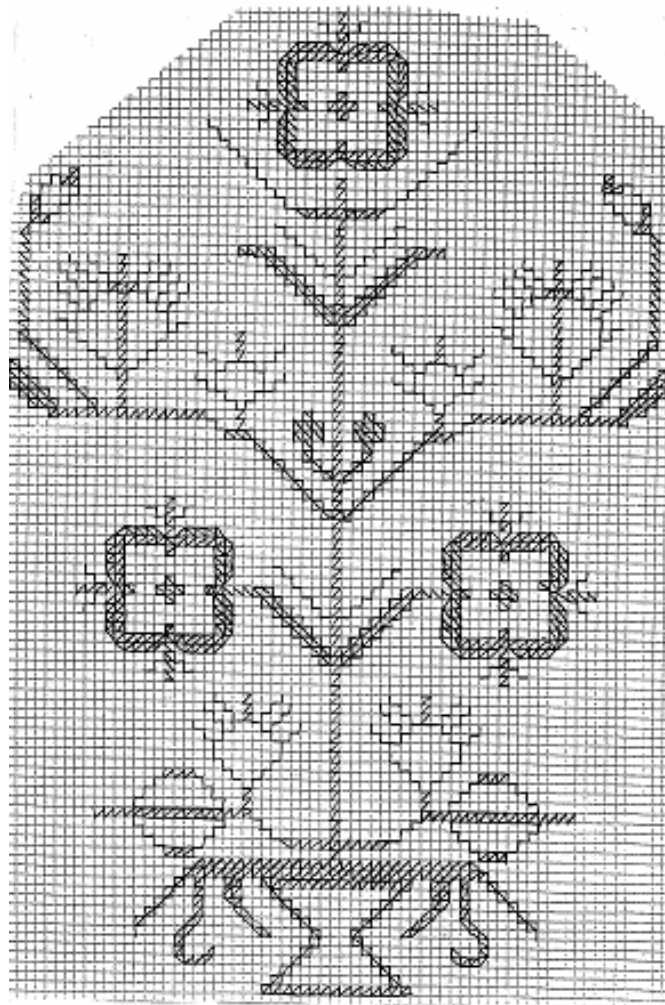
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşidi: Bağlantılı tekrarlama, düz simetrik

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına stilize çiçek, dal, yaprak ve üzümlerden oluşan motifler bağlantılı tekrarlama olarak yerleştirilmiştir. önce dikdörtgen çubuklar, daha sonra üzüm motifleri, dikdörtgen çubuklar, devamında stilize çiçek, dal ve yapraklarda oluşan motifler, dikdörtgen çubuklar... Motifler bu şekilde birbirini takip etmektedir.

ÇİZİM 43

BİLGİ FORMU 44

Örnek no : 44
Fotoğraf no : 44
Çizim no : 44
Envanter no : 5
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Peşkir
İşleme tekniği : Hesap işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış, yırtılmış

Ürünün boyutları : 40 x 120 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Yöresel dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik

Kenar temizlemede: Hazır harç

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi, çekme ajur.

Kenar temizlemede: Hazır harç

Kullanılan Renkler

Zeminde : Tütün rengi

işlemede :

Kenar temizlemede:

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize çiçek, dal ve yaprak

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

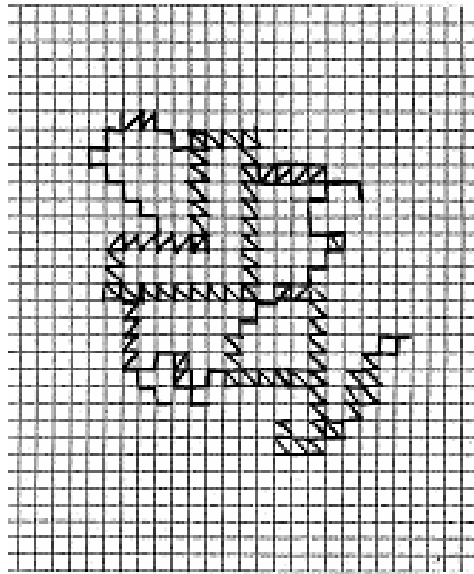
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşidi: Bağlantılı tekrarlama, düz simetrik

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına stilize çiçek, dal, yapraklardan oluşan motifler bağlantılı tekrarlama olarak yerleştirilmiştir. Küçük çiçek motifleri, üçgen kalıp içine yerleştirilmiştir. Üzerine büyük Kenarları hazır harç saçak ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 44

BİLGİ FORMU 45

Örnek no : 45
Fotoğraf no : 45
Çizim no : 45
Envanter no : 394
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Peşkir
İşleme tekniği : Hesap işi
Bugünkü durumu : Lekeli, yıpranmış
Ürünün boyutları : 44 x 88 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : İpek iplik

Kenar temizlemede: İpek iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi

Kenar temizlemede: Püskül

Kullanılan Renkler

Zeminde :Beyaz

işlemede : Orta-koyu turuncu, açık-koyu zeytin yeşili, orta yağ yeşili, kahverengi, siyah, sarı sim sırma

Kenar temizlemede: Kırmızı

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Stilize çiçek, dal, yaprak

Geometrik bezeme: Baklava dilimleri, kırık çizgiler

Nesneli bezeme : -

Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

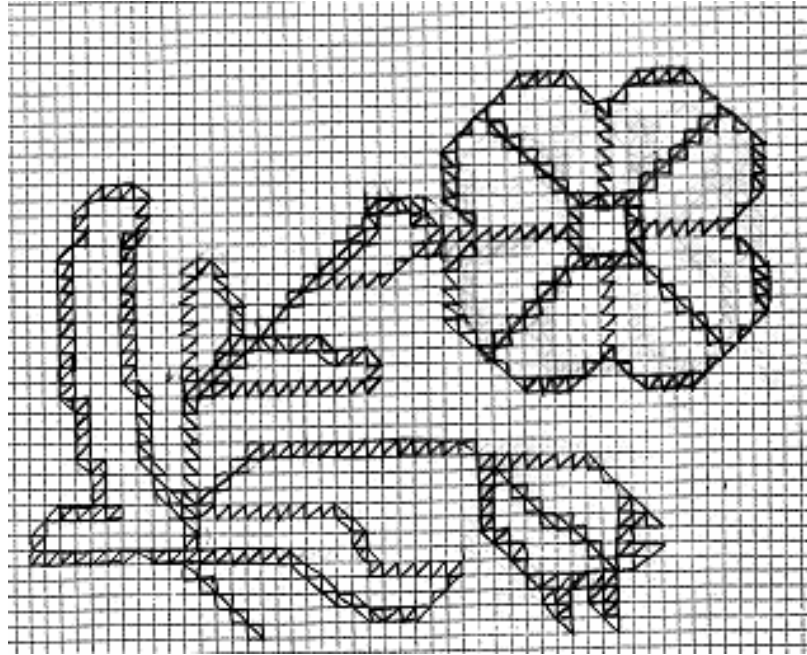
Kullanılan kompozisyon çeşidi: Atlamalı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına stilize çiçek, dal, yaprak

oluşan motifler atlamalı tekrarlamalı olarak yerleştirilmiştir.

Motiflerin altına kırık çizgiler etrafına baklava dilimlerinden oluşan bir su formu yerleşmiştir. Kumaşın kenarları ipek ipliklerden yapılan püsküller ile temizlenmiştir.

ÇİZİM 45

BİLGİ FORMU 46

Örnek no : 46
Fotoğraf no : 46
Çizim no : 46
Envanter no : 533
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Peşkir
İşleme tekniği : Hesap işi
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : 39 x 80 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik

Kenar temizlemede: Pamuklu iplik

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde :Beyaz

işlemede : Sarı, koyu turuncu, açık-koyu kırmızı, koyu yaprak yeşili, siyah, gece mavisi

Kenar temizlemede: Beyaz

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Çiçek, dal, tomurcuk

Geometrik bezeme: Kırıklı çizgi

Nesneli bezeme : Saksı

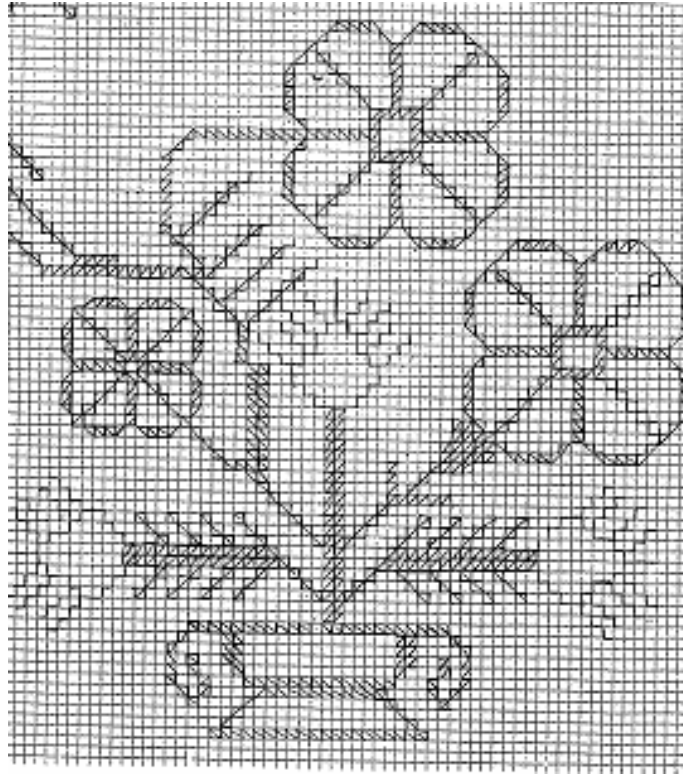
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşidi: Atlamalı tekrarlı, bağlantılı tekrarlı, düz simetrik

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına saksı içinde çiçek, dal, yaprak ve tomurcuktan oluşan motifler atlamalı tekrarlı olarak yerleştirilmiştir. Çiçekler ve tomurcuklar farklı renklerde işlenerek hareketlendirilmeye çalışılmıştır. Motifler altına zikzak şeklinde kırıklı hattın etrafına altıgen şekiller konularak bir su formu hazırlanmıştır. Suyun etrafı antika iğne tekniği ile işlenmiştir. Kenarları el ile baskı yapılarak temizlenmiştir.

ÇİZİM 46

BİLGİ FORMU 47

Örnek no : 47
Fotoğraf no : 47
Çizim no : 47
Envanter no : 411
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Peşkir
İşleme tekniği : Hesap işi
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : 44 x 118 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Bez dokuma

İşlemede : Pamuklu iplik

Kenar temizlemede: Bez dokuma

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi, antika

Kenar temizlemede: Saçak

Kullanılan Renkler

Zeminde : Krem

İşlemede : Açık gök mavisi, koyu havacı mavisi, açık-koyu turuncu, koyu zeytin yeşili, açık yağ yeşili, orta gül kurusu, koyu gül pembe, sarı sim sırma

Kenar temizlemede: Krem

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Ağaç, stilize çiçek, tomurcuk, dal

Geometrik bezeme: Kırıklı hat

Nesneli bezeme : Saksı

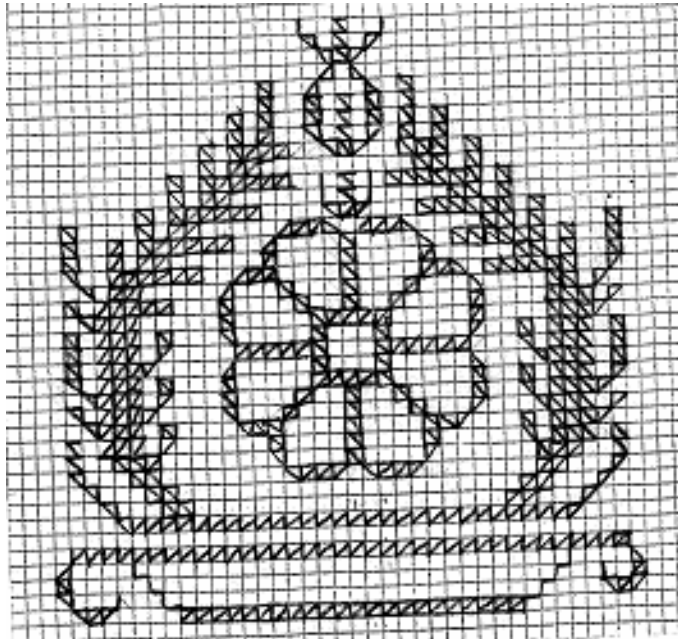
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşidi: Atlamalı tekrarlı, düz simetrik

Eserin tanımı: Dikdörtgen bir formun kısa kenarına saksı içinde stilize çiçek, dal, tomurcuktan oluşan motifler yan yana yerleştirilmiştir. Motif aralarına küçük bir vazo içinde ağaçlar yerleştirilmiştir. Büyük çiçekler farklı renklerde işlenerek hareketlendirilmiştir. Motiflerin altına kırıklı hatlar, etrafına tomurcuklar konularak bir su oluşturulmuştur. Suyun etrafı antika ile çevrelenmiştir. Kumaşın en iplikleri çekilerek saçak elde edilerek kenar temizliği yapılmıştır.

ÇİZİM 47

BİLGİ FORMU 48

Örnek no : 48
Fotoğraf no : 48
Çizim no : 48
Envanter no : 461
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Milli kıyafet cepken
İşleme tekniği : -
Bugünkü durumu : İlk hali
Ürünün boyutları : -

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Kadife

İşlemede : Sim kordon

Kenar temizlemede: Pamuklu dokuma, pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Kordon tutturma

Kenar temizlemede: Elde baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde: Siyah

İşlemede: sarı sim

Kenar temizlemede: Kırmızı

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Yaprak, dallar

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

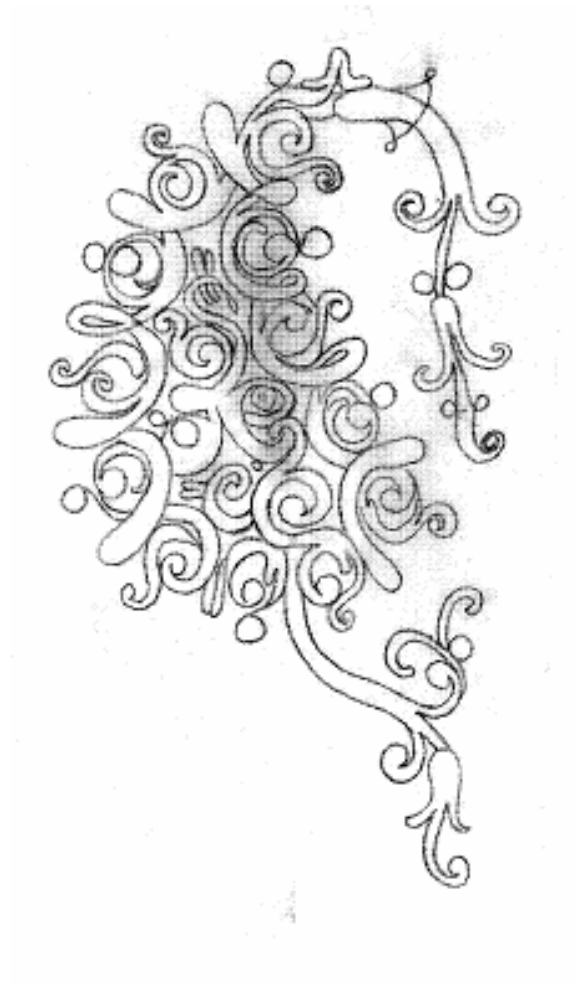
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşidi: Atlamalı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Milli kıyafet cepken kıyafeti siyah kadife üzerine yaprak ve dallardan oluşan motifler sarı sim kordon ile kordon tutturma tekniği ile işlenmiştir. Ön yüzü ve kolları işlenmiş olup dik yaka yapılmıştır. Cepkenin içi kırmızı pamuklu dokuma ile elde baskı yöntemiyle temizlenmiştir.

ÇİZİM 48

BİLGİ FORMU 49

Örnek no : 49
Fotoğraf no : 49
Çizim no : 49
Envanter no : 239
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Çocuk cepkeni
İşleme tekniği : Kordon tutturma
Bugünkü durumu : Yıpranmış

Ürünün boyutları : 33 x 33 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Süet

İşlemede : Sim

Kenar temizlemede: Pamuklu dokuma

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Kordon tutturma

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Siyah

işlemede : Sarı

Kenar temizlemede: Kırmızı

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : üzüm yaprağı, dallar , tomurcuk

Geometrik bezeme: -

Nesneli bezeme : -

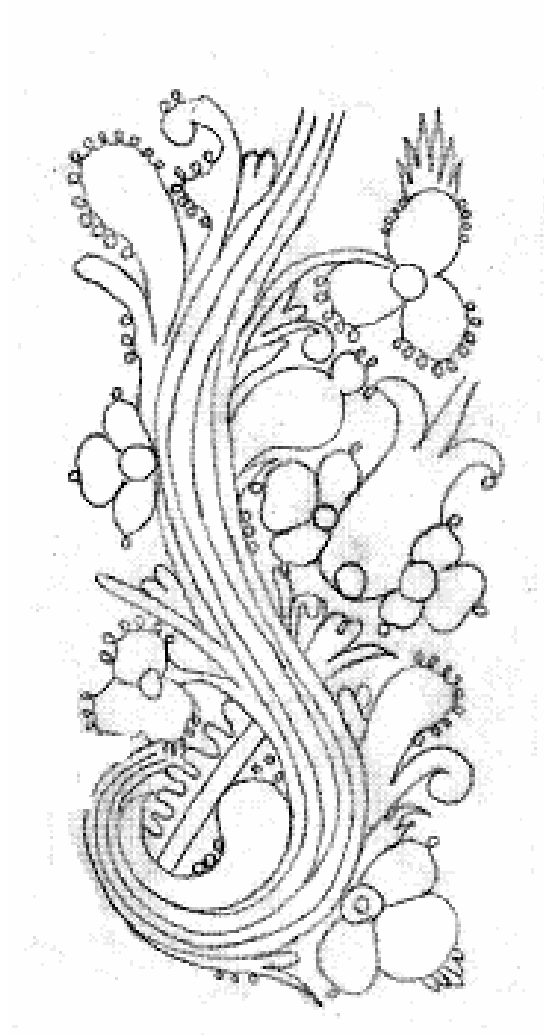
Figürlü bezeme : -

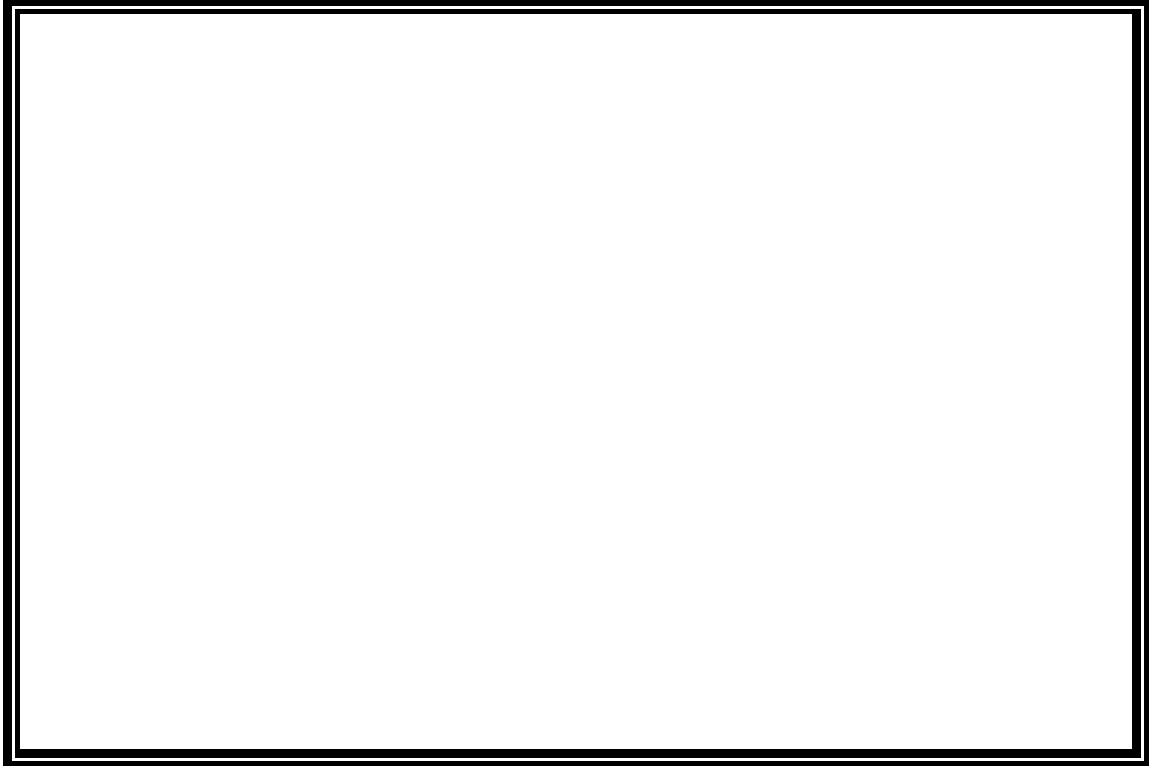
Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşidi: Bağlantılı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Çocuk cepkeni kıyafeti süet üzerine üzüm yaprağı, dallar , tomurcuk motifi sim kordon ile kordon tutturma yöntemiyle işlenmiştir. Yelek gibi olan cepkenin ön kısmına düğmeler yerleştirilmiştir. Kırmızı pamuklu dokuma ile elde baskı yöntemiyle temizlenmiştir.

ÇİZİM 49

BİLGİ FORMU 50

Örnek no : 50
Fotoğraf no : 50
Çizim no : 50
Envanter no : 357
Tarihi : 20.y.y
Ürün türü : Milli kıyafet cepken
İşleme tekniği : Kordon tutturma
Bugünkü durumu : Yıpranmış
Ürünün boyutları : 46 x 46 cm

Kullanılan Gereçler

Zeminde : Çuha

İşlemede : Sim kordon

Kenar temizlemede: Sentetik dokuma, pamuk ipliği

Kullanılan Teknikler

İşlemede: Kordon tutturma

Kenar temizlemede: El ile baskı

Kullanılan Renkler

Zeminde : Kahverengi

işlemede : Sarı sim

Kenar temizlemede: Kahverengi

Kullanılan bezeme konuları

Bitkisel bezeme : Dallar, yapraklar

Geometrik bezeme: Daireler

Nesneli bezeme : -

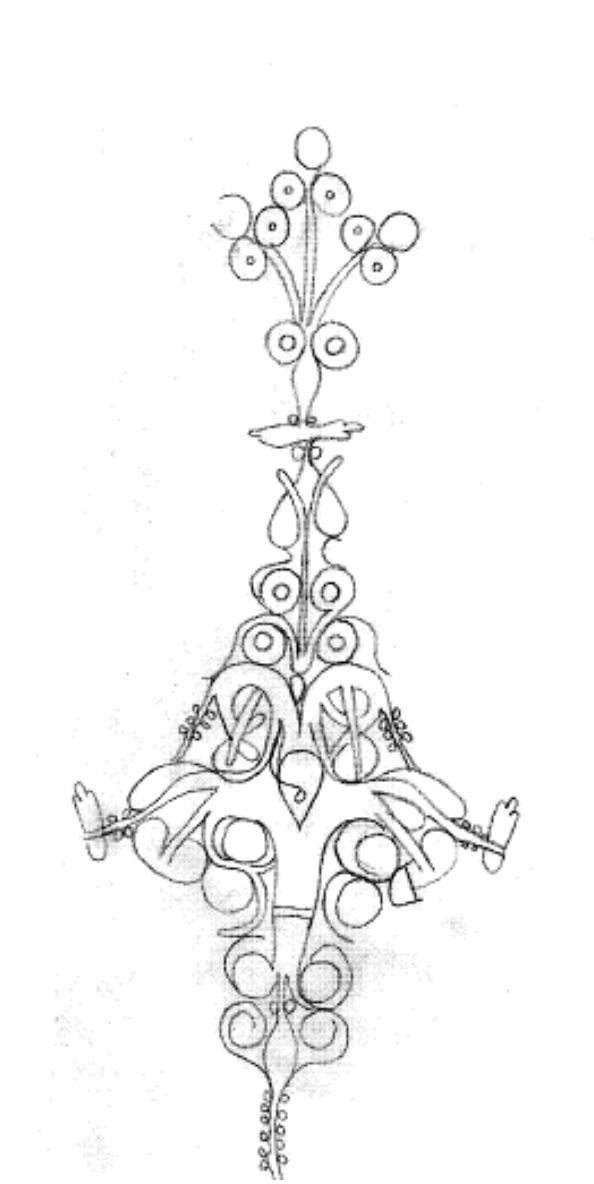
Figürlü bezeme : -

Yazılı bezeme : -

Kullanılan kompozisyon çeşidi: Bağlantılı tekrarlamalı

Eserin tanımı: Milli kıyafet cepken çuha üzerine dallar, yapraklar ve dairelerden oluşan motif kordon tutturma tekniği ile işlenmiştir. Dik yaka olan cepkenin ön kısımlarına bordür ve yarım ay şeklinde motifler yerleştirilmiştir. Elde baskı yöntemiyle içi sentetik dokuma ile astarlanmıştır.

ÇİZİM 50

4.1.1.1. İncelenen Geleneksel İşlemeli Ürünlerin İşleme Teknikleri

Müzede yer alan geleneksel işlemeli ürünlere ait bilgi formlarında elde edilen işleme teknikleri ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin İşleme Tekniklerine Göre Dağılımları

İŞLEME TEKNİKLERİ	ÜRÜN	
	n	%
Türk İşi	20	40
Dival İşi	9	18
Hesap İşi	7	14
Suzeni	4	8
Tel kırma İle Sorma	4	8
Çin İğnesi	3	6
Kordon Tutturma	3	6
TOPLAM	50	100

Tablo 1 incelendiğinde, geleneksel işlemeli ürünlerin % 40’ının türk işi, %18’inin dival işi, %14’ünün hesap işi, % 8’inin suzeni, % 8’inin tel kırma ile sorma, %6’sının çin iğnesi, % 6’sının ise kordon tutturma işleme teknikleri ile yapıldığı tespit edilmiştir.

4.1.1.2. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Kullanım

Alanları

Müzedede yer alan geleneksel işlemeli ürünlere ait bilgi formlarında elde edilen kullanım alanları ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 2’ de sunulmuştur.

Tablo 2 incelendiğinde ürünlerin % 30’unun örtü, %16’sının peşkir, %12’sinin vakur, % 6’sının bindallı, %4’ünün çanta, çevre, milli kıyafet, %2’sinin çocuk cepkeni, duvar sözü, havlu, Kur’an Kabı, levha, resimlik ve çarşaf olduğu tespit edilmiştir.

Elde edilen bu verilere göre işleme tekniğine göre kullanım alanları incelendiğinde Türk İşinde en çok örtü,peşkir, uçkur, bindallı, havlu, dival işinde bohça,bindallı, çanta, kur’an kabı, hesap işinde peşkir, süzenide bohça, tel kırma ile sormada uçkur, Çin iğnesinde örtü, duvar süsü, levha resimlik, kordan tutturmada milli kıyafet uygulama alanı olarak seçildiği saptanmıştır.

Tablo 2. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünler Uygulama Alanlarına Göre Dağılımları

UYGULAMA ALANLARI	ÜRÜN								
	Türk İşi	Dival İşi	Hesap İşi	Suzeni	Tel Krıma ile sarma	Çin İğnesi	Kordon tutturma	Genel TOPLAM	
	n	n	n	n	n	n	n	n	%
Örtü	10	-	2	1	1	1	-	15	30
Peşkir	4	-	4	-	-	-	-	8	16
Uçkur	3	-	1	-	2	-	-	6	12
Bohça	-	4	-	2	-	-	-	6	12
Bindallı	1	2	-	-	-	-	-	3	12
Çanta	-	2	-	-	-	-	-	2	6
Çevre	1	-	-	-	1	-	-	2	4
Milli Kıyafet	-	-	-	-	-	-	2	2	4
Çocuk Cepkeni	-	-	-	-	-	-	1	1	4
Duvar Süsü	-	-	-	-	-	1	-	1	2
Havlu	1	-	-	-	-	-	-	1	2
Kur'an Kabı	-	1	-	-	-	-	-	1	2
Levha, resimlik	-	-	-	-	-	1	-	1	2
Çarşaf	-	-	-	1	-	-	-	1	2
TOPLAM	20	9	7	4	4	3	3	50	100

4.1.1.3. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Yapılış

Tarihleri

Müzede yer alan geleneksel işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen yapılış tarihleri ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Yapılış

Tarihlerine Göre Dağılımları

YAPILIŞ TARİHLERİ	ÜRÜN	
	n	%
20. y.y	50	100
TOPLAM	50	100

Tablo3 incelendiğinde ürünlerin tamamının 20.y.y'a ait olduğu tespit edilmiştir.

Müzedeki yetkiliden alınan bilgiye göre eserler hibe yoluyla geldiği için her birinin 20. yüzyıl olarak envanterlere geçtiği ifade edilmiştir.

4.1.1.4. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Bugünkü

Durumu

Müzedede yer alan geleneksel işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen bugünkü durumları ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Bugünkü

Durumu Göre Dağılımları

BUGÜNKÜ DURUMLARI	ÜRÜN	
	n	%
a	18	36
b	15	30
bc	9	18
c	7	14
bd	1	2
TOPLAM	50	100

a= İlk hali

c= Lekeli

b= Yıpranmış

d= Renkleri solmuş

Tablo 4 incelendiğinde ürünlerin %50'sinin yıpranmış olduğu, %36'sının ilk hali olduğu, %32'sinin lekeli olduğu, %2'sinin renklerinin solduğu tespit edilmiştir.

Gazi Üniversitesi Müzesi'nde geleneksel işlemeli ürünlerin uygun şartlarda saklandığı, ancak zaman içinde işlemlerin yıprandığı tespit edilmiştir.

4.1.1.5. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Gereçler

Müzede yer alan geleneksel işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen kullanılan gereçler ile ilgili bilgiler değerlendirmiş ve sonuçları Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5 incelendiğinde ürünlerin zemininde %30'unda bez dokuma, %14'ünde ipek, %6'sınında pamuklu dokuma, %4'ünde yöresel dokuma, yöresel bez dokum, tafta ve çuha, % 2'sinde tül bent bez, süet kullanıldığı tespit edilmiştir.

Geleneksel işlemeli ürünlerin zeminde kullanılan gereçlerin üretimi Daha çok işleme tekniğine göre değişmiştir. Türk işi ve hesap işinde bez doluma, yöresel dokuma gibi ipliklerin sayılan kumaşlar tercih edilirken, dival işi ve milli kıyafetler de çuha ve kadife gibi dokunuş kumaşlar tercih edilmiştir. Ürünün türü de gereç seçimini etkilemektedir.

Tablo 5'de işlemede kullanılan gereçler incelendiğinde % 40 pamuklu iplik, % 36 Altın sim-sırma, altın yası tel, % 24 ipek iplik, % 6 sim kordon, tırtıl, pul-boncuk, % 4 kurt, kurdele, % 2 klaptan kullanıldığı söylenebilir.

Tablo 5. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Gereçlerin Dağılımı

KULLANILAN GEREÇLER	ÜRÜN					
	Zemin		İşleme		Kenar	
	n	%	n	%	n	%
Bez Dokuma	15	30	-	-	1	2
Atlas	7	14	-	-	-	-
Mermerşahi	6	12	-	-	-	-
Kadife	5	10	-	-	-	-
İpek	4	8	-	-	-	-
Pamuklu dokuma	3	6	-	-	5	10
Yöresel dokuma	2	4	-	-	1	2
Yöresel bez dokuma	2	4	-	-	1	2
Tafta	2	4	-	-	-	-
Çuha	2	4	-	-	-	-
Tülbent Bez	1	2	-	-	-	-
Süet	1	2	-	-	-	-
Pamuk ipliği	-	-	20	40	37	74
Altın sim-sırma	-	-	18	36	2	4
Altın yassı-tel	-	-	13	36	1	2
İpek iplik	-	-	12	36	6	12
Sim kordon	-	-	3	6	-	-

Tırtıl	-	-	3	6	-	-
Pul boncuk	-	-	3	6	-	-
Kurt	-	-	2	4	-	-
Kurdele	-	-	2	4	1	2
Klaptan	-	-	1	2	-	-
Sentetik dokuma	-	-	-	-	10	20
Hazır Harç	-	-	-	-	5	10
Dantel	-	-	-	-	1	2
Püskül	-	-	-	-	1	2
TOPLAM	50	100	77	176	72	144

Gelenekse işlemeli ürünlerde işleme için seçilen gereçlerde de işleme tekniğinin etkili olduğu tespit edilmiştir. Türk işi, hesap işi, süzeni gibi işlemlerde pamuk ipliği, dival işinde altın sim- sırma,, tel kırma ile sormada altın yassı tel ve klaptan, milli kıyafet cepkenlerde sim kordon, süsleme amacı ile tırtıl, pul- boncuk, kurdele ve gümüş yassı tel kullanılmıştır.

Tablo 5’de Kenan temizliği için seçilen gereçlerin % 74’ünü pamuk ipliği, % 20’sini sentetik dokuma, %12’sini ipek iplik, %10’unu pamuklu doluma, hazır harç, % 4’ünü altın sim-sırma, % 2’sini bez dokuma, yöresel dokuma, yöresel bez dokuma, altın yassı tel, kurdele, dantel ve püskül oluşturmaktadır.

İşlemelerin Kenarları temizlenirken en çok el ile baskı tekniği kullanıldığı için pamuk ipliği yoğun olarak kullanılmıştır. Yapılan işlemlerin altına kumaş geçirilirken sentetik dokuma ve pamuklu dokuma, iğne oyası ve teknikleri kullanılırken ipek iplik kullanılmıştır. Tel kırma ile sarma tekniğinde klaptan ya da altına yassı tel ile sorma yapılarak işlemenin kenarları temizlenmiştir..

4.1.1.6. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Yapımında

Kullanılan İğne Teknikler

Müzede yer alan geleneksel işlemeli ürünlere ait bilgi formlarından elde edilen kullanılan iğne teknikler ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6 incelendiğinde ürünlerin işleminde kullanılan iğne tekniklerinin % 50'sini düz sarma, % 24'ünü verev sorma, % 22'sini düz pesent, % 20'sini gözeme, % 18'ini yormalı sorma, balıksırtı, % 14'ünü düz hesap iğnesi, verev hesap iğnesi, verev pesent, %10' unu tahrirli pesent, zincir iğne, % 8'ini sap işi, susma, % 6'sını musabak, hazır iğne, dönerek pesent, kordon tutturma. %4'ünü antika, puan gölgeli pesent, verev puan, %2'sini civan kaşı, diğer deldi aplike, tırtıl dikme, pul-boncuk dikme, fantezi çin iğnesi, çekme ajur, Bartın Z puanı oluşturmaktadır.

Seçilen ürünler farklı işleme tekniklerine sahipken yarısında ortak olarak düz sorma tekniği kullanılmıştır. İğne teknikleri seçilirken işleme tekniği en çok dikkate alınan üründür. Yardımcı iğne teknikleri de kullanılmıştır. Türk işi ve hesap işinde süsleme amaçlı puan verev puan ve Bartın Z puanı kullanılmıştır. Dival işin de tırtıl e pul-boncuk dikme süsleme teknikleri kullanılmıştır.

Tablo 6. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin İşlemede Ve Kenarda Kullanılan Tekniklerin Dağılımları

KULLANILAN TEKNİKLER	ÜRÜN			
	İşlemede		Kenarda	
	n	%	n	%
Düz Sarma	25	50	1	2
Verev Sorma	12	24	1	2
Düz Pesent	11	22	-	-
Gözeme	10	20	-	-
Yarmalı Sorma	9	18	-	-
Balıksırtı	9	18	-	-
Düz Hesap İğnesi	7	14	-	-
Verev Hesap İğnesi	7	14	-	-
Verev Pesent	7	14	-	-
Tahrirli Pesent	5	10	-	-
Zincir İğne	5	10	-	-
Sap İşi	4	8	-	-
Susma	4	8	-	-
Musabak	3	6	1	2
Hazır İğne	3	6	-	-
Dönerek Pesent	3	6	-	-
Düz Çin İğnesi	3	6	-	-

Pul Dikme	1	2	-	-
Fantezi Çin İğnesi	1	2	-	-
Kordon Tutturma	3	6	-	-
Antika	2	4	2	4
Puan	2	4	-	-
Gölgeli Çin İğnesi	2	4	-	-
Verev Puan	2	4	-	-
Civankaşı	1	2	-	-
Ciğerdeldi	1	2	-	-
Aplike	1	2	-	-
Çekme Ajur	1	2	-	-
Bartın Z Puan	1	2	-	-
Elde Bakı Dikişi	-	-	24	48
Zürafa	-	-	6	12
MakinedeBaskDikişi	-	-	6	12
Çekme Saçak	-	-	5	10
Tığ Oyası	-	-	3	6
Püskül Takarak	-	-	3	6
Kayalar	-	-	2	4
Hazır Hara	-	-	2	4
Takma Saçak	-	-	1	2
Dantel	-	-	1	2

Tablo 6 incelendiğinde kenar temizleme için seçilen ürünlerin % 48’inde elde baskı dikişi, % 10’unda çekmek sancak, % 6’sında tığ oyası, püskül takarak, %4’ünde iğne oyası tekniği kayalar, hazır harç, antika, % 2’sinde takma saçak, dantel, düz sarma, verrev sarma ve muşabak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Geleneksel işlemeli ürünlerin kenar temizliği seçilirken özellikle ürünün türü dikkate alınmıştır. Antika, zürafa, koyalar, elde baskı dikişi Türk işi ve hesap işinde en çok tercih edilen tekniklerdendir. Saçak yapılırken verrev sarma ve süz sarma teknikleri üstüne yapılmıştır. Bu sayede kumaş ipliklerinin atması önlenmiştir. Bindallılarda ise en çok elde baskı dikişi ve hazır harçlar kullanılmıştır. Dival işi ürünlerinde ise altına kumaş geçirilip elde baskı dikişi tekniği ve makinede baskı dikişi kullanılmıştır.

4.1.1.7. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerde Kullanılan

Renkler

Müzedede yer alan geleneksel işlemeli ürünlere ait bilgi formlarında elde edilen kullanılan renkler ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 7’de sunulmuştur

Tablo 7 incelendiğinde zeminde kullanılan renklerin %34’ünü krem, %24’ünü beyaz, %6’sını kırmızı ve sıklamen, 2’sini turkuaz, mavi, fıstık yeşili ve kahverengi oluşturduğu söylenebilir.

Tablo 7. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerde Kullanılan Renklerin Dağılımları

KULLANILAN RENKLER	ÜRÜN					
	Zemin		İşleme		Kenar	
	n	%	n	%	n	%
Krem	17	34	-	-	16	32
Beyaz	12	24	6	12	8	16
Kırmızı	3	6	-	-	8	16
Koyu Sıklamen	3	6	-	-	2	4
Tütün rengi	2	4	-	-	-	-
Bordo	2	4	-	-	2	4
Yeşil	2	4	-	-	2	4
Siyah	2	4	-	-	-	-
Koyu Pembe	2	4	-	-	1	2
Turkuaz	1	2	-	-	-	-
Mavi	1	2	-	-	-	-
Fıstık Yeşili	1	2	-	-	-	-
Kahverengi	1	2	-	-	-	-
Altın sim-sırma	-	-	26	52	-	-
Koyu Zeytin Yeşili	-	-	20	40	1	2
Altın yassitel	-	-	14	28	2	4
Koyu Turuncu	-	-	14	28	1	2
Sarı	-	-	10	20	1	2

KULLANILAN RENKLER	Zemin		İşleme		Kenar	
	n	%	n	%	n	%
Açık Yağyeşili	-	-	10	20	-	-
Kahverengi	-	-	9	18	1	2
Siyah	-	-	7	14	2	4
Koyu Yağyeşili	-	-	7	14	1	2
Açık Zeytin Yeşili	-	-	7	14	-	-
Orta Turuncu	-	-	7	14	-	-
Açık Turuncu	-	-			-	-
Açık Yavruağzı	-	-	6	12	1	2
Açık Gök Mavisi	-	-	6	12	-	-
Çimen Yeşili	-	-	5	10	-	-
Orta Yağ Yeşili	-	-	5	10	1	2
Açık Mavi	-	-	5	10	-	-
Orta Yavruağzı	-	-	5	10	-	-
Açık Somon	-	-	5	10	-	-
Kirli Sarı	-	-	5	10	-	-
Koyu Somon Sarısı	-	-	4	8	-	-
Koyu Somon	-	-	4	8	-	-
Koyu Gülkurusu	-	-	4	8	-	-
Orta Zeytin Yeşili	-	-	4	8	1	2
Gri	-	-	4	8	-	-
Bej	-	-	4	8	1	2

KULLANILAN RENKLER	Zemin		İşleme		Kenar	
	n	%	n	%	n	%
Sarı sim	-	-	3	6	-	-
Gümüş Yassitel	-	-	3	6	-	-
Koyu Yaprak Yeşili	-	-	3	6	-	-
KoyuHavacı Mavisi	-	-	3	6	-	-
Koyu Tozpembe	-	-	3	6	-	-
Koyu Kiremit	-	-	3	6	-	-
Açık Gül Kuruşu	-	-	3	6	-	-
Orta Gül Kuruşu	-	-	3	6	-	-
Kiremit	-	-	3	6	-	-
Açık Kiremit	-	-	3	6	1	2
Koyu Kirli Sarı	-	-	3	6	-	-
Hardal Sarısı	-	-	3	6	-	-
Portakal Rengi	-	-	3	6	-	-
Açık Sarı	-	-	3	6	-	-
Koyu Sarı	-	-	3	6	-	-
Beyaz	-	-	3	6	-	-
Açık Saman Sarısı	-	-	2	4	-	-
Açık Kırmızı	-	-	2	4	-	-
Koyu Yavruağzı	-	-	2	4	-	-
Koyu Gül pembe	-	-	2	4	-	-
Orta Toz Pembe	-	-	2	4	-	-

KULLANILAN RENKLER	Zemin		İşleme		Kenar	
	n	%	N	%	n	%
Koyu sıklamen	-	-	2	4	-	-
Koyu mor	-	-	2	4	-	-
Havacı Mavisi	-	-	2	4	-	-
Petrol Mavisi	-	-	2	4	-	-
Yosun Yeşili	-	-	2	4	-	-
Gümüş Klaptan	-	-	1	2	-	-
Gümüş Sim Sırma	-	-	1	2	-	-
Koyu Kahverengi	-	-	1	2	1	2
Orta Kum Rengi	-	-	1	2	-	-
Koyu Kum Rengi	-	-	1	2	-	-
Açık Sarı Kahve	-	-	1	2	-	-
Koyu Sarı Kahve	-	-	1	2	-	-
Açık Çimen Yeşili	-	-	1	2	-	-
Orta Zehir Yeşili	-	-	1	2	-	-
Koyu Zehir Yeşili	-	-	1	2	-	-
Açık Cam Göbeği	-	-	1	2	-	-
Koyu Cam Göbeği	-	-	1	2	-	-
Açık Sıklamen	-	-	1	2	-	-
Açık Toz Pembe	-	-	1	2	-	-
Koyu Şeker Pembe	-	-	1	2	-	-
Koyu Vişne Çürüğü	-	-	1	2	-	-

KULLANILAN RENKLER	Zemin		İşleme		Kenar	
	n	%	N	%	n	%
Orta Kiremit	-	-	1	2	-	-
Açık Taba	-	-	1	2	1	2
Orta Taba	-	-	1	2	-	-
Ateş Kırmızısı	-	-	1	2	-	-
Orta Saman Sarısı	-	-	1	2	-	-
Sıklamen	-	-	-	-	3	6

n= 50

Geleneksel işlemeli ürünler ve Türk işi ve hesap işinde ağırlıklı ve beyaz ve krem kullanılırken, dival işi ve suzeni de bu renklerin dışında renkler kullanıldığı tespit edilmiştir. Bindallı ve cepkende bordo mavi ve yeşil kullanılmıştır.

Tablo 7’de işleme kullanılan renklere bakıldığında %52’sinde altın rengi sim-sırma, %40’inde koyu zeytin yeşili, %28’nde altın renginde yaşlı tel, koyu turuncu, %20’si gök mavisi, gece mavisi ve açık yap yeşili, %18’inde kahverengi, %14’ünde siyah, koyu yap yeşili, açık zeytin yeşili ve orta turuncu, %12’sinde açık turuncu, kırmızı, açık yavruağzı ve açık gök mavisi, %10’unda çimen yeşili, orta yağ yeşili, açık mavi, orta yavru ağzı, açık somon ve kirli sarı, %8’inde koyu saman sarısı, koyu somon, koyu gül kurusu, orta zeytin yeşili, gri, bej, %6’sında sarı sim, gümüş renkte yaşlı tel, koyu yaprak yeşili, koyu hava mavisi, koyu toz pembe, koyu kiremit, açık gül kurusu, orta gül kurusu, kiremit, açık kiremit, koyu kirli sarı, hardal sarısı, portakal rengi, açık sarı, koyu sarı ve beyaz. %4’ünde açık saman sarısı, açık kırmızı, koyu yavruağzı, koyu gül pembe, orta toz pembe, koyu sıklamen, koyu mor, havacı

mavisi, petrol mavisi, yosun yeşili, %2'sinde gümüş renkte klaptan, gümüş renkte sim-sırma, koyu kahverengi, orta kum rengi, koyu kum rengi, açık sarı kahve, koyu sarı kahve, açık çimen yeşili, orta zehir yeşili, koyu zehir yeşili, açık cam göbeği, koyu cam göbeği, açık sıklamen, açık toz pembe, koyu şeker pembe, koyu vişne çürüğü, orta kiremit, açık taba, orta taba, ateş kırmızısı, orta saman sarısı kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 7'de kenar temizlemede kullanılan renklere bakıldığında %32'sinde krem, %16 beyaz ve kırmızı, %6'sında sıklamen, %4'ünde koyu sıklamen, bordo yeşil, altın renkli renkte yassı tel, siyah, %2'sinde koyu pembe, koyu zeytin yeşili, koyu turuncu, sarı, açık yağ yeşili, açık yavruağzı, orta yap yeşili, orta zeytin yeşili, bej, açık kiremit, koyu kahverengi, açık taba kullanıldığı söylenebilir

Geleneksel işlemeli ürünlerde kullanılan renkler seçilen desene ve işleme tekniğine göre değişmektedir. Desen içerisinde motifler renkleri belirlerken, işleme tekniği, örneğin dival işinde sadece sim renginin kullanılması etkili olmaktadır. İşleme renkleri kenarda kullanılan renkleri de belirlemektedir. Eğer iğne oyası veya dantel yapılacaksa desen için kullanılan renkler kullanılmaktadır. Bazen de Kenar temizleme seçilen zemin rengi etkili olmuştur. Saçak yöntemi kullanılıyorsa kumaş rengi kullanılmıştır.

4.1.1.8. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemini Ürünlerin Bezeme

Konuları

Müzede yer alan geleneksel işlemeli ürünlere ait bilgi formlarında elde edilen kullanılan bezeme konuları ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 8’de sunulmuştur

Tablo 8 incelendiğinde bitkisel bezemede %76 yaprak, %68 dallar, %36 stilize çiçek, %32 mineler, %20 tomurcuk, %12 kıvrımlı dallar, %10 papatya ve karanfil, %8 gül, %6 yıldız çiçeği, lale, sümbül ve goncalar, %4 stilize gül, stilize armut, üzüm, ağaç ve stilize yıldız çiçeği, %2 stilize lale, yonca, başak, narçiçeği, armut, palmiye ağacı, stilize yaprak, asma yaprağı ve stilize kalp motifleri kullanıldığı saptanmıştır.

Geometrik bezemede %16 daire, %10 kırık çizgiler, %6 kare, %6 zig zag, %4 üçgen ağaçlar, dikdörtgen, daire puanlar ve yarım kayalar, %2 baklava dilimleri, üçgen, dallar, ağaç, hatalı dallar, verrev çizgiler ve yarım daire şekilleri kullanıldığı tespit edilmiştir.

Nesneli bezemde %12 kurdele, %8 saksı, %4 sepet ve vazo, %2 ev, mescit, çadır, taşalar, fiyonk, saz, çark, kitap ve makine kullanıldığı söylenebilir

Figürlü bezemede %4 erkek, %2 kadın, bereket boynuzu, ay, yıldız ve dünya motifleri kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 8. İncelenen Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Bezeme Konularına Göre Dağılımları

	KULLANILAN BEZEME KONULARI	İşleme	
		n	%
BİTKİSEL BEZELEME	Yapraklar	38	76
	Dallar	34	68
	Stilize Çiçek	18	38
	Mineler	16	32
	Tomurcuk	10	20
	Kıvrımlı Dallar	6	12
	Papatya	5	10
	Karanfil	5	10
	Gül	4	8
	Yıldız Çiçeği	3	6
	Lale	3	6
	Sümbül	3	6
	Goncalar	3	6
	Stilize Gül	2	4
	Stiliz Armut	2	4
	Üzüm	2	4
	Ağaç	2	4

	KULLANILAN BEZEME KONULARI	İşleme	
		n	%
	Stilize Yıldız Çiçeği	2	4
	Stilize Lale	1	2
	Yonca	1	2
	Başak	1	2
	Nar Çiçeği	1	2
	Armut	1	2
	Palmiye Ağacı	1	2
	Stilize Yaprak	1	2
	Asma Yapağı	1	2
	Stilize kalp	1	2
	Daire	8	16
	Kırık Çizgiler	5	10
	Kare	3	6
	Zik Zak	3	6
	Üçten Ağaçlar	2	4
	Dikdörtgen	2	4
	Daire Puanlar	2	4
	Yarım ay Kayalar	2	4
	Baklava Dilimleri	1	2

	KULLANILAN BEZEME KONULARI	İşleme	
		n	%
	Üçgen	1	2
	Dallar	1	2
	Ağaç	1	2
	Hatai dallar	1	2
	Verev çizgiler	1	2
	Yarım daire	1	2
NESNELİ BEZEME	Kurdele	6	12
	Saksı	4	8
	Sepet	2	4
	Vazo	2	4
	Ev	1	2
	Mescit	1	2
	Çadır	1	2
	Taşlar	1	2
	Fiyonk	1	2
	Saz	1	2
	Çark	1	2
	Kitap	1	2
	Makine	1	2

FİGÜRLÜ BEZEME	KULLANILAN BEZEME KONULARI	İşleme	
		n	%
	Erkek	1	2
	Kadın	1	2
	Bereket Boynuzu	1	2
	Ay	1	2
	Yıldız	1	2
	Dünya	1	2
YAZILI BEZEME	Arapça Yazı	3	6
	Tuğra	1	2

Yazılı bezemde %6 Arapça yazılar ve %2 tuğra kullanıldığı tespit edilmiştir. Arapça yazılar türk işi, çin iğnesi ve dival işinde kullanılmıştır. Tuğra ise çin iğnesinde kullanılmıştır.

Geleneksel işlemeli ürünlerde yapılan incelmelerde bitkisel bezeme motifleri türk işi, dival işi ve suzeni de, geometrik bezeme motifleri hesap işinde, nesneli bezeme motifleri türk işi, hesap işi, dival işi ve suzeni de kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bu veriler doğrultusunda incelenen işlemeli ürünlerde bitkisel bezemde yaprakların ve dalların gende kullanıldığı, tespit edilmiştir. Geometrik bezemde daire

ve kırık çizgiler, nesneleri ve semede kurdele ve saksı, figürlü bezemede kadın ve erkek yazılı bezemede Arapça yazıların kullanıldığı tespit edilmiştir.

4.1.1.9. İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Kompozisyon Özellikleri

Müzede yer alan geleneksel işlemeli ürünlere ait bilgi formlarında elde edilen kullanılan kompozisyon özellikleri ile ilgili bilgiler değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo9.İncelemeye Alınan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Motiflerinde Kullanılan Kompozisyon Özellikleri Dağılımı

KULLANILAN KOMPOZİSYON ÖZELLİKLERİ	ÜRÜN	
	n	%
Bağlantılı tekrarlamak	24	48
Atlamalı tekrarlamak	22	44
Ters simetrik	9	18
Düz simetrik	7	14
Asimetrik	4	8
Geçmeli tekrarlama	3	6
Bir merkeze yönlendir	3	6
Düzenli tekrarlama	2	4

n= 50

Tablo 9 incelendiğinde işlemeli ürünlerin %48’inde bağlantılı tekrarlamalı, %44’ünde atlamalı tekrarlamalı, %18’inde ters simetrik, %14’ünde düz simetrik %8’inde asimetrik, %6’sında geçmeli tekrarlamalı ve bir merkeze yönlendirilmiş, %4’ünde ise düzgün tekrarlamalı kullanıldığı tespit edilmiştir.

Geleneksel işlemeli ürünlerde yapılan incelemelerde müfitlerde bağlantılı tekrarlamak en çok kullanılan kompozisyon özelliği olmuştur. Bir merkeze yönlendirilmiş ise en çok süzeni iğne tekniklerinin kullanıldığı ürünlerde olduğu saptanmıştır. Ters simetrik, düz simetrik ve asimetrik ise en çok motiflerde karşımıza çıkmaktadır.

4.2. Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi Bünyesinde Yer

Alan Bölümlerdeki Öğrencilere Uygulanan Anketlerden Elde Edilen Bilgiler

Araştırma için seçilen Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesindeki Nakış Eğitimi, Giyim Endüstrisi, Geleneksel El Sanatları, Dekoratif Sanatlar, Moda Tasarımı, Seramik Eğitimi, Grafik Eğitimi Ve Tekstil Dokuma Ve Örgü Bölümlerindeki öğrencilerine iki bölümden ve toplam 15 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Anketin birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümünde müze ile ilgili bilgilerin yer aldığı sorular bulunmaktadır. Anket belirlenen bölüm öğrencilerden 3. ve 4. sınıf öğrencilerine ve toplam 400 kişiye uygulamıştır.

4.2.1 Anket Uygulana Bireylerin Kişisel (Demografik)Bilgileri

4.2.1.1. Anket Uygulanan Bireylerin Yaş Durumları

Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Ana Bilim Dallarında yer alan öğrencilerin yaş dağılımlarını belirlemek amacıyla sorulan sorulara verilen cevaplar değerlendirilmiş, sonuçları Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. Anket Uygulanan Bireylerin Yaş Özelliklerine Göre Dağılımı

BİREYLERİN YAŞ ÖZELLİKLERİ	BİREY	
	n	%
17 -18 yaş	-	-
19 – 21 yaş	140	33
22 – 23 yaş	120	35
24 – 27 yaş	80	17
27 ve üstü	60	15
TOPLAM	400	100

Tablo 10 incelendiğinde bireylerin yaş özelliklerinde %35’nin 22 -23 yaş, %33’ünün 19 -21 yaş, %17’sinin 24- 27 yaş, %15’sinin 27 ve üstü olarak saptanmıştır. 17- 18 yaşta olan bireye rastlanmamıştır.

Bu verilere göre üniversite bünyesindeki öğrencilerinin yoğun olarak 19 -21 yaşında oldukları söylenebilir.

4.2.1.2. Anket Uygulanan Bireylerin Bulundukları Bölümlerin

Dağılımları

Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesindeki öğrencilerin bölümlerini belirlemek amacıyla sorulan sorulara verilen cevaplar değerlendirilmiş, sonuçları Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Anket Uygulanan Bireylerin Bulundukları Bölümlerin

Dağılımı

BİREYLERİN BULUNDUKLARI BÖLÜMLERİN ÖZELLİKLERİ	BİREY	
	n	%
Nakış	80	20
Tekstil Dokuma ve Örgü	70	17,5
Giyim Endüstrisi	60	15
Dekoratif Sanatlar	60	15
Moda Tasarım	40	10
Geleneksel ElSanatları	30	7,5
Seramik Eğitimi	30	7,5
Grafik Eğitimi	30	7,5
TOPLAM	400	100

Bu verilere göre ankete katılan bölüm en fazla nakış, tekstil, giyim ve dekoratif sanatlar iken, en az geleneksel el sanatları, seramik ve grafik eğitimi olduğu söylenebilir.

Tablo 11 incelendiğinde bireylerin % 20'sinin nakış, % 17,5'sinin tekstil dokuma ve örgü, % 15'sinin giyim ve dekoratif sanattır, % 10'unun moda tasarımı, % 7,5'sinin geleneksel el sanatları, seramik ve grafik eğitimi bölümlerinde olduğu tespit edilmiştir.

4.2.1.3. Anket Uygulanan Bireylerin Bulundukları Sınıfların

Dağılımları

Gazi Üniversitesi, Meslek Eğitim Fakültesi bünyesindeki öğrencilerin kaçınıcı sınıfta olduklarını belirlemek amacıyla sorulara verilen cevaplar değerlendirilmiş, sonuçları Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12. Anket Uygulanan Bireylerin Bulundukları Sınıfların

Dağılımları

BİREYLERİN SINIF ÖZELLİKLERİ	BİREY	
	n	%
3. sınıf	234	58,5
4.sınıf	166	41,5
TOPLAM	400	100

Tablo 12 incelendiğinde bireylerin sınıf özellikleri %58,5'inin 3.sınıf, %41,5'inin 4.sınıf öğrencisi olduğu saptanmıştır

Yapılan incelemelerde 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin bölüm derslerinde daha çok üretici oldukları, bundan dolayı anket uygulamasında 3 ve 4. sınıf öğrencileri tercih edilmiştir.

4.2.2. Anket Uygulanan Bireylerin Müzeden Eğitim-Öğretimde Yararlanma Konusundaki Görüşlerinin Dağılımları

Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesindeki öğrencilerin müze ile ilgili bilgilerini ölçmek amacıyla sorular sorulmuştur. Ankette ikinci bölümde yer alan 1. , 2. ve 20. sorular çoktan seçmeli iken, diğer sorular Evet – Hayırlı sorulardan oluşmaktadır

4.2.2.1. Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Tanımı İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi’nde uygulanan anket ile bireylerin müzelerin tanımı ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 13’ de sunulmuştur.

Tablo 13’de anket uygulanan bireylerin 1. soruya “Aşağıdaki tanımların hangisi sizin müze tanımınıza uymaktadır” verdikleri cevapların dağılımı yer almaktadır. Çoktan seçmeli bu soru:

a) Değeri olan eşya ve koleksiyonların muhafaza ve teşhir edilmesi.

b) Eski sanat eserlerin, etnografik eşyanın ya da herhangi bir bakımdan anlam ve değeri olan şeylerin korunup gözetildiği umuma açık binalar.

c) Geçmişin mirasını günümüze taşıyan, toplumun bilimsel ve kültürel geçmişini yansıtan ve geleceğini biçimleyecek öğeleri araştıran, koruyan, sergileyen, belgeleyen ve yönlendiren yaygın bir eğitim kurumudur.

d) Kültürel değerleri taşıyan unsurlardan oluşan bir bütünü çeşitli biçimlerde halkın beğenisine yükselten ve eğitmek için serpileme amaç güden sürekli binalardır.

seçeneklerinden oluşmaktadır.

Tablo 13’ e göre nakış bölüm öğrenciler, % 50 c şıkkını, % 20 d şıkkını, %19 a şıkkını, % 11 b şıkkını seçtikleri tespit edilmiştir.

Tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencileri %60 c şıkkını, % 22 b şıkkını, , %11 d şıkkını , %7 a şıkkını seçtikleri saptanmıştır.

Giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin %53 c şıkkını, %17 b şıkkını, %18 d şıkkını, %12 a şıkkını, seçtikleri söylenebilir.

Dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin, %60 c şıkkını, %32 d şıkkını, %6 b şıkkını seçtikleri saptanmıştır. Dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerini a şıkkını seçmedikleri tespit edilmiştir.

Moda tasarım bölümü öğrencilerinin %67 c şıkkını, %20 b şıkkını, %12 d şıkkını seçtikleri tespit edilmiştir. Moda tasarımı bölümü öğrencilerinin a şıkkını seçmedikleri söylenebilir

Geleneksel El sanatları bölümü öğrencileri %60 c şıkkını, %30 b şıkkını, %10 d şıkkını seçtikleri saptanmıştır. Bu bölüm öğrencilerin de a şıkkını seçmedikleri tespit edilmiştir.

Seramik eğitimi bölümü öğrencilerinin %60 c şıkkını, %26 b şıkkını , %7 d şıkkını ,% 3 a şıkkını seçtikleri söylenebilir.

Grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin %53 c şıkkını, %24 d şıkkını , %20 b şıkkını, %3 a şıkkını seçtikleri saptanmıştır.

Bu verilere göre gazi üniversitesi mesleki eğitim fakültesindeki bölümlerin bünyesindeki öğrencilerin müze tanımında (en çok seçtikleri) “Geçmişin mirasını günümüze taşıyan, toplumun bilimse ve kültürel geçmişini yansıtan ve geleceğini biçimleyecek öğeleri araştıran, koruyan, sergileyen, belgeleyen ve yönlendiren yaygın bir eğitim kurumudur” olan c seçeneğinde yoğunlaştıkları belirlenmiştir.

4.2.2.2. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin

Kurumlarının Bünyesindeki Müzeden Haberdar Olma Durumu

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarının bünyesindeki müzeden haberdar olma durumunu belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 14' de sunulmuştur.

Tablo 14' e göre anket uygulanan bölümlerden nakış, dekoratif sanatlar ve giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin tamamının evet seçeneğini işaretledikleri tespit edilmiştir. Tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin ise %91'inin evet, %9'unun hayır seçeneğini işaretledikleri belirlenmiştir.

Moda tasarımı bölümü öğrencilerinin %90'ının evet, %10'unun hayır, Geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin %90'ının evet, %10'unun hayır, seramik eğitimi bölümü öğrencilerinin % 67'sinin evet, %33'ünün hayır, grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin %70'inin evet %30'unun hayır cevabını verdikleri anlaşılmıştır.

Bu bulgulara göre anket uygulana Gazi Üniversitesi, Meslek Eğitim Fakültesi öğrencilerinin çoğunluğunun müzeden haberdar oldukları söylenebilir. Bu soruya hayır cevabı verenler genellikle 3. sınıf öğrencisi oldukları tespit edilmiştir.

4.2.2.3. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Eğitimde Kullanılması İle İlgili Görüşleri

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin müzelerin eğitimde kurumlarına olan katkısını ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 15' de sunulmuştur.

Tablo 15'e göre anket uygulama bölümlerden nakış bölümü öğrencileri %94 evet, %6 hayır, tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencileri %9 evet,%1 hayır, giyim endüstrisi bölümü öğrencileri %90 evet, %10 hayır, dekoratif sanatlar bölümü öğrencileri %97 evet, %3 hayır, moda tasarımı bölümü öğrencileri %90 evet, %10 hayır, geleneksel el sanatları bölümü öğrencileri %93 evet, %7 hayır, seramik eğitim bölümü öğrencileri %83 evet, %17 hayır, grafik eğitimi bölümü öğrencileri %90 evet,% 10 hayır cevabını verdikleri tespit edilmiştir.

4.2.2.4. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Faydası İle İlgili Görüşleri

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin müzelerin faydaları ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 15' de sunulmuştur.

Ankette yer alan 4. soru çoktan seçmeli olarak hazırlanmıştır. 4. soru:

- a) Eski ürünlerin toplandığı yerdir
 - b) Kültürü ayakta tutmak için vardır.
 - c) Bireylerin kültür mirasını öğrenmeleri için vardır.
 - d) Var olan kültür motiflerini günümüze kazandırmaya yardım eder.
- seçeneklerinde oluşmaktadır.

Tablo 16'ya göre nakış bölümü öğrencilerinin %60'nın c şikkını, %15'nin b şikkını, %5'nin d şikkını, seçtikleri tespit edilmiştir.

Tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin %57'nin c şikkını, %29'nun b şikkını, %10'nun d şikkını, %4'nün a şikkını seçtikleri tespit edilmiştir.

Giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin %70'nin c şikkını,% 17'sinin a şikkını, %8'inin b şikkını, %5'inin d şikkını seçtikleri söylenebilir.

Dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin %42'sinin c şikkını, %33'ünün d şikkını , % 25'inin b şikkını seçtikleri saptanmıştır.

Moda tasarımı bölümü öğrencilerinin %58'inin c şıkkını, %20'sinin d şıkkını, %17'sinin b şıkkını, %5'inin a şıkkını, seçtikleri tespit edilmiştir.

Geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin %83'ünün c şıkkını, %10'unun d şıkkını, %7'sinin b şıkkını seçtikleri saptanmıştır.

Seramik eğitimi bölümü öğrencilerinin %60'ının c şıkkını, %27'sinin d şıkkını, %13'ünün b şıkkını seçtikleri tespit edilmiştir.

Grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin %57'sinin c şıkkını, %33'ünün d şıkkını, %10'unun b şıkkını seçtikleri saptanmıştır.

Bu verilere göre Gazi Üniversitesi, Meslek Eğitim Fakültesi bölümleri 4. soruda en çok c şıkkını tercih etmişlerdir. A şıkkının en az tercih edilen seçenek olduğu söylenebilir.

4.2.2.5. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzeden Yararlanmaları İle İlgili Görüşleri

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin alan derslerinde müzeden yararlanıp yararlanmadıklarını belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 17' da sunulmuştur.

Tablo 17'ye göre nakış bölümü öğrencilerinin %75'inin evet, %25'sinin hayır, tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin %71'inin evet,%29'unun hayır, giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin %75'nin evet, %25'inin hayır, dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin %80'inin evet, %20'sinini hayır, moda tasarımı bölümü öğrencilerinin %63'ünün evet, %37'sinin hayır, geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin %90'ının evet, %10'unun hayır, seramik eğitim bölümü öğrencilerinin %83'ünün evet, %17'sinin hayır, grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin %80'inin evet, %20'sinin hayır cevaplarını verdikleri tespit edilmiştir.

Elde edilen verilere göre tüm bölüm öğrencilerinin yoğun olarak müzeden yararlanmayı düşündükleri tespit edilmiştir.

4.2.2.6. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzenin Kaynak Açısından Yeterliliği İle İlgili Görüşleri

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarında yer alan müzenin kaynak açısından yeterli olup olmadığı ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 18' de sunulmuştur.

Tablo 18'ye göre nakış bölümü öğrencilerinin %94'ünün evet, %6'sının hayır, tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin %86'sının evet,%14'ünün hayır, giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin %92'sinin evet, %8'inin hayır, dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin %53'ünün evet, %47'sinin hayır, moda tasarımı bölümü öğrencilerinin %70'inin evet, %30'unun hayır, geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin %77'sinin evet, %23'ünün hayır, seramik eğitim bölümü öğrencilerinin %80'inin hayır ,%20'sinin evet, ,grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin %83'ünün hayır, %17'sinin evet cevapları verdikleri saptanmıştır.

Bu verilere göre müzede var olan ürünler nakış, tekstil dokum ve örgü bölümüne kaynak açısından yeterli olduğu, ancak diğer bölümlere kaynak açısından yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

4.2.2.7 . Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzelerin Tanıtımında Kullanılan Yazılı Gereçler İle İlgili Görüşleri

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarındaki müzenin tanıtılmasında kullanılan gereçler ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 19' da sunulmuştur.

Hazırlanan ankette yer alan 7. soru çokta seçmeli bir sorudur. Bu soru:

- a) Künye defteri
- b) Kartlar
- c) Broşür
- d) Kitap

Seçeneklerinden oluşmaktadır.

Tablo 19'dan elde edilen verilere göre nakış bölümü öğrencilerinin %53'ünün künye defteri, %44'ünün kartlar, %3'ünün broşür cevabını seçtikleri saptanmıştır.

Tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin %55'inin künye defteri, %31'inin kartları, %14'ünün kitap cevabını seçtikleri tespit edilmiştir.

Giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin % 70'inin künye defteri, % 27'sinin kartları, %3'ünün broşür seçeneğini seçtikleri tespit edilmiştir.

Dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin % 88'inin künye defteri, %12'sinin kartlar seçeneğini seçtikleri belirlenmiştir.

Moda tasarımı bölümü öğrencilerinin % 85'inin künye defteri, % 13'ünün kartlar, % 2'sinin broşür seçeneğini seçtikleri tespit edilmiştir.

Geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin % 93'ünün künye defteri, % 7'sinin kartlar seçeneğini etçikleri saptanmıştır.

Seramik eğitimi bölümü öğrencilerinin % 87'sinin künye defteri, % 13'ünün kartlar seçeneğini seçtikleri tespit edilmiştir.

Grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin % 77'si künye defteri, % 23'ü kartlar seçeneğini seçtikleri belirlenmiştir. Broşür ve kitap seçeneğini seçmedikleri tespit edilmiştir.

Bu verilere göre müzenin kendini tanıtmayı, bünyesinde yer alan ürünleri tanıtmak ve bireyleri eğitmek için künye ve kartlar en çok kullanılan yazılı gereçler arasında yer aldığı belirlenmiştir. Kitap yazılı gereçler arasında en az seçilen seçenek olduğu tespit edilmiştir.

4.2.2.8. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin Müzedeki Görsel Ve İşitsel Araçların Bulunma Durumu İle İlgili Görüşleri

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarındaki müzede yeterli işitsel ve görsel araçların bulup bulunmadığı ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 20' de sunulmuştur.

Tablo 20 incelendiğinde nakış, tekstil dokuma ve örgü, giyim endüstri, dekoratif sanatlar, moda tasarımı, geleneksel el sanatları, seramik eğitimi ve grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin tamamının 8. soruya % 100 hayır cevabını verdikleri tespit edilmiştir.

Bu verilere göre, bölümlerdeki öğrencilerin tamamının sahip oldukları müzenin bünyesinde görsel ve işitsel araca sahip olmadıkları belirlenmiştir.

**4.2.2.9. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin ,
Müzelerin Tanıtımında Kullanılan Yazılı Gereçler İle İlgili
Görüşleri**

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarındaki müzede bilgisayar desteği olup olmadığı ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 21' de sunulmuştur.

Tablo 21'e göre nakış, tekstil, dokuma ve örgü, giyim endüstrisi, dekoratif sanatlar, moda tasarımı, geleneksel el sanatları, seramik eğitimi ve grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin tamamının 10. soruya hayır cevabını verdikleri saptanmıştır.

**4.2.2.10. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin ,
Müzede Eğitim Amaçlı Kursların Düzenlenme Durumu İle
İlgili Görüşleri**

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarındaki müzede eğitim amaçlı kursların düzenlenme durumları ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 22' de sunulmuştur.

Tablo 21'den elde edilen verilere göre nakış, tekstil, dokuma ve örgü, giyim endüstrisi, dekoratif sanatlar, moda tasarımı, geleneksel el sanatları, seramik eğitimi ve grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin tamamının 10. soruya % 100 hayır cevabını verdikleri tespit edilmiştir.

Bu verilere göre müzenin öğrencilere eğitim verme amacı ve ürünlerin korunması, ürünlerin yenilenmesi, eski hallerinin korunmasına yönelik kurslar düzenlenmediği belirlenmiştir.

**Tablo 22. Anket Uygulanan Bireylerin , Müzede Eğitim Amaçlı Kursların
Düzenlenme Durumu İle İlgili Görüşlerinin Dağılımı**

Bireylerin 10. Soruya verdikleri Cevaplar	Nakış		Tekstil Dokuma ve Örgü		Giyim Endüstri- si		Dekoratif Sanatlar		Moda Tasarım		Gelenek- sel El Sanatları		Seramik Eğitimi		Grafik Eğitimi	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Evet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hayır	80	100	70	100	60	100	60	100	40	100	30	100	30	100	30	100
TOPLAM	80	100	70	100	60	100	60	100	40	100	30	100	30	100	30	100
N=400																

**4.2.2.11. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin ,
Müzenin Öğrencilerin Çalışmalarında Uygun Ortam Olma
Durumu İle İlgili Görüşleri**

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin yararlandığı müzedeki çalışma ortamının eğitime uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 23' de sunulmuştur.

Tablo 23 incelendiğinde nakış bölümü öğrencilerinin % 88'inin evet, % 12'sinin hayır, tekstil, dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin % 84'ünün evet, % 16'sının hayır, giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin % 88'inin evet, % 12'sinin hayır, dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin %80'ninin evet, % 20'sinin hayır, moda tasarımı bölümü öğrencilerinin % 93'ünün evet, % 7'sinin hayır, geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin %93'ünün evet, % 7'sinin hayır, seramik eğitimi bölümü öğrencilerinin % 77'sinin evet, % 23'ünün hayır, grafik bölümü öğrencilerinin % 70'inin evet, % 30'unun hayır cevabını verdikleri tespit edilmiştir.

Bu verilere göre, Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesindeki müzede çalışmak için uygun bir ortam olduğu saptanmıştır.

**4.2.2.12. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin ,
Müzeden Seçtikleri Ürünlere Kolaylıkla Durumları İle İlgili
Görüşleri**

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarındaki müzeden seçtikleri ürünlere kolaylıkla ulaşp ulaşamadıkları ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 24' de sunulmuştur.

Tablo 24'den elde edilen verilere göre nakış bölümü öğrencilerinin % 88'inin evet, % 12'sinin hayır, tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin % 64'ünün evet, % 36'sının hayır, giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin % 72'sinin evet, % 28'inin hayır, dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin % 53'ünün evet, % 47'sinin hayır, moda tasarımı bölümü öğrencilerinin % 48'inin evet, % 52'sinin hayır, geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin % 47'sinin evet, % 53'ünün hayır, seramik eğitimi bölümü öğrencilerinin % 60'ının hayır, % 40'ının evet, grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin % 57'sinin hayır ,% 43'ünün evet cevabını verdikleri tespit edilmiştir.

Elde edilen bu verilerden öğrencilerin müzeden seçtikleri ürünlere çoğunlukla kolaylıkla ulaştıkları, çok az bir bölümünün ise ulaşamadıkları anlaşılmaktadır. Ancak yapılan incelemeler dikkate alındığında bu öğrencilerin müzeden az yararlanan bölüm öğrencilerini temsil ettikleri düşünülmektedir.

Bu verilere göre nakış, tekstil, dokuma ve örgü, giyim endüstri ve dekoratif sanatlar bölümü öğrencileri ürünlere kolaylıkla ulaştığı, moda tasarımı geleneksel el sanatları, seramik eğitimi ve grafik eğitimi bölümü öğrencileri ürünlere ulaşmadığı saptanmıştır.

4.2.2.13. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin , Müzedeki Sergilenen Ürünlerin Etiket Bilgileri Durumları İle İlgili Görüşleri

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarındaki müzedeki sergilenen ürünlerin etiket bilgileri ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 25' de sunulmuştur.

Tablo 25'e göre nakış bölümü öğrencilerinin % 85'inin evet, % 15'inin hayır, tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin % 64'ünün evet, % 36'sının hayır, giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin % 80'inin evet, % 20'sinin hayır, dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin % 53'ünün evet, % 47'sinin hayır, moda tasarımı bölümü öğrencilerinin % 68'inin evet, % 32'sinin hayır, geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin % 63'ünün evet, % 37'sinin hayır, seramik bölümü öğrencilerinin % 53'ünün evet, % 47'sinin hayır, grafik bölümü öğrencilerinin % 57'sinin hayır, % 43'ünün evet cevabını verdikleri saptanmıştır.

Bu verilere göre nakış, tekstil dokuma ve örgü, giyim endüstrisi, dekoratif sanatlar, moda tasarımı, geleneksel el sanatları, seramik eğitimi etiket bilgilerinin yeterli olduğunu düşünürken, grafik bölümü etiket bilgilerinin yeterli olmadığını düşündükleri tespit edilmiştir.

**4.2.2.14. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin ,
Müzedeki Ürünlerin Yeni Tasarımlarda Kullanılması
Durumları İle İlgili Görüşleri**

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarındaki müzedeki ürünlerin yeni tasarımlarda kullanılması ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 26' da sunulmuştur.

Tablo 26'ya göre nakış bölümü öğrencilerinin % 91'inin evet, % 9'unun hayır, tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin % 87'sinin evet, % 13'ünün hayır, giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin % 78'inin evet, % 22'sinin hayır, dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin % 87'sinin evet, % 13'ünün hayır, moda tasarımı bölümü öğrencilerinin % 85'inin evet, % 15'inin hayır, geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin % 67'sinin evet, % 33'ünün hayır, seramik bölümü öğrencilerinin % 77'sinin evet, % 23'ünün hayır, grafik bölümü öğrencilerinin % 63'ünün evet, % 37'sinin hayır cevabını verdikleri saptanmıştır.

Bu verilere göre bölüm öğrencilerinin geneli geleneksel ürünlerin yeni tasarımlarda kullanılması gerektiğini düşündükleri tespit edilmiştir.

**4.2.2.15. Mesleki Eğitim Fakültesinde Anket Uygulanan Bireylerin ,
Müzedeki Ürünlerin Yeni Tasarımlarda Kullanılırken Yapılan
Değişiklikler İle İlgili Görüşleri**

Gazi üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi'nde uygulanan anket ile bireylerin kurumlarındaki müzedeki ürünlerin yeni tasarımlarda kullanılırken yapılan değişiklikler ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla sorulan soruya verilen cevaplar değerlendirilmiş ve sonuçları Tablo 27' da sunulmuştur.

Tablo 27'den elde edilen verilere göre nakış bölümü öğrencilerinin , % 56'sının değişiklik yaparak, % 44'ünün aynen, tekstil dokuma ve örgü bölümü öğrencilerinin % 89'unun değişiklik yaparak, % 11'inin aynen, giyim endüstrisi bölümü öğrencilerinin % 93'ünün değişiklik yaparak, % 7'sinin aynen, dekoratif sanatlar bölümü öğrencilerinin % 75'inin değişiklik yaparak, % 25'inin aynen, moda tasarımı bölümü öğrencilerinin % 87'sinin değişiklik yaparak, % 13'ünün aynen, geleneksel el sanatları bölümü öğrencilerinin % 73'ünün değişiklik yaparak, % 27'sinin aynen, seramik eğitimi bölümü öğrencilerinin , % 57'sinin değişiklik yaparak, % 43'ünün aynen, grafik eğitimi bölümü öğrencilerinin % 60'ının değişiklik yaparak, % 40'ının aynen kullandıkları tespit edilmiştir.

Bu verilere göre bireylerin müzedeki ürünleri daha çok değişiklik yaparak kullandıkları saptanmıştır. En çok değişiklik yapan bölüm giyim endüstrisi bölümü olarak belirlenmiştir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, bulgular ve yorum bölümünden elde edilen verilerden sonuç elde edilmiştir. Elde edilen sonuca göre öneriler sunulmuştur.

5.1. SONUÇ

Geleneksel kültürümüzü yeni kuşaklara aktaran, köprü görevi gören, bireyleri yeni ufuklar açması açısından el sanatları, geçmiş kültürümüz ve yeni şekillenen kültürümüz açısından önemli bir yere sahiptir.

El sanatları, yüzyıllardır büyük bir çeşitlilik içinde insanların duygularını ve sanatsal beğenilerini aktarma aracı olmuştur. Bu sanat ürünlerinin belli mesajları vardır. Üretildikleri çağın değer yargılarını, teknik, araç-gereç beceri, estetik yönlerini, dünya görüşlerini, yapılarını belgelerler.

Bu kıymetli eserleri sergileme, koruma, belgeleme görevini müzeler üstlenmiştir. Müzeler bize el sanatlarının geçmişi hakkında bilgi veren önemli kurumlardır.

Müze; toplum adına kültürel birikim toplayan, belgeleyen, koruyan ve bilimsel yöntemlerle oluşturduğu koleksiyonun halka sergilenmesi aracılığı ile halka eğitim veren bir kurumdur.

Müzeler; bu işlevinin yanı sıra sınıflarda soyut kavramlarla ifade edilen bilgilerin somutlaşması, anlatılan konulara bazen zemin olması, bazen de uygulama aşamasında yeni ufuklar açması açısından önemlidir.

Bu araştırma Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Bünyesindeki Ülker Muncuk Müzesinde Yer Alan Geleneksel İşlemeli Ürünlerin Değerlendirilmesi ve Eğitime Katkısını Belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma için müzeden 50 adet geleneksel işlemeli ürün seçilmiştir. Bu ürünlerin değerlendirilmesinde bilgi formları kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin müzeden yararlanıp yararlanmadıkları ve eğitime katkısını belirlemek amacıyla anket düzenlenerek ,400 adet öğrenciye uygulanmıştır.

Müzedede bulunan geleneksel işlemeli ürünleri uygulanan teknik açısından incelendiğinde Türk işi ,dival işi, hesap işi, suzeni, tel kırma ile sarma, Çin iğnesi, kordon tutturma işleme çeşitlerinin olduğu anlaşılmaktadır.

İncelemeye alınan işlemlerin uygulama alanlarına bakıldığında en çok örtünün olduğu belirlenmiştir. Peşkir, uçkur, bohça, bindallı, çanta, çevre, milli kıyafet, çocuk cepkeni, duvar süsü, havlu, Kur'an Kabı, Levha-resimlik ve çarşafın da yer aldığı belirlenmiştir .

Ürünlerin ait olduğu yüzyıl incelendiğinde işlemeli ürünlerin hepsinin 20. y.y.'a ait olduğu görülmektedir. Ancak müzedeki ürünlerin çoğunluğunu bağış olması nedeniyle bu yüzyılların motif ve renk özellikleri dikkate alındığında farklı yüzyıllara ait olmasının olası olduğu düşünülmektedir.

Yapılan incelemelerde ürünlerin uygun şartlarda itina ile korunması nedeniyle ilk hallerini korudukları, ancak aralarında yıpranmış, renkleri solmuş olanların olduğu gözlemlenmiştir.

İşlemlerde kullanılan kumaş ve iplik çeşitleri incelendiğinde zeminde en çok bez dokuma, işlemede pamuklu iplik ve altın sim-sırma, kenar temizlemede ise pamuk ipliği kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Yapılan araştırmada kullanılan teknikler açısından incelemeye alındığında işlemede ortak olarak en çok düz sarma, türk işinde düz pesent, dival işinde yarmalı sarma, hesap işinde düz hesap iğnesi, çin iğnesinde düz çin iğnesi, suzenide zincir iğne, kordon tutturma kullanıldığı tespit edilmiştir. Kenar temizlemede elde baskı dikişinin yoğun olarak kullanıldığı gözlenmiştir.

Geleneksel işlemlerde kullanılan motif kaynakları incelendiğinde yoğun olarak bitkisel kaynaklı motiflerin tercih edildiği anlaşılmaktadır. Sembolik ve geometrik kaynaklı motifler ise bu grubu daha az değerlerle takip etmektedir.

İncelemeye alınan ürünlerde hayvansal kaynaklı motifler sembolik olarak uygulanmakta olup insan figürlerine rastlanmıştır.

Bitkisel kaynaklı motiflerden selvi, yapraklar, üzüm, armut, yıldız çiçeği, tomurcuk, sümbül, karanfil, menekşe, sembolik kaynaklı motiflerden yıldız, çadır, mescit, tuğra, vazo, ev, sepet, çark, geometrik kaynaklı motiflerden üçgen, eş kenar, zik zak, daire, dörtgen, nesneli motiflerden Kurdela, yelpaze, taç, ok ve fiyonk işlemlerde en çok tanınan ve uygulanan motiflerdir.

İncelemeye alınan ürünlerde düzgün sıralamalardan oluşan motiflerin yoğun olarak kullanıldığı kompozisyonlar görülmektedir. Bunu , birbirine bağlantılı motiflerle düzenlenmiş kompozisyonlar ve bir merkeze yönlendirilmiş kompozisyonların izlediği görülmüştür.

İşlemlerde yoğun olarak zeminde krem, işlemede altın rengi sim-sırma tercih edilmektedir. Ayrıca işlemede yeşilin tonları, zeytin yeşili, kirli sarı, açık somon rengi, kırmızı, kahverengi, koyu turuncu, mavi, gül kurusu, somon rengi, siyah, kiremit rengi, bej, gök mavisi, sıklamen, mor gibi renklere de rastlanmıştır.

Araştırma için seçilen Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesindeki 400 adet öğrenciye 15 soruluk anket uygulanmıştır. Bu bölümlerin; nakış, tekstil dokuma ve örgü, giyim, dekoratif sanatlar, moda tasarımı, geleneksel el sanatları, seramik ve grafik eğitiminden oluştuğu anlaşılmaktadır. Anketler 3. ve 4. sınıf öğrencilerini kapsamaktadır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm kişisel bilgiler, ikinci bölüm müze ile ilgili öğrenci görüşlerinin alındığı verilerden sorgulandığı oluşmaktadır. Bu veriler aşağıda sunulmuştur.

Anket uygulanan bireylerin yaş durumları incelendiğinde yoğun olarak 22-23 yaş arasında olduğu anlaşılmaktadır. Bunu 24-27 ve üzeri bireylerin izlediği belirlenmiştir.

Uygulanan ankette en çok 3. sınıf öğrencilerinin 4. sınıf öğrencilerine göre daha yoğun katılım gösterdikleri anlaşılmaktadır.

Anket uygulanan bireylerin müzenin tanımını yoğun olarak C şıkkı olarak seçmişlerdir. Buna göre müze “ geçmişin mirasını günümüze taşıyan, toplumun bilimsel ve kültürel geçmişini yansıtan ve geleceğini biçimleyecek öğeleri araştıran, koruyan, sergileye, belgeleyen ve yönlendiren yaygın eğitim kurumudur “ şeklinde cevaplamışlardır.

Elde edilen verilerden fakültesi bünyesindeki öğrencilerin genelinin müzeden haberdar olduğu tespit edilmiştir. Eğitim-öğretimde müzeler kullanılmalı mı sorusunda yoğun olarak evet cevabını seçtikleri görülmektedir.

Müzeler; bireylere sağladığı yararlar açısından değerlendirildiğinde “ müzelerin bireylerin kültür mirasını öğrenmeleri için vardır “ seçeneğini daha çok seçmişlerdir. Bireyler eğitim gördüklerinde alan derslerinde müzeyi kullanmayı düşündükleri anlaşılmaktadır.

Yapılan ankette seçilen bölüm öğrencilerinden seramik eğitimi ve grafik eğitimi bölümü müzenin kaynak açısından yeterli olmadığını düşünürken, geriye kalan bölümler kaynak açısından yeterli buldukları görülmektedir.

Müzeden yararlanmak isteyen öğrencilerin yoğun olarak künye defterine başvurdukları , bunu kartların izlediği anlaşılmaktadır.

Müzenin bünyesinde eğitim-öğretime katkı sağlayabilecek yeterli işitsel ve görsel cihazın bulunmadığı tespit edilmiştir. Bununla beraber bilgisayar desteğinden de yararlanılmadığı görülmektedir.Bu konuda çalışmalar yürütülmekle beraber henüz uygulamaya konulmadığı yapılan incelemelerden anlaşılmaktadır.

Müzede öğrencilere eğitim amaçlı, ürünlerin korunması, restorasyon ile ürünlerin yenilenmesi gibi amacı olan kursların düzenlenmediği anlaşılmaktadır.

Müzede ürünlerin üzerinde inceleme ya da çalışma yapmak için uygun bir eğitim-öğretim ortamı olduğu görülmektedir. Ama öğrencilerin birçoğu alanları ile ilgili konularda yardım almak ve desen bulmak amacı ile yararlanmaktadırlar diyebiliriz.

Anket uygulanan bireylerin seçtikleri ürünlere kolaylıkla ulaştıkları bölümlere göre değişmektedir. Nakış, tekstil dokuma ve örgü, giyim endüstrisi ve dekoratif sanatların kolaylıkla ulaştığı sonucu ortaya çıkarken, moda tasarımı, geleneksel el sanatları, seramik eğitimi ve grafik eğitiminin kolaylıkla ulaşamadığı sonucu anlaşılmaktadır.

Müzede sergilenen ürünlerin etiket bilgilerinin yeterli olduğu bireylerden anket yoluyla elde edilen veriler sonucu tespit edilmiştir.

Uygulanan ankette bireylerin müzedeki geleneksel işlemeli ürünlerin yeni tasarımlarda kullanılması gerektiğini düşündüklerini açıklamışlardır.

Bu nedenle bazı öğrencilerin müzedeki geleneksel işlemeli ürünleri kullanırken değişiklik yaptıkları görülmektedir.

5.2. ÖNERİLER

Bugün kültürümüzü ifade eden, bize tanıtan geçmişteki insanları tanımamızı ve anlamamızı sağlayan el sanatları günden güne değerini yitirmektedir. Gelişen teknoloji karşısında değerini yitirmeyen ama, rağbet oranı ya da yapım oranı giderek azalmaktadır.

Müzeden yararlanma oranı artırılarak eğitim-öğretimde önemli bir bölümü alan dersi öğretmenleri nezaretinde müzeye yönlendirmelidirler. Müzenin sadece birkaç bölüme değil diğer bölümlere de hitap etmesi gerekmektedir. Bunun için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Müzedeki ürünlerin sürekli olarak yerinden oynatılması ya da herkese çıkarılması ürünleri yıpratacağından, burada bilgisayar desteğinden yararlanılarak durumu daha olumlu bir hale getirilmelidir. Uzmanlar tarafından ya da oluşturulacak bir ekip tarafından ürünlerin desenleri çizilmeli ve bilgisayar ortamına aktarılmalı ya da bununla ilgili katalog hazırlanmalıdır. Bu çalışmalar müzenin eğitimde kullanılması daha kolay ve zahmetsiz olacaktır.

KAYNAKÇA

A.KURGAL,Ekrem (1998). Anadolu Kültür Tarihi. Ankara. Tübitak Popüler Bilim Kitapları

ALPASLAN, Sabiha Aker (2003). Tasarım Mesleki Resim. İstanbul:Ya-Pa Yayınları

ALTUN, Rukiye (2003). Müzelerin Eğitimdeki Yeri ve Bu Bağlamda Müzelerin Eğitim Olanakları. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

ATASOY, Sümer (1983). Türkiye’de Müzecilik. Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, 6. İletişim Yayınları

ATAGÖK, Tomur (1995). Çağdaş Müzecilik Uygulamaları İçin Müzecilik Eğitimi. II Müzecilik Semineri Bildirileri. 19-23 Eylül, İstanbul

AYTAÇ,  etin (1997) El dokumacılığı. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi

BARIşTA, H.  rc n (1995) Türk İşleme Sanatı Tarihi. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi.

BARIşTA, H. rc n (1997) Türk İşlemelerinden Teknikler. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Basımevi.

CEZAR, Mustafa (1971) Sanatta Batıya Açılış ve Osman Hamdi. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları

DOĞANÖZ, Gönül (1994). Geleneksel El Sanatlarının Piyasa Etüdü. Kamu ve Özel Kuruluşlarla Orta Öğretimde, Üniversitelerde El Sanatlarına Yaklaşım ve Sorunları Sempozyumu Bildirileri. İzmir: Türk Tarih Kurumu Basımevi

ERBAY, Fethiye (1998). Eğitim Kurumlarının Müzelerin Kurumlaşmasındaki Yeri. N. Müzecilik Semineri Bildirileri. 16-18 Eylül

ERGEÇ, Rıfat (1995). Türk Müzeciliğinin Tarihçesi, Müzeler ve Müzecilik, 18-24 Mayıs Müzeler Haftası, 15.

EYİCE, Semavi (1950). Eski Abidelerde Kurulan Müzeler. Türk Yurdu. İstanbul: Halk Matbaası, Sayı: 262

GERÇEK, Ferruh (1999). Türk Müzeciliği. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları. Başvuru Kitapları Dizisi: 65

Genç Larousse (1993). Gerçek Yayıncılık. Cilt 4

HİSAR, A. Şinasi (1956). Müzelerimizin İlk Zamanları. Türk Yurdu. İstanbul: Halk Matbaası. Sayı: 261

KAZICIOĞLU, Nuray (1994). Üzümlü Örneğinde Yaşanan El Dokumalarındaki Bozulma Nedenleri ve Çözüm Önerileri. Kamu ve Özel Kuruluşlarla Orta Öğretimde, Üniversitelerde El Sanatlarına Yaklaşım ve Sorunları Sempozyumu Bildirileri. 18-20 Kasım. İzmir: Türk Tarih Kurumu Basımevi

KORKUSUZ, Süheyla (1997). Nakış, Milli Eğitim Basımevi. İstanbul: s. XIII

MAPRAN, Burçak (1994). Müze Türleri, Kültür Yapıları Müzeler. 3-19

ÖNDER, Mehmet (1992). Türkiye Müzeleri. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları Sanat Dizisi: 27

ÖNLÜ, Nesrin (1994). Geleneksel Dokumalarımızda Çizgi Desenli Kumaşlar ve Günümüzdeki Durumu. Kamu ve Özel Kuruluşlarla Orta Öğretimde, Üniversitelerde El Sanatlarına Yaklaşım ve Sorunları Sempozyumu Bildirileri. Kasım. İzmir: Türk Tarih Kurumu Basımevi

ÖZDİLER, Lütfiye Güler (1990). Geleneksel Türk İşlemelerinden Antep İşi Ajurları. Ankara: Lider Matbaacılık, s. 7

TOKER, Ayşe (1987) Çocuk ve Müze. Ankara: Anadolu Medeniyetleri Müzesi. 1986 Yıllığı

TOPALLI; K. Özlem Nevruz (2001). İlk ve Orta Dereceli Okullarda Güzel Sanatlar Eğitimi Kapsamında Müze Eğitiminin Rolü ve Önemi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

Türk Ansiklopedisi (1997). Milli Eğitim Basımevi. Cilt 15, Cilt 25

VAROL, Fatih (2001). İlköğretim Okulları İkinci Kademe Programı Resim-İş Dersinde Müze Eğitiminin Yeri ve Önemi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

Yeni Rehber Ansiklopedisi (). İhlas Gazetecilik Holding. Cilt 6, Cilt 7.

Yeni Türk Ansiklopedisi (1985). Ötüken Neşriyat. İstanbul: Cilt 7

EKLER**EK 1 ANKET FORMU****EK 2 ALINAN İZİNLER**

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

ANKET FORMU

Değerli Öğrenci;

Yapılan bu ankette; Gazi Üniversitesi, Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesindeki müzede yer alan geleneksel işlemeli ürünlerin değerlendirilmesi ve eğitime katkısının belirlenmesine çalışılacaktır. Bu ankete vereceğiniz doğru ve içten cevaplar araştırmanın amacına büyük katkı sağlayacaktır. Bilgiler sadece araştırma için kullanılacaktır ve gizli kalacaktır.

SİBEL AKÇİN

I. KİŞİSEL BİLGİLER

Size uygun seçeneğin yanına (x) işaretini koyunuz.

Adınız

Soyadınız.....

1. Yaşınız

- 17 – 18 ()
- 19 – 21 ()
- 22 – 23 ()
- 24 – 27 ()
- 27 ve üstü ()

2. Hangi bölümde öğrencisiniz?

- Nakış ()
- Giyim endüstrisi ()
- Dekoratif sanatlar ()
- Moda tasarımı ()
- Seramik eğitimi ()
- Grafik eğitimi ()
- Tekstil dokuma ve örgü ()

3. Kaçınıcı sınıfta öğrenim görüyorsunuz?

a) III

b) IV

II. MÜZE İLE İLGİLİ BİLGİLER

1. Aşağıdaki tanımlardan hangisi sizin müze tanımınıza uymaktadır?

- a) Değeri olan eşya ve koleksiyonların muhafaza ve teşhir edilmesi
- b) Eski sanat eserlerinin, etnografik eşyanın ya da her hangi bir bakımdan anlam ve değeri olan şeylerin korunup gözetildiği umuma açık binalar
- c) Geçmişin mirasını günümüze taşıyan, toplumun bilim ve kültürel geçmişini yansıtan ve geleceğini biçimleyecek öğeleri araştıran, koruyan, sergileyen, belgeleyen ve yönlendiren yaygın bir eğitim kurumudur.
- d) Kültürel değerleri taşıyan unsurlardan oluşan bir bütünü çeşitli biçimlerde halkın beğenisine yükselten ve eğitmek için sergileme amacı güden sürekli binalardır.

2. Mesleki Eğitim Fakültesi bünyesindeki müzeden haberiniz var mı?

- a) Evet b) Hayır

3. Müzeler eğitimde kullanılması gereken kurumlar arasında olmalı mıdır ?

- a) Evet b) Hayır

4. Sizce müzelerin hangi yönden faydası vardır?

- a) Eski yerlerin toplandığı yerdir
b) Kültüre ayakta tutmak için vardır
c) Bireylerin kültür mirasını öğrenmeleri için vardır
d) Var olan kültür motiflerini günümüze kazandırmaya yardım eder

5. Eğitim gördüğünüz olan derslerinde müzeden faydalanmayı düşündünüz mü?

- a) Evet b) Hayır

6. Müzedeki ürünler alan derslerinizde kaynak açısından yeterli oluyor mu?

- a) Evet b) Hayır

7. Aşağıdakilerden hangisi müzede tanıtım ve eğitim için kullanılan yazılı gereçler arasında yer alır?

- a) Künye defteri b) Broşür
c) Kartlar d) Kitap

8. Müzede yeterli işitsel ve görsel araçlar var mı?

- a) Evet b) Hayır

9. Müze eğitiminde bilgisayar desteğinden yararlanılıyor mu?

- a) Evet b) Hayır

10. Müzede kurslar düzenleniyor mu?

- a) Evet b) Hayır

11. Müzede çalışmalarınız için uygun bir ortam var mı?

- a) Evet b) Hayır

12. Müzede seçtiğiniz ürüne kolaylıkla ulaşabiliyor musunuz?

- a) Evet b) Hayır

13. Eserler (ürünler) üzerine konan etiket bilgileri, ürünün özelliklerini açıklamada yeterli oluyor mu?

- a) Evet b) Hayır

14. Sizce müzedeki geleneksel ürünler yeni tasarımlarda kullanılmalı mıdır?

- a) Evet b) Hayır

15. Müzedeki geleneksel ürünleri kullanırken aynen mi, yoksa değişiklik yaparak mı kullanıyorsunuz?

- a) Aynen b) Değişiklik yaparak